

KRONIKA MESTA DOLNÝ KUBÍN 2009

PhDr. Soňa Maťugová

OBSAH

1. Úvodom	3
2. Vedenie mesta	5
3. Lipa sútokov sveta	9
4. Udelenie Ceny mesta a Ceny primátora	11
5. Právnická osobnosť roku 2009	12
6. Senior 2009	13
7. Matka roka 2009	14
8. Voľby prezidenta SR	14
9. Voľby poslancov Európskej únie	15
10. Voľby predsedu a poslancov ŽSK	16
11. Výstavba a životné prostredie	16
12. Rozpočet mesta a hospodárenie	23
13. Obchod, služby, podnikanie	27
14. Nezamestnanosť	30
15. Záhradkárstvo, poľnohospodárstvo, veterinárstvo	32
16. Školstvo	35
17. Kultúra	53
18. Sociálna pomoc odkázaným občanom	81
19. Zdravotníctvo	89
20. Bezpečnosť v meste	96
21. Spolky, kluby, občianske združenia, politické strany	100
22. Družobné vzťahy	104
23. Šport	105
24. Rôzne udalosti	123
25. Zoznam skratiek	134

ÚVODOM

„Vývoj mesta hodnotím pozitívne, dôležité však je, či ho priaznivo vidia aj občania. Oni sú merítkom úspechu. Naším heslom bolo: Mesto občanom. Teraz by sme ho chceli rozšíriť: Mesto občanom, občan mestu, čo chce vyjadriť ešte pevnejšie spojenie našich síl.

Chráňme si svoje národné hodnoty, s ktorými obohacujeme Európu a ktorými tak veľmi dýcha aj história nášho mesta.

Za najdôležitejšie úlohy tohto roka považujem dokončenie priemyselnej zóny na Mokradi, kde vzniknú nové pracovné miesta, v čase finančnej krízy potrebné, otvorenie obchodného centra medzi Tescom a Lídlom, dokončenie Aquaparku, výstavbu nových bytov, rekonštrukciu dvoch základných škôl a vyriešenie otázky odpadového hospodárstva.

Verím, že sa nám to podarí... Všetkým občanom prajem, aby boli zdraví a spokojní so životom v meste aj vo svojich rodinách.“

Primátor mesta Ing. Ivan Budiak

V roku 2009 sme si pripomenuli 20. výročie nežnej revolúcie v novembri 1989, ktorá výrazne zmenila politické, spoločenské a hospodárske pomery i život občanov.

Skončila platnosť slovenskej koruny, lebo sme prešli na novú menu – euro a centy. Ľudia mali zmiešané pocity – niektorí prijali novú menu s optimizmom, iní s pesimizmom.

Rok 2009 bol volebný, volili sme prezidenta Slovenskej republiky, poslancov do Európskeho parlamentu, poslancov Vyššieho územného celku a predsedu VÚC. V dvoch kolách sme volili prezidenta SR, vyhral Ivan Gašparovič. Vo voľbách poslancov do Európskeho parlamentu bol opäť zvolený MUDr. Miroslav Mikolášik, rodák a občan Dolného Kubína.

Dňa 5. júna 2009 bola pred budovou mestského úradu zasadená „Lipa sútokov sveta“. Naša atrakcia v spôsobe rastu a polievania. Často používanými slovami na verejnosti boli finančná alebo hospodárska kríza a prasacia chrípka.

Miera nezamestnanosti v okrese Dolný Kubín sa zvýšila z 10 % na začiatku roka 2009 na 15,5 % na konci roka 2009. Dolný Kubín mal 19355 obyvateľov, o 43 menej ako v roku 2008. Narodilo sa 204 detí a zomrelo 115 obyvateľov.

Dolnokubínčania mali možnosť ovplyvniť variant rýchlostnej komunikácie R3 a obchvatu mesta. Mestské zastupiteľstvo schválilo zelený variant, ale Národnej diaľničnej spoločnosti sa viacej páčil červený variant. Na posúdenie bol predložený tretí – hnedý variant V1 – e. Výstavba AquaRelaxu sa dokončila natoľko, aby bol otvorený verejnosti k zžívaniu. Dokončila sa prístavba DONsP s najmodernejšími operačnými priestormi a poslanci MsZ rozhodli o rekonštrukcii Hviezdoslavovho námestia. Mesto realizovalo dve veľké investičné akcie z eurofondov – rekonštrukciu ZŠ M. Kukučina a rekonštrukciu ZŠ P. Škrabáka. Dolný Kubín patril medzi TOP mestá na Slovensku v zabezpečovaní tepla formou drevnej štiepky (biomasy) pre bytové domy na sídliskách. Tretia kotolňa na drevnú štiepku bola otvorená v areáli Dolnokubínskej nemocnice. Investičné akcie mesta Dolný Kubín sa poväčšine darilo zabezpečovať i napriek hospodárskej kríze.

Mesto Dolný Kubín dostalo ocenenie „Krištáľovú sošku“ od Žilinského samosprávneho kraja v Žiline za uplatnenie moderných technologických prístupov v sociálnych službách a sociálnej pomoci odkázaným občanom. Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny Viera Tomanová udelila mestu Dolný Kubín ocenenie „Sociálny čin roka“ za pomoc sociálne odkázaným a neprispôsobivým občanom.

Naše mesto má desiatky vynikajúcich žiakov a študentov, ktorí počas roka získali najvyššie umiestnenie v rôznych celoslovenských i medzinárodných vedomostných, talentových a športových olympiádach a súťažiach. Stalo sa tak preto, lebo naše mesto má aj vynikajúcich a zanietných učiteľov.

Na úseku kultúry sa konali tradičné podujatia Hviezdoslavov Kubín, hudobné festivaly Talenty pre Európu, Musica Arvensis, Kubínska hudobná jeseň, Dni mesta, medzinárodná prehliadka krátkych filmov Starcov poklad, VIDMO 2009, benefičné koncerty, divadelná prehliadka o Erb mesta Dolný Kubín, výtvarná Bohúňová paleta, Vianočná pohľadnica, Kubínske krpčky, Folklórny Kubín, Florinová jar, Tanečný Kubín,

výtvarné Inšpirácie, Kubínske Repete, letné nedeľné koncerty v altánku parku M. Kukučina, rockový minizáber. Z kina Choč sa stalo nové kultúrne centrum Dolného Kubína. Okrem premietania filmov sa tu poriadali koncerty, rôzne kultúrne podujatia, súťaže, výstavy, verejné hovory s občanmi a pod.

Naše mesto navštívili významné osobnosti a záznam o ich návšteve je v pamätnej knihe Dolného Kubína a obrazovej kronike mesta. Rovnako aj záznamy o delegáciách z družobných miest.

Medzi významné výročia v tomto roku patrili: 250. výročie narodenia Mikuláša Zmeškala, 160. výročie narodenia Pavla Országha Hviezdoslava, 130. výročie smrti Andreja Radlinského, 100. výročie narodenia Ivana Ballu, 100. výročie narodenia Margity Figuli, 90. výročie založenia Gymnázia v Dolnom Kubíne, 90. výročie založenia futbalového klubu v Dolnom Kubíne, 55. výročie založenia Literárneho múzea P. O. Hviezdoslava, 55. výročie celoslovenskej súťaže Hviezdoslavov Kubín, 50. výročie založenia Základnej umeleckej školy, 20. výročie založenia horolezeckého klubu James, 15. výročie založenia Slovenského strediska pre ľudské práva v Dolnom Kubíne, 15. výročie otvorenia zimného štadiónu, 10. výročie založenia literárneho klubu Fontána, 10. výročie založenia folklórnej speváckej skupiny Orava.

Medzi najlepších športovcov a športové kolektívy roka 2009 v Dolnom Kubíne patrili: kulturista Peter Tatarka a futbalisti Mestského futbalového klubu, ktorí postúpili do I. ligy. Primátor mesta ocenil ďalších vynikajúcich športovcov roka 2009, medzi ktorých patrili: Juraj Laštík, Radoslav Osadský, Matúš Daněk, Dominika Vešelényiová, Marek Vajdík, Matúš Vajdík, Jakub Lonský, Dominika Brieniková, Martin Furinda, Alžbeta Majdišová, Peter Janák, Peter Sládek, Jaroslav Lupák, Václav First, Ladislav Mäsiar a športové kolektívy Atletický oddiel ŠK Orava, ŠK Oravská Šíпка, Vzpieračský oddiel ŠK Elkop WLC a Mestský hokejový klub. Podľa rozhodnutia SFZ sa udeľovanie Ceny fair play vo futbale MUDr. Ivana Chodáka bude konať nie každý rok, ale každý druhý rok v Dolnom Kubíne.

VEDENIE MESTA DOLNÝ KUBÍN

Zasadnutia **mestského zastupiteľstva** sa konali v dňoch 29. januára 2009, 26. februára, 30. apríla, 2. júla, 10. septembra, 13. októbra, 19. októbra a 17. decembra. Každé zasadnutie mestských poslancov znamenal určitý medzník, lebo poslanci rozhodli o závažných problémoch v meste a všeobecno-záväzných nariadeniach na území mesta. Decembrové zasadnutie MsZ začalo krátkym kultúrnym programom žiakov ZUŠ P. M. Bohúňa, zameraným na blížiaci sa vianočné sviatky. Zasadnutia MsZ boli verejné a prišli tu občania, ktorých zaujímala prejednáváná problematika. Tiež prišli poďakovať zástupcovia organizácií, ktorých mesto sponzorovalo a naopak primátor mesta poďakoval za finančné príspevky od podnikateľov.

Zasadnutia **mestskej rady** sa konali v dňoch 27. januára, 17. februára, 21. apríla, 20. mája, 23. júna, 20. augusta, 9. septembra, 29. septembra, 20. októbra, 24. novembra a 8. decembra. Primátor mesta sa stretával s občanmi na verejných zasadnutiach mestského zastupiteľstva a na mestskom úrade uskutočnil 120 prijatí občanov, ktorí potrebovali pomoc. Pravidelne sa stretával s členmi Rady seniorov.

V zložení poslaneckého zboru nastala jedna **personálna zmena**. Poslanec Ing. Dalibor Pelach sa vzdal poslaneckého mandátu dňa 15. apríla 2009. Na jeho miesto bol zvolený za poslanca MsZ Mgr. Anton Martvoň PhD., ktorý v diskusných príspevkoch na MsZ bol najaktívnejší, zaujímala ho každá problematika.

Ďalšia personálna zmena sa týkala spoločnosti TEHOS. Mimoriadne mestské zastupiteľstvo dňa 29. januára 2009 odvolalo Milana Ďaďu z funkcie konateľa spol. Tehos na základe správy hlavného kontrolóra mesta Petra Floreka. Funkciou konateľa boli dočasne poverení výrobný riaditeľ Tehos-u Jozef Kubala a vedúci oddelenia komunálneho manažmentu MsÚ Stanislav Pekelnický. Od 1. mája 2009 sa stal novým konateľom Stanislav Vilček, ktorý bol víťazom výberového konania a poslanci ho schválili na aprílovom mestskom zastupiteľstve. Stanislav Vilček dovtedy pracoval na technicko-obchodnom úseku spoločnosti Ružomberok CZT, ktorá mesto zásobovala teplom.

Poslanci venovali najviac času financovaniu výstavby AquaRelaxu, hodnoteniu marketigových aktivít spoločnosti AQUA Kubín, s.r.o., hospodárskej a personálnej situácii v spol. TEHOS, riešeniu trasy rýchlostnej komunikácie R3, rekonštrukcii Hviezdoslavovho

námestia, rozpočtu mesta, majetkovým prevodom, sociálnej pomoci, bezpečnosti v meste, školstvu, mestskému kultúrnemu stredisku, dopravnej situácii v meste a interpeláciám.

Poslanci pracovali v **desiatich mestských výboroch** v Starom meste, Veľkom Bysterci, Malom Bysterci, Beňovej Lehote, Kňážež, Záskalí, Medzihradnom, Mokradi, na Banisku a Brezovci. Viedli **odborné komisie** mestského zastupiteľstva, ktorých bolo osem:

1. **Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií** funkcionárov mesta mala jedno pracovné stretnutie pod vedením predsedu MUDr. Metoda Kulicha.

2. **Komisia finančná** mala šesť pracovných stretnutí pod vedením predsedu Ing. Jána Šimúna.

3. **Komisia výstavby a životného prostredia** mala päť pracovných stretnutí pod vedením Pavla Hešku.

4. **Komisia školstva, kultúry, mládeže a športu** mala štyri pracovné stretnutia pod vedením Mgr. Gustáva Turčinu.

5. **Komisia sociálnych vecí a zdravotníctva, komisia verejného poriadku** mala štyri pracovné stretnutia pod vedením MUDr. Evy Hrudovej.

6. **Komisia dopravy a miestneho hospodárstva**, komisia pre rozvoj podnikateľského prostredia a koordináciu rozvojových programov mala päť pracovných stretnutí pod vedením Ing. Petra Ostrihoňa.

7. **Komisia cestovného ruchu, obchodu a služieb** mala päť pracovných stretnutí pod vedením Ing. Aleny Skirčákovej.

8. **Komisia verejného poriadku** mala dve pracovné stretnutia pod vedením Ing. Ľudovíta Behulu.

V prípade potreby sa schádzala **názvoslovná komisia**. Názvoslovná komisia (Predseda: Mgr. Juraj Jonák, členovia: PaedDr. Mária Dudáková, PhDr. Soňa Maťugová, Ing. Miroslav Málík) sa zišla na Mestskom úrade v Dolnom Kubíne dňa 21. apríla 2009 pre pomenovanie dvoch novo vybudovaných ulíc v meste. Na každú ulicu bolo viacero návrhov. V prípade novej ulice v mestskej časti Záskalie názvoslovná komisia doporučila pomenovanie podľa pôvodného názvu lokality – Hôrky. Druhý návrh sa týkal sídliska Brezovec. Aj tu sa členovia priklonili k pôvodnému názvu Ožnica, teda Ulica na Ožnici. Ožnicou sa kedysi nazývala pôda, kde sa dobre darilo kríkom s ostňami.

Vynikajúco pracovala **Rada seniorov** pod vedením Jozefa Hunčagu od roku 2006 ako poradný orgán primátora mesta. Mala deväť členov, ktorí pred nástupom na dôchodok

pracovali na vedúcich funkciách v ekonomike, priemysle, školstve, kultúre, zdravotníctve, stavebníctve a vedeli zaujať odborné stanovisko k rôznym témam. S primátorom sa schádzali pred každým zasadáním mestského zastupiteľstva. Poslanci odsúhlasili členom rady seniorov možnosť vstupovať i do rokovaní. Ich novou víziou bola spolupráca s mladou generáciou, nazvali ju program tolerantného spolužitia generácií.

Poslanci mestského zastupiteľstva predniesli nasledovné **interpelácie počas roka 2009**:

- riešiť odpredaj bytov v bytovke pre občanov telesne ťažko postihnutých, ktorí nemali dostatok finančných prostriedkov na odkúpenie bytov. Vecným bremenom by sa títo občania dostali do zlej situácie,
- riešiť protest podnikateľov proti plánovanému zámeru mesta ku riešeniu mobilných a informačných zariadení,
- vybudovať basketbalové a skejtbordové ihrisko na sídlisku Veľký Bysterec,
- povoliť predĺženie prevádzky reštaurácie Kopačka do 02.00 hod. Doteraz bola do 22.00 hod.
- kontrolovať mestskou políciou reštauráciu na Ul. mierovej pre rušenie nočného pokoja,
- zamedziť parkovaniu motorových vozidiel na prepojanom chodníku na Ul. odbojárrov a Gacekovou,
- očistiť rigol na Ul. odbojárrov, kde dochádza k zatápaniu počas dažďov,
- vypíliť vzrastlé stromy na Brezovci pri bytovke č. 1949 a stromy okolo nemocnice, ktoré ohrozujú premávku a bezpečnosť, tiež clonia bytom,
- rekonštruovať poškodené chodníky na Ul. M. Hattalu kompletne, nie formou čiastkových úprav, ktoré sú na krátku dobu,
- rekonštruovať miestny rozhlas v m. č. Kňažia,
- zlepšiť rozpočet ZŠ v Kňažej, škola nemala žiadnu možnosť šetriť,
- zasielať materiály pre poslancov elektronickou formou,
- vykonať rozbor činnosti mestskej polície, ktorá sa zaoberala viacej o „psičkárov“, ako o výtržnosti v meste,
- predložiť konkrétne informácie o šetrení a znížení výdavkov mesta v krízovom období s návrhom organizačných a personálnych zmien,
- pomôcť otvoriť obchod v mestskej časti Mokrad', lebo podnikateľka tu zatvorila jediný obchod pre nerentabilitnosť,

- opraviť poškodené a zničené lavičky po meste,
- dobudovať parkovisko na Ul. Mierovej pred bytovkou 1969, riešiť zákaz parkovania áut občanov pred bytovkami, v ktorých nebývajú,
- položiť dlažbu okolo malej fontány v parku M. Kukučina,
- vybudovať chodník Mokrad' – Kňazia na Nábřeží Oravy,
- dobudovať retardér pred obchodným domom Kocka na Bysterci,
- uverejňovať na webovej stránke mesta zápisnice zo zasadnutí MsZ, aj mimoriadnych, uverejniť cenovú mapu pozemkov v meste, rozpočet a účtovnú závierku,
- riešiť problém zdržiavania sa bezdomovcov na vlakovej stanici a pred supermarketom Tesco,
- upraviť stromy a okrasné kríky, ktoré zasahujú do chodníkov a prekážajú v prechode,
- upraviť terén po vybudovaní prepojky kúrenia na Brezovci,
- rozšíriť verejné osvetlenie na uliciach Družby a Tulskej, tiež pri prechode pre chodcov za mostom smerom z Kňážež na Mokrad' a pri prechode na Bysterci pri budove polície,
- osadiť dopravné značenie „Zákaz zastavenia“ na obidvoch stranách komunikácie na Ul. Zochovej, aby stojace autá neprekážali preprave turistov a lyžiarov na Kubínsku hoľu,
- dobudovať chodník medzi železničným priestieškom a obchodom Tesco.

Poslanci na mestských zastupiteľstvách schválili **všeobecno-záväznú nariadenia**: o státi motorových vozidiel na miestnych komunikáciách a parkoviskách, o držaní a vodení psov v meste Dolný Kubín, o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné mestské odpady, doplnky (zmeny) do Štatútu mesta Dolný Kubín (VZN č. 4/2007) .

Útvar hlavného kontrolóra mesta Dolný Kubín viedol centrálnu evidenciu **sťažností a petícií občanov** mesta. V priebehu roka 2009 občania podali **24 sťažností**, z nich 22 bolo vybavených a 2 prešli na vybavenie do roku 2010. Jednu sťažnosť vzal sťažovateľ späť a neopodstatnených bolo 13 sťažností. Podľa druhu sa sťažnosti týkali chovu zvierat v meste, zamestnancov MsÚ, postupu pri verejnej súťaži, základnej školy, stavebného charakteru, úradného postupu vo vybavovaní. Skupiny občanov podali **štyri petície**. V prvej sa obyvatelia Záskania dožadovali vykúpenia pozemku od fyzickej osoby za účelom zriadenia verejnej

prístupovej komunikácie. Mesto vykonalo všetky kroky smerujúce k naplneniu petície, avšak na základe negatívneho stanoviska vlastníka nebolo možné petíciu naplniť. Ďalšie tri petície sa týkali trasy rýchlostnej komunikácie R3. Záhradkári osady Prameň nesúhlasili s trasou komunikácie R3 cez pozemky záhradiek. Ďalšie dve petície vyjadrovali nesúhlas Dolnokubínčanov so zeleným variantom trasy komunikácie R3.

Hlavný kontrolór mesta Dolný Kubín Ing. Peter Florek vykonal 28 kontrol počas roka 2009, predkladal poslancom správy o kontrole a odborné stanoviská k návrhu rozpočtu mesta i návrhu záverečného účtu mesta.

Mesto malo na starosti zabezpečenie **občianskych obradov** ako uvítanie detí do života, občianske sobáše, občianske pohreby a pod. Občianskych sobášov bolo 23, uvítaní detí do života 5, občianskych pohrebov 8, slávnostných prijatí občanov a zástupcov občianskych iniciatív 21 a gratulácii jubilantom 46. Všetkých pohrebov v meste bolo 83. Mesto malo osem cintorínov, z toho šesť v prímestských častiach a všetkých hrobových miest bolo 4350.

LIPA SÚTOKOV SVETA

Dňa 5. júna 2009 bola pred Mestským úradom v Dolnom Kubíne slávnostne zasadená lipa malolistá (*Tilia cordata*) a dostala názov „**Lipa sútokov sveta**“. **Originálny nápad poslanca MUDr. Petra Šuleja sa stretol s veľkým pochopením.** Myšlienka mala svoju jedinečnosť v tom, že Dolnokubínčania, ktorí budú kdekoľvek v zahraničí, môžu priniesť vodu na poliatie dolnokubínskej lipy sútokov. Takže po čase by sme mali v našom meste svetový rekord v počte riek, ktorých vody poliali dolnokubínsku lipu sútokov. Po zasadení lipa dostala vodu z rieky Oravy od primátora Ing. Ivana Budiaka, potom z rieky Inn rakúskeho družobného mesta Braunau od zástupcu primátora Mgr. Romana Matejova a z rieky Jordán od MUDr. Petra Šuleja. Slávnosti sa zúčastnili poslanci, novinári a žiaci dolnokubínskych škôl. Po úvodnom slove a prejavoch zahrlo kvarteto P. M. Bohúňa.

Kto priniesol vodu a polial lipu, dostal certifikát a bol zapísaný do osobitnej evidencie. Do konca roku 2009 dostala lipa vodu z päťdesiatich riek a jazier sveta. Všetky poliatia sa zapisovali do osobitnej evidencie s názvom toku, lokalizáciou toku, dátumom poliatia a menom darcu vody. Podrobné informácie s fotografiami boli na www - stránke mesta Dolný Kubín. Dolnokubínska lipa dostala v roku 2009 vodu z riek a jazier zo Slovenska, Česka, Rakúska, Izraela, USA, Maďarska, Sardínie, Nemecka, Egypta, Kanady, Veľkej Británie,

Dánska, Poľska, Ukrajiny, Rumunská, Talianska, Turecka, Chorvátska, Kirgizska, Ruska, Francúzska, Laosu, Vietnamu a Thajska.

Lipa bola stromom Slovanov, pokladali ju za symbol spravodlivosti, slovanskej vzájomnosti a preto ju vysádzali na miestach, kde sa konali zhromaždenia ľudu. Právom je chránená, uctievaná a posvätná. Už v dávnej minulosti ju obklopovala posvätná úcta. Odolnosť a dlhovekosť ju predurčovali k úlohe strážcov a ochrancov ľudských obydlí. Ľudia v dávnoveku verili, že lipa je strom, ktorý si obľúbili bohovia. Lipa bola opatrovníkom a ochrancom osôb aj celých národov, preto má svoje miesto aj v symbolike, v heraldike. Aj dnes, keď sa ľudstvo snaží vracať k prírode, mnohí začínajú hľadať aj v lipy stratené zdravie a silu. S lipou sa spájal kult Panny Márie. Traduje sa, že lipa je posvätná, „lebo v nej býva Matka Božia“. Známy je aj zvyk obklopovať lipami chrámy, svätyne a kaplnky. Lipy patria aj ku kultu sv. Vojtecha. Zelenými lipovými halúzkami očisťovali dom vo sviatok Božieho tela, lipové halúzky sa dávali za obrazy, lebo mali zabezpečiť pokoj v dome. Lipa chránila aj pred bleskom a lejakmi. Ľudia totiž verili, že do lipy blesk neudrie. Aj pri narodení dieťaťa sa pri dome sadila lipka. Popri osike, klene či hlohu bola lipa druhom dreva, z ktorého sa mohli vyrábať kolíky proti upírom. Lipový kyjak sa považoval za ochranný amulet. Medzi Slovanmi bola rozšírená výroba lipových lyžičiek, pretože jedlo, ktoré sa s nimi naberalo, nemohlo vraj zaškodiť. Aj kolísky sa vyrábali z lipového dreva. Spánok v tieni lipy poskytuje človeku dokonalý odpočinok, prináša vraj prorocké sny a chráni pred chorobami. Fenomén lipy sa hojne vyskytuje aj v ľudovej slovesnosti.

Lipa z morfológického hľadiska je drevina nenáročná na stanovisko, znáša tieň, dobre kryje pôdu. Darí sa jej vo všetkých lesných a vegetačných stupňoch od nížin až po stredné horské polohy. Začína kvitnúť medzi 20-30 rokom a potom kvitne každoročne. Kvitne v júni a júli. Vo vysokých korunách líp radi hniezdia vtáci. Lipa rastie pomaly a dlho, dosahuje vek až 600 rokov.

UDELENIE CENY MESTA A CENY PRIMÁTORA

Dni mesta Dolný Kubín začali slávnostným mestským zastupiteľstvom dňa 17. septembra 2009. Zúčastnil sa ho aj predseda ŽSK Juraj Blanár a zástupcovia partnerských družobných miest. Večer patrilo udeleniu cien mesta a cien primátora vynikajúcim osobnostiam.

Titul **Osobnosť roka 2008 a Cenu mesta** získala **Marta Nováková**, ktorá je už síce na dôchodku, ale stále pracuje s nepočujúcimi. Marta Nováková robí nepočujúcim tlmočnicu,

učí ich znakovú reč, poskytuje sociálne poradenstvo a organizuje rôzne podujatia. K udeleniu ocenenia povedala: „*Mojím najväčším ocenením je, keď človek, ktorému pomáham, dosiahne úspech. To ma motivuje a zaväzuje. Nie každý človek má to šťastie, že sa narodil bez hendikepu. Ale záleží na nás ostatných, aby sme takým ľuďom pomohli ich túžby dosiahnuť, pretože k nim majú veľmi ťažkú cestu*“.

Cenu mesta dostali ešte piati občania:

Marta Badáňová, zakladateľka a predsedníčka Kardioklubu v Dolnom Kubíne. Mnohí ju však poznajú ako zdravotnú sestričku Nemocnice s poliklinikou L. N. Jégého.

Andrej Švehla pôsobí v Rade seniorov a jeho celoživotná práca je prínosom pre priemyselný a hospodársky rozvoj v regióne. Pri rozhodovaní o strategických materiáloch posúva svojimi návrhmi riešenia do vysoko odbornej polohy a svoje skúsenosti sa snaží využiť v prospech mesta.

Juraj Štefák, poslanec mestského zastupiteľstva, propagátor i organizátor turistických podujatí a ortopéd, ktorý je zároveň lekárom telesne postihnutých športovcov s účasťou na ich vrcholových športových podujatiach.

Jozef Gruchalák, vedúci odboru sociálnych vecí, zdravotníctva a kultúry mestského úradu, má hlavný podiel na víťazstve mesta v súťaži „Oscar bez bariér“ a „Sociálny čin roka“ za rok 2008. Zavádza nové a celosvetovo overené systémové riešenia v starostlivosti o obyvateľov odkázaných na pomoc iných.

In memoriam udelili Cenu mesta **Milošovi Pavlíkovi**, ktorý sa dlhé roky venoval prekladateľskej a literárnej činnosti. Ako dôchodca absolvoval cestu okolo sveta, ovládal niekoľko svetových jazykov. No bol skromný a verejnosť o ňom veľa nevedela. V jeho mene cenu prevzala manželka Vlasta so synom Přemyslom.

Držiteľkou Ceny primátora sa stala študentka dolnokubínskeho gymnázia **Tatiana Karkošková** za doterajšie úspechy v rôznych súťažiach, najmä prednese poézie a prózy. V celoslovenskej súťaži „Mladá slovenská poviedka 2008“ sa umiestnila na druhom mieste a v nasledujúcom ročníku v tej istej súťaži vyhrala 1. miesto poviedkou „Hľadám Tvoju dušu“. Tatiana sa výborne umiestnila aj na matematických a chemických olympiádach.

Medzi ocenenia pribudol po prvýkrát čestný titul **Ambasádor mesta Dolný Kubín**. Vedenie nášho mesta tento titul odporovalo od našich priateľov v Poľsku. Jednalo sa o uznanie ľuďom, ktorí sú pôvodom Dolnokubínčania, pôsobia v zahraničí a pre Dolný Kubín robia veľa na diaľku. Našimi ambasádormi sa stali **Roman Ondruš** a **Arieh Klein**.

Roman Ondruš je rodák z Dolného Kubína. Pôsobil v Líbii, Egypte, Japonsku, zastupoval podnikateľské subjekty Nórskeho kráľovstva na Slovensku a pri hľadaní zdrojov na rozvoj sociálnych služieb sa podieľal na využití finančných prostriedkov nórskeho finančného mechanizmu. Cenu si kvôli povinnostiam v zahraničí nemohol prevziať osobne.

Arieh Klein je potomkom židovských rodičov, ktorí bývali v Dolnom Kubíne a počas 2. svetovej vojny prišli o život. Arieh Klein prežil detstvo v Dolnom Kubíne, v súčasnosti podniká v Jeruzaleme, založil podnik, kde zamestnáva hendikepovaných ľudí. O Dolný Kubín sa stále zaujíma a pomáha pri riešení majetkovo-právnych a dedičských vzťahov pri vysporiadaní majetku po židovských rodinách.

Po udelení cien, prejavoch a poďakovaní pokračoval reprezentačný slávnostný večer kultúrnym programom v divadelnej sále MsKS. Vystupovali mladí ľudia, predviedli ukážky z Hviezdoslavovho Kubína, Tanečného Kubína, hudobných festivalov I. Ballu a Talentov pre Európu. Potom nasledovala **premiéra nového filmu o Dolnom Kubíne** od autorov Ľubomíra Viludu a Ivana Kršiaka. Trval 31 minút, zobrazoval Dolný Kubín počas štyroch ročných období, poskytoval informácie z histórie, prírodopisu, geológie, kultúry, o jedinečnosti, tradičných podujatiach atď. Na filme odborne spolupracovali Jindřich Čajka (geológia, príroda) a Soňa Maťugová (história). Reprezentačný večer uzavrela živá pozvánka na Kubínsky jarmok v podaní dolnokubínskeho estrádneho súboru Femina.

PRÁVNICKÁ OSOBNOSŤ ROKA 2009

Stalo sa tradíciou, že na Reprezentačnom plese mesta Dolný Kubín bolo udeľované niektorej dolnokubínskej firme ocenenie (plaketa) – Právnická osobnosť roka. Firmou roka 2009 sa stali **Technické služby mesta Dolný Kubín**. Plaketu z rúk primátora mesta Ivana Budiaka prevzal konateľ spoločnosti Pavol Heško.

Technické služby mesta Dolný Kubín získali prvenstvo za dôslednú a kvalitnú prácu pri udržiavaní čistoty v meste, za starostlivosť o zeleň a inovatívne metódy a postupy v tejto oblasti. Technické služby sa starali aj o letnú a zimnú údržbu mestských ciest (60 km) a chodníkov (cca 60 km), ich zjazdnosť a bezpečnosť. Na zimnú údržbu používali dva sypače, jeden na posýpanie chodníkov, mini traktor na ich udržiavanie, päť veľkých traktorov s vlečkami na nakladanie odvážanie snehu v zime, nákladné auto a tri veľké nakladače. Sledovali každú zmenu počasia najmä v zime a ak sa počasia zhoršilo (návaly snehu), vozidla vyrazili von. Technické služby sa podieľali tiež na zamestnávaní neprispôsobivých

obyvateľov. Dávajú tým príklad, že aj takýto ľudia sa môžu naučiť pracovným návykom. Pracovníci Technických služieb udržiavali mesto v čistote vždy, keď bolo treba. Nezáležalo na tom, či je sobota, nedeľa, sviatok alebo už večer. Akonáhle nejaké slávnosti skončili v meste, ihneď nastúpili a očistili verejné priestranstvo.

SENIOR ROKA 2009

Mesto ocenilo „občanov v najlepších rokoch“. Primátor Ivan Budiak takto nazval Dolnokubínčanov v dôchodkovom veku, ktorí prišli na druhý spoločenský večer seniorov, na ktorom sa udeľoval titul Senior roka. Stal sa ním **Ján Mihál'**. Pracoval sedemnášť rokov v dolnokubínskej Jednote dôchodcov. Bol zakladateľom a dlhoročným predsedom mestskej organizácie. V súčasnosti je predsedom Okresnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska v Dolnom Kubíne a predsedom Zväzu protifašistických bojovníkov. Ján Mihál' patrí k aktívnym organizátorom a účastníkom spoločenských podujatí v Dolnom Kubíne. Niekoľko rokov sa staral o chorú manželku a teraz pomáha pri výchove vnúčat.

Medzi ďalších ocenených patrili nominovaní seniori **Mária Galová, Magdaléna Tomláková, Drahomíra Trančová, Jarmila Némethová, Elena Hábková, Rudolf Pohančénik a Štefan Križo.**

Mesto vypísalo druhý krát anketu na titul Senior roka. Vyhodnotila ju Rada seniorov, ktorá je poradným orgánom primátora mesta. Hovorkyňa radnice Angelika Fogašová pripomenula: *„Mesto pravidelne hodnotí prácu a iniciatívu jednotlivcov i kolektívov. Všíma si aj ľudí vo vyššom veku, ktorí síce už nie sú zamestnaní, ale stále tvoriví, ochotní kedykoľvek pomôcť a obetovať svoj voľný čas.“*

MATKA ROKA 2009

Dňa 16. júna 2010 sa konalo podujatie „**Matka roka 2009**“ v mestskom kultúrnom stredisku pod záštitou viceprimátora Romana Matejova. Podujatie zorganizovalo občianske združenie Centrum pre rodinu a sociálnu starostlivosť Harmónia v spolupráci so Združením zdravotne postihnutých Oravy. Vyzvali starostov a primátorov Oravy, aby do ankety nominovali matky, ktoré si tento titul zaslúžia. Nominovaných na titul bolo 41 žien. Porota v zložení Roman Matejov, Martin Gočala, MUDr. Ivan Mareta, Jozef Kakačka, Róbert Mihál rozhodli oceniť deväť mamičiek.

Titul „Matka roka 2009 na Orave“ získala pani **Gizela Poláčiková** zo Štefanova nad Oravou, v súčasnosti 102 – ročná. Medzi ďalšie ocenené mamičky patrili: **Margita Fidrová z Rabčíc, Juliana Garajová z Podbiela, Magdaléna Gensorová z Liesku, Oľga Hrubá z Čimhovej, Anna Chromeková z Oravskej Lesnej, Matilda Kramárová z Malatinej, Terézia Polťáková zo Zákamenného, Danka Sotoniaková z Dolného Kubína a Janka Zacharovská zo Zázrivej.**

Slávnostné podujatie moderovali Milan Ilčík a Aňa Laceková. Kultúrny program pripravili učitelia a žiaci ZUŠ P. M. Bohúňa Romana Šumská, A. Labudová, D. Krčičtová, S. Janigová, K. Janigová a M. Trnovec.

Pri príležitosti Dňa otcov 19. júna 2010 boli vyhlásené ankety **Otec roka 2009**. Už po 19-krát bolo spomedzi navrhnutých vybratých päť kandidátov. V tomto roku bol medzi nimi aj **Peter Kulák** z Dolného Kubína. Manželia Kulákovci majú v pestúnskej starostlivosti štyroch súrodencov. Nahradiť im rodičov a zabezpečiť vlastný domov sa rozhodli pred siedmimi rokmi. Na vyhlásenie ankety Otec roka cestovali všetci do Bratislavy, stretli sa s významnými osobnosťami a navštívili pamätihodnosti hlavného mesta. Otcom roka na Slovensku sa stal M. Kertys z Koprivnice, vdovec, ktorý sa stará o jedenásť detí.

VOĽBY PREZIDENTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Voľby prezidenta Slovenskej republiky sa konali dňa 21. marca 2009. Voliči sa rozhodovali medzi siedmimi kandidátmi, medzi ktorých patrili: Ivan Gašparovič, Iveta Radičová, František Mikloško, Zuzana Martináková, Dagmar Bollová, Milan Melník a Milan Sidor.

V Dolnom Kubíne bolo 15191 oprávnených voličov. Výsledky volieb prezidenta v I. kole v našom meste boli nasledovné: platných hlasov bolo 6883 a kandidáti dostali nasledovný počet hlasov: Dagmar Bollová 83 hlasov (1,20 %), Ivan Gašparovič 3055 hlasov (44,38 %), Zuzana Martináková 396 hlasov (5,75 %), Milan Melník 150 hlasov (2,17 %), František Mikloško 663 hlasov (9,63 %), Iveta Radičová 2437 hlasov (35,40 %) a Milan Sidor 99 hlasov (1,43 %).

Nielen v Dolnom Kubíne ale aj na celej Orave dostal **Ivan Gašparovič** najviac hlasov (23046 = 52,22 %). Na druhom mieste skončila Iveta Radičová, dostala 23,34% a na treťom mieste František Mikloško – 13,44 %. Pre Františka Mikloška bol najúspešnejším volebným obvodom na Slovensku obvod Námestovo.

Voliči v II. kole prezidentských volieb dňa 4. apríla 2009 dávali hlas dvom kandidátom: Ivanovi Gašparovičovi a Ivete Radičovej. V Dolnom Kubíne bolo 7586 platných hlasov, takže účasť vo voľbách bola 50,27 %-ná. Ivan Gašparovič dostal 4176 hlasov (55,04 %) a Iveta Radičová 3410 hlasov (44,95 %). Ivan Gašparovič získal na Orave 32978 hlasov (68,5 %).

VOĽBY POSLANCOV EURÓPSKEHO PARLAMENTU

O voľby poslancov do Európskeho parlamentu prejavilo záujem sedemnást' politických strán a zúčastnilo sa ich necelých 20 % voličov. Dňa 6. júna 2009 sme volili poslancov za Slovensko do Európskeho parlamentu. Na kandidátke Oravu zastupoval **MUDr. Miroslav Mikolášik** (KDH) z Dolného Kubína. Na kandidátke mal štvrté miesto. Získal 30 tisíc hlasov, tak predbehol Martina Fronca i Jána Hudackého a zásluhou preferenčných hlasov zostane zastupovať Slovensko aj v ďalšom päťročnom období.

V Dolnom Kubíne bolo do volebných zoznamov zapísaných 15 312 oprávnených voličov. Volilo sa v osemnástich volebných okrskoch. Právo hlasovať využilo 3569 dolnokubínskych voličov (23,3 %). Volili nasledovne: 1118 hlasov pre KDH (32,21 %), 972 hlasov (28,01 %) pre SMER, 464 hlasov (13,37 %) pre SDKÚ-DS, 264 hlasov (7,6 %) pre ĽS HZDS, 181 hlasov (21 %) pre SaS. Ostatné strany získali menej ako 5 % hlasov. Napr. SNS volilo 161 voličov, SMK 11 voličov a LIGU 1 volič.

VOĽBY PREDSEDU A POSLANCOV ŽSK

V sobotu 14. novembra 2009 sa konali voľby predsedu a poslancov Žilinského samosprávneho kraja. Na funkciu predsedu ŽSK kandidovali Juraj Blanár, Pavel Pavlásek, Jozef Tarčák a Štefan Brestovanský. Najväčšie šance na víťazstvo mal z nich v prvom kole volieb Juraj Blanár, ktorý získal viac ako 50 % hlasov. V druhom kole bol **Juraj Blanár** opäť úspešný, získal 79519 hlasov (63,2 %) a stal sa opäť predsedom ŽSK.

Orava mala v krajskom parlamente jedenásť poslancov, z toho troch z Dolného Kubína. Ing. **Ivan Budiak** dostal 2827 hlasov, MUDr. **Ján Neznámy** 2031 hlasov a MUDr. **Metod Kulich** 1359 hlasov. O miesta poslancov sa uchádzalo 344 kandidátov zo 17 politických strán a troch koalícií a 117 nezávislých kandidátov.

Pomer síl v krajskom parlamente sa zmenil. Koalícia SDKÚ – DS a KDH mala prevahu v uplynulých štyroch rokoch. Podľa výsledkov tohtoročných volieb najviac kresiel získala koalícia HZDS – ĽS, SMER – SD celkom 21 poslaneckých mandátov. Slovenská národná

strana obsadila šesť kresiel, koalícia KDH, OKS, SDKÚ – DS osemnásť, jedno kreslo poslanec za koalíciu HZD, SF, SZS a nezávislých poslancov bolo jedenásť. Volieb sa zúčastnilo 23,5 % voličov.

VÝSTAVBA A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Nový mestský aquapark pod názvom **AquaRelax** bol slávnostne otvorený dňa 23. októbra 2009 na ulici Športovcov, sídlisku Bysterec v Dolnom Kubíne. Prevádzkovala ho spoločnosť AQUA KUBÍN s. r. o. Po otvorení plavárne pre verejnosť nasledovala plavecká súťaž. V tento deň každý návštevník, ktorý odplával na čas 50 metrov voľným štýlom, mohol jednu hodinu využívať všetky atrakcie aquaparku zadarmo. Už pred otvorením nového moderného športového a relaxačného areálu boli v predaji výhodné štartovacie a zlosovateľné permanentky na prvých 50 dní, trojhodinový vstup počas prvého víkendu bol pre všetkých s 50 % zľavou a deti do výšky 140 cm mali vstup zadarmo. V areáli je fitness centrum, masážne a rehabilitačné centrum, reštaurácia s terasou a aquabar. Do konca roka 2009 sa nepodarilo dokončiť výstavbu tretej zóny, ktorá mala názov „Vitálny svet“ s množstvom sáun a rôznych vodných atrakcií.

Obyvatelia priľahlých ulíc Hurbanovej a Športovcov sa obávali, že počas prevádzky AquaRelaxu nebudú stačiť **parkovacie miesta** pre obyvateľov sídliska. Keď sa konali športové podujatia na letnom a zimnom štadióne, autá a autobusy parkovali všade a vytvorili dopravnú zápchu. Konateľ spoločnosti AQUA KUBÍN Maroš Badáň ubezpečil občanov, že riešenie nových parkovacích miest s novou prístupovou cestou je neoddeliteľnou súčasťou projektu zariadenia. Vytvorí ich úpravou asfaltových plôch okolo futbalového štadiónu a výstavbou nových pri prepojovanej ceste medzi ulicami Pelhřimovskou a Športovcov a takisto popri plánovanej ceste z ulice Bystereckej s kapacitou okolo 200 parkovacích miest. V roku 2009 takto vytvorili 96 nových parkovacích miest a výstavba ostatných sto s verejným osvetlením bola plánovaná v roku 2010.

Deň otvorených dverí v Aquaparku sa konal dňa 18. septembra 2009 počas Dní mesta Dolný Kubín pre Dolnokubínčanov aj návštevníkov mesta. Sprístupnené bolo všetko: bazény, relaxačný svet, strojovňa, atrakcie, priestory pre športové služby a reštaurácie. Avšak zatiaľ bez vody, obsluhy a možností služieb. V tento deň navštívilo AquaRelax okolo 3500 zvedavcov. Pre verejnosť bol AquaRelax slávnostne otvorený dňa 23. októbra 2009. Do 1. novembra 2009 ho navštívilo 3034 milovníkov vody.

Mesto investovalo finančné prostriedky do mestských častí Kňažej, Mokrade, Malého Bysterca, Záskaľia, Medzihradného a Beňovej Lehoty. Primátor mesta Ivan Budiak prehlásil: „Spolu s poslancami za jednotlivé mestské časti sme zvolili tri prioritné úlohy, ktoré by sa v jednotlivých lokalitách mali zrealizovať. Nie všetky urobíme tento rok. Častejšie ako vlani totiž budeme vstupovať do investičných akcií, a to v súvislosti s vývojom ekonomiky. Medzi stavebné akcie patrilo vybudovanie chodníka v mestskej časti Mokrad' okolo železničnej stanice po Kocmál, pribudne tam aj nové osvetlenie. V Medzihradnom rozšírime miestny cintorín, na Malom Bysterci vybudujeme novú autobusovú zástavku, v Záskaľí a Kňažej opravíme prístrešky autobusových zástavok, na Kňažej opravíme povrch chodníkov na Ulici kpt. Jaroša, v Beňovej Lehote vybudujeme inžinierske siete v lokalite s plánovanou novou výstavbou a detské ihrisko“.

Na úseku územníckej prípravy bola vyhotovená projektová dokumentácia rekonštrukcie cesty na Kubínsku hoľu, zmeny v ÚPN mesta, projekt prístupovej komunikácie a parkoviska pre AquaRelax.

Mesto Dolný Kubín bolo úspešné v projekte **rekonštrukcie Hviezdoslavovho námestia** a z eurofondov dostalo 1,3 milióna EUR. Kompletná rekonštrukcia, ktorej práce mali začať v nasledujúcom roku, zahŕňala povrch námestia, zeleň a časť inžinierskych sietí. Prvý projekt predložila architektka Soňa Poldaufová Urbanová. Na základe pripomienok občanov prešiel úpravami. Projekt rekonštrukcie ponechal námestiu historický charakter. Námestie navrhoval ako opticky integrovaný súvislý povrch s bezbariérovým prístupom tak, ako vo väčšine významných a turisticky zaujímavých mestách Európy. Na súčasnom námestí nie je organizovaná zeleň. Je sústredená v strednej časti a bráni výhľadu z jednej strany na druhú. Časť tvoria ihličnaté stromy, ktoré sú v spodnej časti široké. Tieto budú nahradené listnatými stromami. Z pôvodných stromov by mali ostať štyri a pribudne k nim osemnásť nových. Pri stromoch budú atypické lavičky so zeleňou. Trávnatá plocha mala 555 m² a kvetinový záhom 31 m². Námestie bolo rozdelené do niekoľkých zón v jednom celku. V spodnej časti pri reštaurácii Lucia bude voľná plocha na zhromažďovanie, kultúrne podujatia, postavenie pódia, prípadne na zamýšľanú ľadovú plochu. V jej strede bude z farebnej dlažby vytvorený erb mesta Dolný Kubín. Súčasťou zóny bude vysoký stĺp s osvetlením. Na prechode ku časti s fontánou sú dva atypické kvetináče s elektrickou prípojkou pre stánky. Zemné prípojky na elektrickú sieť budú aj v ostatných častiach námestia. Zóna okolo fontány je určená na oddych na lavičkách, prípadne na okraji bazénu fontány s osvetlením. Srdce fontány ostane

zachované, zmení sa len technológia, ktorá sa spod telesa fontány presunie do šachty na jej boku. V časti okolo pamätníka je pokojnejšia zóna so stromami. V ich tieni si občania budú môcť posediť na lavičkách. Za pamätníkom budú dva bloky zeleného trávnik s malými prevýšeniami, vlnami. Do tejto časti bude vstup zakázaný. Ďalšia zóna bude patriť rodičom s deťmi. Deti sa v nej budú môcť zabávať na herných prvkoch, rodičia si posedia na lavičkách alebo terasách susediacich reštaurácií a pohostinstiev. Úplnou novinkou a jediným miestom na Slovensku, ktoré ho bude na tento účel využívať na námestí, je zvlhčovacie zariadenie. Jeho úlohou je v horúcich letných dňoch zvlhčiť plochu jemnou hmlou. Nasledovať bude trávnik s vianočným stromom, ktorým ostane jeden zo súčasných stromov a vedľa neho sa ponechá aj chránený strom tzv. hadí. Na konci trávnik bude kvetinový záhon, okolo lavičky s osvetlením, takže budú vytvárať zaujímavú nočnú atmosféru. Park dejateľov sa dočká zmeny na chodníku. Chodník pomedzi busty sa predĺži k Jasenovskému potoku, kde sa zatočí poza evanjelický kostol a popri Hviezdoslavovom múzeu sa napojí späť na námestie. Vznikne tak príjemný okruh s dotykom prírody. Pred evanjelickým kostolom budú lavičky osadené na drevenej agátovej podlahe s fontánkou na pitie uprostred. Dôležitou stavbou, ktorá pribudne na konci námestia budú verejné toalety za kinom Choč. Automobilová doprava bude vylúčená, ale možnosť voľného pohybu cyklistov projekt pripúšťal. Aj osadenie stojana na bicykle.

Krajský stavebný úrad v Žiline prideliť finančné prostriedky na **odstránenie systémových porúch** na niektorých bytových domoch v Dolnom Kubíne. Hlavne išlo o opravu balkónov a škár na bytovkách sídliska Veľký Bysterec. Tieto poruchy nezapríčinili užívatelia bytov zanedbaním údržby a opráv, ale majú pôvod v nesprávne navrhnutých materiáloch a detailoch, nesprávne použitej technológii výstavby alebo v nedodržaní navrhnutého postupu realizácie stavby.

Prístavba Gymnázia P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne trvala sedem rokov. Vyriešila chýbajúce priestory na vyučovanie cudzích jazykov a telesnej výchovy. Do roku 2009 sa vyučovali cudzie jazyky v prenajatých priestoroch.

Mesto počas roka 2009 vynikalo čistotou. Stovky návštevníkov pochvaľovalo úpravu zelených plôch a výsadbu kvetinových záhonov. Tridsať päť kvetinových stien – pyramíd z muškátov (vo výške 160 – 180 - 200 cm) zdobilo mesto na Hviezdoslavovom námestí, Ul. Radlinského, na sídliskách a v mestských častiach od 18. mája do októbra. Pyramída muškátov vo výške 200 cm obsahovala 180 kvetov a vážila 900 kg. Muškáty boli červeno –

ružové a čiapočka pyramídy mala biele muškáty. Na kolonádovom moste boli vysadené pelargónie vo váľovcoch. Štrnásť lámp verejného osvetlenia na Ulici Radlinského bolo ozdoben ych kvetin a mi s kvetmi. Zamestnanci Technických služieb mesta vysadili 20 tisíc letni iek, ktoré v záhonoch nahradili tulipány a sirôtky. Technické služby mesta Dolný Kubín sa starali o verejnú zeleň. Kosili trávniky na rozlohu 200,4 ha. Od opadnut eho lístia v jeseni očistili plochu 40 000 m². Vyr ubali 81 prest arlych stromov, celkom zasadili 23.742 rastlín a 772 kríkov, v ZOO kútiku sa starali o 21 vtákov. V meste bolo 203 parkových lavičiek, 117 kvetináčov na verejných priestranstvách, 4 fontány a 18 detských ihrísk. Verejné osvetlenie malo 2038 bodov, zrekonštruovaných bolo 520 bodov.

V Dolnom Kubíne rástli štyri **chránené stromy**, v celom okrese ich bolo dvadsať. Dva boli pri kaštieli v Mokradi, dub letný (vo výške kmeňa stromu 130 cm mal kmeň obvod 40 cm) a buk lesný, mali okolo 110 rokov. Tretí chránený strom, tiež 110-ročný – jaseň štíhly bol na Radlinského ulici (pri budove Elkopu) a  tvrt y strom – lipa malolistá na Malom Bysterci v súkromnej záhrade.

Mesto opravovalo **mestské cesty** každý rok, lebo po zime sa objavilo mnoho výtlkov, jám a zimného posypu. Opravy sa konali do konca marca, ak bolo priaznive počasie. Stupeň poškodenia mestských ciest bol porovnateľný s predchádzajúcimi rokmi. Vedúci Miroslav Kosmel sa po  a oval na viaznucu spolupracu so Slovenskou správou ciest, ktorá mala na starosti napríklad cestu na Ul. Jano kovej (vedúca popred Dom záhradkárov) a bola vo veľmi zlom stave. Mestské cesty boli na uliciach Cho skej, Slnecnej, J ano kovej, Hamuljakovej, Medzihradnom, Aleji slobody, Matúškovej, všetky na Brezovci, Veľkom Bysterci, Malom Bysterci, Záskalí, centrum na Radlinského ulici, na námestí P. O. Hviezdoslava a Sládkovičovej. Starali sa o ne Technické služby Mesta Dolný Kubín. Ďalšie cesty spravovali a udržiavali vlastníci  ilinsk y samosprávny kraj, Slovenská správa ciest, L idl, Tesco a ZVL.

Technické služby mesta Dolný Kubín vybudovali okolo voliéry s p avmi a altánku v parku M. Kukučina **nový chodník**. L udia tu chodili obzerat  p avy a po  uvat  hudbu, ale za daždivého počasia sa zablatili. Nový chodník tento problém vyriešil. Mesto Dolný Kubín vybudovalo novú fontánu medzi voli erou s p avmi a hotelom Malý Park. Fontána mala tvar trojuholníka a spr ijemňovala priestor.

Od 1. augusta 2009 samospráva začala obmedzovat  **prevádzku verejného osvetlenia** v niektorých mestských častiach. Dôvodom boli úsporné opatrenia k vytvoreniu rezervy

v plánovanom rozpočte súvisiace s vývojom hospodárskej krízy. Vo vybratých lokalitách na sídliskách Banisko, Brezovec a Bysterec svietilo ďalej len každé druhé svietidlo verejného osvetlenia. Tak isto aj na uliciach Gáčelskej, J. Hollého, Jelšavskej a štátnej ceste I/59 od Medzihradného po obchvat pod nemocnicou. Od polnoci do štvrtej rána sa vypínali lampy v častiach Medzihradné, Kňažia, Záskanie, Štrbičný jarok a Lániky. Úplne vypli osvetlenie Kuzmínova.

Na **separovaný odpad** slúžilo 198 nádob na 61 stanovištiach. V rodinných domoch ľudia separovali odpad do plastových vriec. Za minulý rok sa v našom meste vyseparovalo 23,24 ton plastov (PET fľaše), 72,20 ton papiera, 301,47 ton skla, 2 tony tetrapaky a 1,60 ton kovových obalov.

Komunálny odpad z mesta sa vyvážal na skládku do Širokej. Aj keď skládka mala byť už uzavretá, mestu sa podarilo predĺžiť jej životnosť do 15. júla 2009. Tým pádom sa dal nový poplatok za odpad nastaviť priaznivejšie pre občanov. Dolnokubínčania zaplatili za odvoz a likvidáciu pevného domového odpadu ročne 20,45 EUR. Úľavy mali telesne postihnutí občania, občania zdržujúci sa v zahraničí a dôchodcovia nad 70 rokov. Od polovice júla 2009 sa domový odpad z Dolného Kubína a väčšej časti okresu vozil na skládku do Liptovského Hrádku. Táto zmena priniesla zvýšenie nákladov asi o dvojnásobok. Drahšie je uskladnenie odpadu na liptovskej strane, pretože tá kvalitatívne spĺňa požadované kritéria Európskej únie. Náklady sa predražili aj kvôli súčasnej manipulácii s odpadom a jeho prevozom.

Mesto Dolný Kubín sa pokúsilo získať nenávratný finančný príspevok na rekultiváciu bývalej skládky z Ministerstva životného prostredia SR. Išlo o dotvorenie telesa skládky a vyhotovenie viacerých rekultivačných vrstiev, ktoré budú spĺňať požadované normy.

V tomto roku sa zhoršila situácia s vykúpaním starého papiera v Zberných surovinách. Dokonca Zberné suroviny požadovali poplatok 2 EURÁ za 100 kg kartónu. Občania, ktorí sa živili zberom kartónového papiera, s touto činnosťou prestali. Podľa vedúceho Zberných surovín Ľuboša Kubasa by sa tento papier mohol zúžitkovať na výrobu brikiet (palivo), aby nekončil vyhodený kade-tade po meste. Ľudia sa zlým podmienkam v likvidácii odpadu prispôbia veľmi rýchlo. Jednoducho prestanú odpad triediť. Jediným spracovateľom kartónového papiera na Slovensku je firma Smurfit Kappa Štúrovo, ročne spracovala 75 tisíc ton zberového papiera. Avšak ceny druhotných surovín klesli na dno.

Prebytok na trhu spôsobil ich absolútny prepad. Situáciu by mohlo riešiť Ministerstvo životného prostredia SR a recyklačný fond.

V roku 2009 nezaplatilo mestu Dolný Kubín za odvoz komunálneho odpadu 1828 obyvateľov a 97 firiem, takže mestu chýbali peniaze vo výške 105.614 EUR. Technické služby mesta DK vyviezli a zlikvidovali 7180 ton komunálneho odpadu počas roka 2009. Išlo o 1650 uložení odpadu na skládku. V meste bolo 2047 zberných nádob, ďalších 63 stanovišť slúžilo na separovaný odpad. Nedisciplinovaní občania vytvorili 55 nelegálnych skládok po meste počas roka 2009.

Výstavba rýchlostnej cesty R3 cez Oravu, konkrétne jej trasa cez Dolný Kubín, zamestnávala mnohých odborníkov, poslancov, občanov mestských častí a stavbárov. Existovali tri varianty obchvatu rýchlostnej cesty cez Dolný Kubín. Dňa 24. marca 2009 sa zišli ľudia k tejto problematike v zasadačke Obvodného úradu v Dolnom Kubíne. Zúčastnil sa aj generálny riaditeľ Národnej diaľničnej spoločnosti Igor Choma, ktorý povedal na adresu mesta ostré slová: „V Dolnom Kubíne hrozí situácia, ktorá vznikla v Považskej Bystrici. Tam trvalo osemnásť rokov, pokiaľ sa našlo riešenie. Nebol by som rád, keby sa situácia opakovala v Dolnom Kubíne a osobné záujmy by boli uprednostnené pred celospoločenskými.“ Na jeho slová okamžite reagoval primátor mesta Dolného Kubína. Odmietol porovnávanie Dolného Kubína s Považskou Bystricou a sľúbil, že vedenie mesta a mestské zastupiteľstvo urobí všetko preto. Župan ŽSK Juraj Blanár pripomenul nepríjemnú situáciu s Podbielom, kde jedna petícia zastavila výstavbu cesty a peniaze poskytnuté Európskou úniou sa museli vrátiť. Celá koncepcia sa zamietla a všetko sa robí nanovo. Pritom cesty znamenajú obrovský ekonomický rast.

Hodnotiaca správa EIA preferovala vo väčšine hodnotiacich kritérií červený variant. Bol najoptimálnejší, najnekomplikovanejší najlogickejší a aj najlacnejší. Avšak tieto argumenty zatiaľ nepresvedčili obyvateľov Matúškovej ulice v Dolnom Kubíne, ktorým budú autá prechádzať po viadukte popred ich okná vo výške niekoľko desiatok metrov. Obchvat červený variant spájal Brezovec s Kuzmínovom a pokračoval smerom na Komjatnú.

Zelený variant V2 s napojením na diaľnicu D1 v Kralovanoch bol o niekoľko kilometrov dlhší a drahší. V Kralovanskej doline vyžadoval výstavbu tristometrového tunela. Tretím variantom s názvom Subvariant V1a bola kombinácia dvoch spomenutých. Pri tomto by cesta obišla Dolný Kubín zo severnej strany medzi Beňovou Lehotou a Malým Bystercom mimo obývaných zón. Stočila by sa ku železnici, ktorú by kopírovala cez Veličiansku roveň

až po Istebné. Tam by zatočila pomedzi Oravskú Porubu a Žaškov cez Trsteník a Hôrku, obišla by Komjatnú. Na diaľnicu D1 by sa pripojila pri Švošove.

Na seminári odzneli zaujímavosti o rozšírení cesty R3 z polovičného na plný profil. Oravu by tak mala preťať štvorprúdová cesta, ale jej opodstatnenosť ukáže vyťaženosť dvoch prúdov. Ak by išlo všetko podľa plánu, R3 by v polovičnom profile mala byť ukončená v rokoch 2014-2015. Celá trasa od Kľačian po Trstenú aj s príslušnými komunikáciami bude spoplatnená, čím sa dosiahne presunutie časti tovaru na železnice.

Spoločnosť Orava Skipark podnikala na Kubínskej holi. V tomto roku dostala tri milióny 320 tisíc EUR od vládneho kabinetu na dobudovanie strediska cestovného ruchu na Kubínskej holi. O investičný stimul na projekt v hodnote 10 700 EUR požiadala začiatkom apríla. V stredu dňa 8. júla 2009 schválila vláda piatim spoločnostiam investičnú pomoc v celkovej výške 28 miliónov EUR, medzi nimi i spoločnosti Orava Skipark. Podnikatelia okolo OFZ, a. s. doteraz investovali na Kubínskej holi zhruba 8 miliónov EUR. Mali ambíciu urobiť z Kubínskej hole špičkové lyžiarske stredisko. Vďaka investícii vzniklo priamo v stredisku 23 nových pracovných miest a regiónu Oravy 230 pracovných miest. Realizácia projektu je rozložená na roky 2009-2011.

Spoločnosť Skipark Kubínska hoľa vybuďovala na Kubínskej holi umelé jazero na zasnežovanie zjazdoviek počas zimnej sezóny. V lete jazero slúžilo ako protipožiarna nádrž. Malo 22 tisíc metrov kubických a v niektorých miestach dosahovalo hĺbku desať metrov. Špeciálny prevzdušňovací systém umožňoval cirkuláciu vody a zabraňoval zamŕzaniu. Voda je do jazera privádzaná dvojkilometrovým potrubím z prameňov Beňolehotského potoka. Výstavba diela stála 830 tisíc EUR a projekt bol financovaný z fondov Európskej únie.

Ministerstvo životného prostredia SR a Slovenská agentúra životného prostredia vydalo publikáciu „**Environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky**“ pri príležitosti Svetového dňa životného prostredia. Publikácia obsahuje 74 analytických máp Slovenska s farebným vyznačením hodnotenia ovzdušia, vody, hornín, pôdy, zloženia a likvidácie odpadov a pod. Takže si každý mohol zistiť, ako je hodnotené naše mesto podľa týchto kritérií. Celkove možno povedať, že Orava je prostredím vysokej kvality, avšak nie vo všetkých ukazovateľoch. Napríklad zdravotný stav lesov vykazuje porasty s príznakmi poškodenia.

ROZPOČET MESTA A HOSPODÁRENIE

Programový rozpočet Mesta Dolný Kubín bol schválený na mestskom zastupiteľstve dňa 17. decembra 2008 ako vyrovnaný vo výške 11.788.462 EUR, pričom celková výška rozpočtovaných príjmov po zapojení príjmových finančných operácií sa rovnala rozpočtovaným výdavkom po zapojení výdavkových finančných operácií. V priebehu roka 2009 poslanci mestského zastupiteľstva schválili štyri zmeny rozpočtu.

Celoročné hospodárenie mesta za rok 2009 (v eurách) bez výhrad bolo nasledovné:

- **bežný rozpočet: príjmy 11.083.279,21 EUR, výdavky: 10.449.515,34 EUR, rozdiel: 633.763,87 EUR,**
- **kapitálový rozpočet: príjmy 1.667.565,74 EUR, výdavky 1.749.443,64 EUR, rozdiel - 81.877,90 EUR,**
- prebytok: príjmy 12.750.844,95 EUR, výdavky 12.198.958,98 EUR, rozdiel 551.885,97 EUR,
- prídel do rezervného fondu: 495.363,54 EUR,
- prídel do fondu rozvoja a bývania: 46.743,68 EUR,
- hospodárenie MsKS so stratou 24.913,40 EUR usporiadať z rezervného fondu vo výške 8.554,17 EUR a nepokrytú stratu vo výške 16.359,23 EUR na ťarchu účtu 428 – výsledok hospodárenia minulých rokov.

Účtovný výsledok hospodárenia za rok 2009 predstavoval rozdiel výnosov (9.325.605 EUR) a nákladov (9.774.457 EUR) vo výške 448.852 EUR (strata).

Významnú zložku nákladov naďalej tvorili náklady na transfery, náklady na ostatné služby, mzdové náklady (zvýšenie v dôsledku valorizácie miezd) a tým súvisiace odvody, odpisy, tvorba opravných položiek, ďalej finančné náklady – úroky z úverov (212.647 EUR). Vo výnosoch sa oproti skutočnosti roku 2008 zvýšili tržby z predaja služieb (+22.892 EUR), daňové výnosy samosprávy (+119.363 EUR), výnosy z poplatkov (+88.139 EUR). Tržby z predaja majetku poklesli oproti roku 2008 o 1.171.400 EUR.

Významný vplyv na dosiahnutý hospodársky výsledok majú poskytnuté kapitálové a prevádzkové dotácie a príspevky. Tieto výdavky nezvýšili aktíva, t. j. majetok mesta, ale boli zúčtované priamo do nákladov.

Suma poskytnutých dotácií a grantov k 31. decembru 2009 predstavovala 301.015 EUR. Z výšky poskytnutých dotácií je preukázateľné, že mesto získané príjmy nepoužíva len na

zveľaďovanie vlastného majetku, ale prispieva aj na činnosť a potreby obchodných spoločností s majetkovou účasťou mesta a podporuje záujmové skupiny pôsobiace v meste.

Z celkových výnosov 9.325.605 EUR tvorili daňové výnosy 7.471.276 EUR, tržby z predaja majetku 255.921 EUR, ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti 377.910 EUR.

Z celkových nákladov 9.774.457 EUR tvorila spotreba materiálu a energie 894.369 EUR, služby 1.713.552 EUR, ostatné náklady 2.499.866 EUR, odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku 768.627 EUR, náklady a transfery 3.139.052 EUR.

Kompletný výkaz ziskov a strát, súvaha a poznámky k účtovnej závierke ako súčasť účtovnej závierky sú prílohou výročnej správy za rok 2009. Výročná správa je k dispozícii k nahliadnutiu na odbore ekonomiky, financovania a komunálneho manažmentu, na www stránke mesta Dolný Kubín a je súčasťou celej dokumentácie mestského zastupiteľstva dňa 25. februára 2010.

Hospodárenie fondov. Zostatok finančných prostriedkov na účtoch peňažných fondov mesta k 31. 12. 2009 predstavovalo výšku 411.996 EUR. Do fondov boli rozdelené nasledovne: rezervný fond – 190.744 EUR, sociálny fond – 14.276 EUR, fond rozvoja a bývania – 155.184 EUR, ostatné fondy – 44.819 EUR, fond talentovanej mládeže – 6.973 EUR.

Na bankových účtoch mesta k 31. 12. 2009 bol zostatok 1.217.993,50 EUR. Jednalo sa o finančné prostriedky na účtoch mesta, depozit, finančné prostriedky spomenutých fondov, účty školských jedální materských škôl a účty cudzích prostriedkov.

Bilancia aktív a pasív. K 31. decembru 2009 vykazovalo mesto Dolný Kubín majetok v zostatkovej hodnote 38.320.764 EUR. Aktíva, t. j. majetok podľa účtovnej závierky predstavujú sumu 38.320.764 EUR. Pasíva, t. j. vlastné zdroje krytia a záväzky predstavujú sumu 38.320.764 EUR k 31. decembru 2009.

Pohľadávky podľa účtovnej závierky predstavujú 477.015 EUR k 31. 12. 2009. Išlo o pohľadávky z nedaňových príjmov (nedoplatky na nájomnom, odberateľské faktúry, pohľadávky za predané byty, za predaj pozemkov, pokuty a penále), pohľadávky za daňové príjmy (nedoplatky za psa, užívanie verejného priestranstva, za daň z nehnuteľností, poplatky za predaj alkoholu, za ubytovanie, za komunálny odpad, za reklamu, voči zamestnancom) a iné (chránená dielňa, aktivačné práce).

Prehľad o stave a vývoji dlhu mesta poskytovali tabuľky v účtovnej závierke. Záväzky podľa nej predstavovali 7.759.889 EUR k 31.12.2009. Bankové úvery vo výške

5.329.645 EUR v Dexia banke a VÚB banke mesto použilo na financovanie výstavby Aquarelaxu, nájomných domov, rekonštrukciu verejného osvetlenia, kúpu pozemku na rekonštrukciu ÚK a TÚV letného štadiónu, optických trás metropolitnej a dátovej siete. Zadĺženosť mesta v prepočte na jedného občana predstavovala 270,88 EUR k 31. decembru 2009.

Mesto **poskytovalo finančné prostriedky** zo štátneho rozpočtu a zo štátnych fondov právnickým osobám, telovýchovným jednotám, klubom, športovcom, kultúrnym a sociálnym združeniam na ich rozvoj. V rámci programu Šport mesto poskytlo dotácie vo výške 66.056 EUR 22 klubom, medzi ktoré patrili: Basketbalový klub Junior, Basketbalový klub, I.M.P. – AFC Dynamic, Mestský hokejový klub, TJ Dolný Kubín, Mestský šachový klub, Mestský plavecký klub, ŠK Elkop WLC, TJ Orava, Športový klub Meteor, Futbalový klub, Športový klub polície vodné športy, Volejbalový klub, ŠK Kubínska hoľa, Kick Box Klub, Horolezecký klub James, Slovenský rybársky zväz, Občianske združenie Žatva 90, Karate klub, Oravská šípka, ŠK Strelec a Orava GYM.

Mesto poskytlo 14.711 EUR dvanástim občianskym združeniam a kultúrnym zariadeniam v rámci programu Kultúra. Patrili k nim: o. z. AULOS (projekt: Prezentácia slovenskej kultúry a umeleckého školstva v zahraničí), o. z. T.A.R.G.O. (projekt Zabávame sa s hudbou), o. z. Inšpirácie (Výstava tvorivosti miestnych maliarov Inšpirácie), SFS Orava (Uchovajme si ľudovú pieseň), MC Píšťalka (Míľa pre mamu), ZUŠ I. Ballu (Music Chance Dolný Kubín 2009), o. z. Femina (Návraty k tradíciám), o. z. Filmový klub 23 (Dolnokubínska filmostráda 2009), o. z. Orbis Libri (Knižný Vševedko), ZUŠ P. M. Bohúňa (Kubínska hudobná jeseň 2009), o. z. Šanca pre Oravu (Realizácia vybraných aktivít z EHKM), o. z. FS Rosička (Folklórny deň Kubína), Zväz protifašistických bojovníkov.

Mesto poskytlo 16.342 EUR na sociálne veci občianskym združeniam: o. z. CESTY (projekt Cesty k ľudskosti – vzdelávanie mladých v protidrogovej prevencii), o. z. Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím (projekt Malé návraty), o. z. SZŤP ZO (projekt Socializácia zdravotne postihnutých), o. z. Kohútik (Netradičné čítanie bez bariér), o. z. LAURA (Go on!), o. z. EDUKOS (Podpora menšinovej kultúry), JDS (Spoločenský večer seniorov), o. z. SPDD Úsmev ako dar (Kluby na ulici), n. o. RELIÉF – Pomoc v núdzi (Udržateľnosť správy organizácie), n. o. Cesta pre rodinu (Nízkoprahový klub pre mládež), ECAV (Mladí pre mladých 4), RKC (Podpora terénnych sociálnych služieb pre seniorov), RKC mládež (Mládež pre mládež).

V druhom februárovom týždni 2009 sa konala tlačová konferencia s primátorom mesta. Novinárov zaujímal vplyv krízy na chod mesta. Odpovede primátora: *„Prvým krokom k vyriešeniu ekonomickej krízy je, aby sme ju začali strácať z hláv. Sme nasiaknutí negatívnymi informáciami z médií. Ľudia konajú neuvážene a napomáhajú brzdeniu ekonomiky. Sme závislí na dopyte po výrobkoch z našich podnikov, pričom prehnané a zbytočné šetrenie nepomáha naštartovať ekonomiku. Odstrániť krízu pomôže zvyšovanie dopytu a otáčanie peňazí“*. Rozhodujúcim zdrojom financovania obcí sú podielové dane, ktoré sa tvoria z výnosu z dane príjmov zo závislej činnosti. Zvýšením hranice nezdaniteľného príjmu prichádza štát o dve percentá zo 100 miliárd. Tieto dve miliardy budú v rozpočte miest a obcí chýbať. Ak sa bude zvyšovať nezamestnanosť, podiel daní bude klesať a mestské pokladnice budú prázdnejšie. Aj z toho dôvodu vznikla na mestskom úrade pracovná skupina, ktorá sa bude snažiť minimalizovať dopady ekonomickej krízy na chod mesta. Vedenie mesta uvažovalo o prehodnotení určitých investičných akcií, aby zabezpečilo to, čo je pre ľudí dôležité. Mesto krízu nebralo na ľahkú váhu a preto rozhodlo ušetriť štyri percentá bežných výdavkov, aby si vytvorilo rezervu pre prípad zhoršenia situácie. Pomôcť cestovnému ruchu by malo aj združenie podnikateľov s Aquarelaxom tzv. Klaster. Napríklad ak si občan kúpi lístok na lyžovačku na Kubínskej holi, získa zľavu do Aquarelaxu a opačne. Podobné zľavy by si turisti mohli uplatňovať v reštauráciách, hoteloch, penziónoch a športových zariadeniach. Bolo potrebné vypracovať dobrý marketingový plán.

Mesto Dolný Kubín napriek finančnej kríze rozdelilo z grantového programu „Šanca pre všetkých“ 33.193,92 EUR na projekty v kultúrnej a sociálnej oblasti. Spomedzi 36 uchádzačov odborná komisia vybrala 25, medzi nimi 13 sociálnych projektov a 12 kultúrnych projektov. Nosným podujatím bola Kubínska hudobná jeseň (3.319,39 EUR), medzi ďalšie patrili podujatia Rockový záber, Musica arvensis, Míle pre mamu, Návraty k tradíciám, folklórne, filmové a detské umelecké súbory. V sociálnej oblasti mesto podporilo aktivity na pomoc postihnutým, na boj proti drogám a spoluprácu s rímsko-katolíckou cirkvou a evanjelickou a. v. cirkvou v meste. Mesto podporilo aj šport, voľnočasové aktivity a handicapovaných.

OBCHOD, SLUŽBY, PODNIKANIE

Najvýznamnejší **veľtrh cestovného ruchu na Slovensku ITF Slovakiaitour** v Bratislave sa konal po pätnásty - krát v dňoch 22.-25. januára 2009 a zúčastňovali sa ho

zástupcovia mesta Dolný Kubín. V stánku mesta Dolný Kubín zaujali figúrky zo šúpolia, chutné medovníky, syrové korbáčiky, domáci chlieb so škvarkovou pomazánkou (Koliba Dolný Kubín) a zaujala aj nová turistická príručka a trojica leporel Dolný Kubín dnes, Dolný Kubín v zime a dejatelia Dolného Kubína. Konateľ Maroš Badáň prezentoval AquaRelax Dolný Kubín. Stretnutie spríjemnilo vystúpenie speváckeho folklórneho súboru Orava.

Turisticko-informačná kancelária v Dolnom Kubíne v spolupráci s komisiou cestovného ruchu, obchodu a služieb pri mestskom zastupiteľstve pripravila pre záujemcov tradičné podujatie v Dolnom Kubíne pri príležitosti Svetového dňa sprievodcov cestovného ruchu. **Prehliadka nášho mesta** so sprievodným slovom štyroch odborníkov (sprievodcov) sa konala dňa 21. februára na troch trasách – Hviezdoslavovo námestie, Židovský cintorín a výstava v Oravskom múzeu P. O. Hviezdoslava. Podujatia sa zúčastnilo 82 účastníkov, čo bolo v rámci troch ročníkov najviac. Mesto Dolný Kubín sa zaradil na 5. miesto v rámci Slovenska.

Majitelia starých áut dostali možnosť uplatniť si zľavu pri kúpe nového auta za odhlásenie starého. O **šrotovné** bol veľký záujem. Zberný dvor pre výkup starých áut v Dolnom Kubíne sa nachádzal pri železničnej stanici už päť rokov. Od začiatku roku 2009 do zavedenia šrotovného odovzdali majitelia do zberných surovín pätnásť áut. Po zavedení šrotovného, prinášali denne tri autá. Podľa slov vedúceho Róberta Novotného to nebolo veľa, lebo na Orave pribudli firmy zaoberajúce sa touto činnosťou.

Oravské ferozliatinárske závody postihla hospodárska kríza a dlhodobé zníženie predaja ferozliatin. Vedenie podniku v polroku 2009 prepustilo okolo 400 zamestnancov. K 1. máju 2009 mal podnik 409 zamestnancov, avšak do práce chodila len polovica. Ostatní boli doma a poberali 60 percentnú náhradu mzdy.

Rekonštrukcia **malej vodnej elektrárne** na Jasenovskom potoku pri Florinovom dome v Dolnom Kubíne bola v tomto roku dokončená a dňa 17. marca 2009 bola elektrárňou spustená v skúšobnej prevádzke. Dostala názov *Florinka*. O jej opravu sa zaslúžili Bedřich Alman, Michal Kavuljak a Michal Haluška.

Tohtoročné **Veľkonočné trhy** v Dolnom Kubíne sa konali pred Mestským kultúrnym strediskom na Námestí slobody v dňoch 16. – 17. marca 2009.

Kubínsky jarmok navštevovali nielen Dolnokubínčania ale aj obyvatelia zo širokého okolia. Okrem jarmočných stánkov, pečených klobás či burčiaku, ich zlákal pekné počasie a bohatý kultúrny a športový program, ktorý pripravilo mesto. V centre Dolného Kubína boli

rozmiestnené zóny, určené konkrétnym cieľovým skupinám ľudí – detský jarmok, remeselnícky jarmok, zóna so stánkami s grilovanými špecialitami, vínom, medovinou a autosalón. Na námestí stálo pódium, na ktorom sa počas piatku a soboty vystriedali desiatky účinkujúcich. Okrem domácich skupín a súborov vystúpilo rómske hudobné zoskupenie Sendrejovci. Zlatým klincom hlavného jarmočného dňa bol koncert hudobnej skupiny Vidiek. V piatok svoje brány otvoril Aquapark. V kine Choč sa každú hodinu premietal nový film o Dolnom Kubíne od autorov Ľubomíra Viludu a Ivana Kršiaka o minulosti a súčasných podobách Dolného Kubína.

Jeden drevený predajný stánok na kolonádovom moste a jeden pri Tescu ponúkali vynikajúce **špeciality z ovčieho mlieka** – bryndzu, syrové korbáčiky, žinčicu, oštiepky, čerstvý a údený syr. Tieto chutné výrobky mali obyvatelia aj návštevníci veľmi radi, avšak menej kvalitné mohli spôsobiť črevnú infekciu. Podľa vyjadrenia riaditeľa RVPS Vladimíra Bodnára pravidelne kontrolovali hygienu predaja, pôvod a uskladnenie výrobkov. Tiež sa jednalo o predajcov, ktorí splnili všetky hygienické normy.

Letná reštaurácia Kopačka bola obľúbená medzi obyvateľmi, lebo počas leta sa tu konali posedenia a tanečné zábavy pri živej hudbe. Avšak reštaurácia Kopačka nemala prevádzkový poriadok letnej terasy. Majiteľke Alene Chylkovej udelil výnimku primátor mesta a povolil prevádzku Kopačky do druhej hodiny nočnej cez sezónu.

Dňa 2. júla 2009 bolo v Dolnom Kubíne otvorené **nové nákupné Centrum** pri Tescu. Obchodné stredisko ponúkalo pätnásť predajní a pre zákazníkov malo vyhradených dvadsať parkovacích miest. Centrum bol ľahko prístupný aj pre vozičkárov a ľudí s obmedzeným telesným prístupom pre bezbariérový prístup v budove.

Dňa 10. júna 2009 sa v zasadačke mestského úradu zišli podnikatelia v cestovnom ruchu z Dolného Kubína a Oravy a podpísali zakladateľskú zmluvu združenia cestovného ruchu na Orave – **Klaster Orava**. Za prezidenta bol zvolený Mgr. Maroš Badáň, konateľ spoločnosti Aqua Kubín. Cieľom združenia je vytvárať pozitívny imidž a organizovať spoločný marketing cestovného ruchu na Orave, ako aj spoločnú ponuku produktov cestovného ruchu. Vznik združenia bol výsledkom snáh subjektov, ktorým nebola ľahostajná situácia v cestovnom ruchu Oravy. Klaster Orava vznikol ako združenie celej Oravy a je otvorený všetkým záujemcom. Prvé kroky združenia smerovali k rozšíreniu členskej základne a príprave marketingových aktivít na zimnú sezónu. Klaster sa aktívne prezentoval na

„Slovenských dňoch“ v Zakopanom spolu s ostatnými slovenskými regiónmi a Slovenskou agentúrou pre cestovný ruch.

Mesto Dolný Kubín malo zriadený **miestny rozhlas** v dvoch mestských častiach Kňažia a Mokrad'. V roku 2009 bol rekonštruovaný miestny rozhlas v Kňažej, v roku 2008 na Mokradi. Rozhlas slúžil na vyhlasovanie rôznych oznamov a informácií o podujatiach. Počas roka bolo vyhlásených 24 oznamov. Rozhlas sa mohol použiť aj v prípade mimoriadnej situácie v rámci civilnej ochrany ako jeden z prostriedkov na oboznamovanie občanov.

Spoločnosť SAD Liorbus vykonávala pre mesto v rámci zmluvy **autobusovú prepravu** osôb. Poskytovala šesť autobusov. V meste bolo 35 zastávok mestskej hromadnej dopravy. Počet prepravovaných osôb (okolo 743 tisíc) v roku 2009 klesol oproti roku 2008 asi o desať percent (okolo 806 tisíc).

Každý rok v Dolnom Kubíne **vznikali nové firmy a zanikali staršie** alebo sa transformovali a prijali nový názov. Medzi nové podnikateľské subjekty roku 2009 v Dolnom Kubíne patrili: Newcom 1, s. r. o., Newcom 2, s. r. o., CULO, s. r. o., DDK, s. r. o., HOGA sk, s.r.o., HR Services – dočasné pridelenie, s.r.o., ACCRUAL, s.r.o., TLM Grpou s. r. o., KRB-TECH s.r.o., PED-AKU, s.r.o., ARAM, s.r.o., Arkus DK, s.r.o., ATLANTA, s.r.o. (MUDr. Anatolij Furman), DELFÍN DK s r.o., HTC Slovakia, s.r.o., Interier Plus, s.r.o., LONMED, s.r.o., M-fitness, s.r.o., REVITEMAL s.r.o., RPW – Plus, s.r.o., SVETLÁK s r.o., T mont – Sever, s.r.o., TATRASTAV, s.r.o., V – MATIC, s.r.o., VERZUZ-MA, s.r.o., CENTRUM DK, s.r.o., H-K Staving SK, s.r.o., ACCER, s.r.o., EUROBARY s.r.o., Express BLACH, s.r.o., KUTEŠ, s.r.o., MB Investments, s.r.o., MST STAV, s.r.o., PK STAVBY, spol. s r.o., PROLET s.r.o., Reality – stavby, s.r.o., Newcom 5, s.r.o., Newcom 6, s.r.o., Ortopedická ambulancia, s.r.o., PKS TRANS, s.r.o., R.U.T.A., spol. s r.o., VERSAL, s.r.o., Via Oravia, s.r.o., BUKNA, advokátska kancelária, s.r.o., Kailas, s.r.o., KUBAB, s.r.o., MIA-MARKO, s.r.o., Newcom 4, s.r.o., RK OREA, s.r.o., Aqua – Metal s.r.o., CABELLAN, s.r.o., ELIT FLOOR, s.r.o., FRAMAGAS, s.r.o., Real Perfect Line, spol. s r.o., REKOMAN s.r.o., RENOVAL s.r.o..

Medzi zaniknuté firmy v roku 2009 patrili: JALKO spol. s r. o., ECOSTAV INVEST, s.r.o., FTI spol. s r. o., ORAVAN, výrobné družstvo, ŠPITALAR & COMPANY SLOVAKIA, s.r.o., P a B, s.r.o., BF, spol. s r.o., KALINIČ ELOXOVŇA A LAKOVŇA, s.r.o., O R V O s.r.o., RUDOK, s.r.o., SLNKO, s.r.o., TECH – DENT Plus, s.r.o., ALEJKA,

s.r.o., VERNA, s.r.o., OPTIMAL, s.r.o., MAGURA, spol. s r.o., ZEMKO – MARKET, spol. s r.o., DREVORAST, spol. s r.o.,

NEZAMESTNANOSŤ

Finančná kríza spôsobovala zastavenie výroby v mnohých firmách a prepúšťanie zamestnancov. Začiatkom roka 2009 sa zvýšila nezamestnanosť v okrese Dolný Kubín, prekročila 10 %. V januári bol celkový počet evidovaných nezamestnaných 1844, čiže o 197 viac ako koncom roku 2008. Po 1. februári 2009 sa zaevidovalo na ÚPSVaR ďalších sto ľudí, ktorí stratili prácu. Oravské ferozliatinárske závody prepustili v marci 97 robotníkov, lebo závod neustále bojoval s klesajúcimi objednávkami. K prepúšťaniu muselo dôjsť, nepomohlo ani zavedenie 33-hodinového pracovného týždňa a poberanie 60 % platu. Výroba v OFZ závisela od výroby ocele. Ak nerobili oceliarne, OFZ nemal komu predávať ferozliatiny. Odberatelia odmietli uzavierať zmluvy. Tretie hromadné prepúšťanie hutníkov v OFZ prebehlo koncom apríla 2009. O prácu prišlo 179 zamestnancov. Aj spoločnosť Key Plastic Slovakia Dolný Kubín prepustila 80 zamestnancov, lebo jej projekt sa nerealizoval. Očakávaný transfer projektov a strojov z Francúzska by mohol zachrániť asi 40 pracovných miest. Spoločnosť Miba Sinter Slovakia prepustila vo februári 60 zamestnancov a Elkop s. r. o. Dolný Kubín 16 zamestnancov.

Úrad práce v okrese Dolný Kubín dňa 31. marca 2009 evidoval 1940 nezamestnaných, čo predstavovalo mieru nezamestnanosti 10,64 %. Takže v prvom štvrtroku prišlo o prácu 944 občanov. Vlna prepúšťania pokračovala.

Nezamestnanosť v okrese Dolný Kubín k 30. júnu 2009 presiahla 14 %, mesto malo 2524 uchádzačov o prácu. V nasledujúcom mesiaci počet nezamestnaných vzrástol na 2566 ľudí. Dolný Kubín mal najvyššiu nezamestnanosť v Žilinskom kraji.

V septembri evidoval ÚP 2700 uchádzačov o prácu. Pribudli nezamestnaní absolventi škôl. Mnohí verili, že si prácu nájdu do štyroch mesiacov. Absolventi škôl patrili z pohľadu ohrozenia nezamestnanosťou medzi najrizikovejšie skupiny na trhu práce. Obdobie od ukončenia školy po nájdenie si zamestnania je najťažšie, pretože sa v ňom prejavuje neskúsenosť absolventa na jednej strane a obava, prípadne nedôvera potenciálneho zamestnávateľa na strane druhej. Tento rok mali absolventi zhoršenú situáciu pri hľadaní práce pre hospodársku krízu. K 17. septembru 2009 evidoval úrad práce 340 nezamestnaných

absolventov škôl, čo bol nárast o 156 mladých ľudí oproti roku 2008. Miera nezamestnanosti v Dolnokubínskom okrese sa blížila k 15 %.

Úrad práce evidoval 2840 nezamestnaných dňa 31. decembra 2009, miera nezamestnanosti dosiahla 15,5 % v okrese Dolný Kubín. Nezamestnanosť zvýšili ľudia, ktorí sa vrátili zo zahraničia, lebo tam prišli o prácu a taktiež stavební zamestnanci, ktorých práca je sezónna.

Zamestnávateľ mohol prijať do zamestnania cudzinca len na základe povolenia úradu práce. Občanom štátov Európskej únie s trvalým pobytom na Slovensku stačila informačná karta. V Dolnom Kubíne pracovalo päť cudzincov z krajín mimo Európskej únie – traja zubári z Ukrajiny, jedna prekladateľka z Ruska a jeden manažér z Turecka.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne začal vo februári 2009 tri rekvalifikačné kurzy pre nezamestnaných. Deväť sa učili obsluhovať stavebné stroje, pätnásť získalo odbornú spôsobilosť pre strážnu bezpečnostnú službu a desiatich absolvovali kurz zvárania. V marci pokračovalo päť kurzov pre 72 ľudí. Týkali sa ovládania výpočtovej techniky a internetu, profesií predavač, skladník, pokladník, masér, podnikania a marketingu. Záujem bol aj o kurz opatrovateľskej služby, operátor CNC strojov, podvojného účtovníctva. V jesennom období sa konal kurz rýchleho návratu na trh práce. Išlo o pilotný podporno – motivačný projekt, určený pre nezamestnaných ľudí, stimuloval pracovný vzťah. To znamenalo, že človek musí ráno vstať na určitú hodinu, pobudnúť v práci istý čas a zanechať za sebou nejakú robotu. Zmyslom kurzu bolo, aby uchádzač o zamestnanie nestratil pracovné návyky. Do kurzu nastúpilo dvadsať mužov a žien, vyrábali drevené hračky a kurz ukončilo jedenásť nezamestnaných.

ZÁHRADKÁRSTVO, POĽNOHOSPODÁRSTVO, VETERINÁRSTVO

Spor o prístupovú cestu medzi záhradkármi na Bysterci (osady Potoky, Studničky, Lieskovec) a Spoločenstvom bývalých urbarialistov Veľký Bysterec sa vliekol dlhšiu dobu. Vyvrcholil v roku 2009, lebo strany sa nedohodli. Členovia urbáru na cestu navozili drevo, zriadili si tam drevosklad a znemožnili tak majiteľom záhradiek prístup autom do spodnej časti troch osád. Záhradkári si mysleli že cesta je majetkovo vysporiadaná, lebo ju užívali od roku 1973. Podľa vyjadrenia predsedu záhradkárskej osady Lieskovec Albína Michalicu sa spomínaný problém prerokoval v roku 2001 na odbore PLVH Okresného úradu. V súčasnosti urbárnici požadovali nájom 250 eur za používanie cesty od každej organizácie. Mestský úrad

o spore vedel, ale podľa vyjadrenia viceprimátora Romana Matejova nemohol doň priamo zasahovať, lebo sa nejednalo o mestský majetok. Mesto sa snažilo o dohodu oboch strán. Záujmy urbáru hájil predseda Martin Horemuž: *„Spolok považuje situáciu za poľutovaniahodnú, ale na vzniknutom stave nenesie žiadnu zodpovednosť. Dňa 30. júna a následne 5. októbra 2009 Urbár oslovil listom príslušné záhradkárске osady Lieskovec, Potoky, Studničky s návrhom usporiadania vzájomných vzťahov. Prílohou listu bol návrh zmluvného vzťahu. ZO Lieskovec jediná odpovedala, ale návrh zmluvy odmietla. Potom Spolok bývalých urbarialistov ako výlučný vlastník nehnuteľností rozhodol v zmysle svojich vnútorných predpisov o využívaní predmetného pozemku na skládku drevnej hmoty. Spolok fyzicky nikomu nebráni prístup k svojmu majetku, ku ktorému sa možno dostať aj alternatívnymi trasami.“* Spor o cestu sa nevyriešil v roku 2009. Záhradkári prístupovú cestu potrebovali. Lieskovec mal 162 parciel a bol najväčšou záhradkárskou osadou na Orave. Druhým veľkým problémom záhradkárov bol nedostatok vody.

Záhradkárov poriadne prekvapilo počasie od 8. do 16. októbra 2009. Ešte 8. októbra sa denné teploty vyšplhali na +22 až +23 stupňov Celzia, boli slnečné a teplé dni. Záhradkári ešte nepooberali všetky jablone aj zeleninu na hriadkách. Dňa 14. októbra 2009 náhle schladilo, snežil hustý ťažký sneh a fúkal silný nárazový vietor. V priebehu dvoch dní miestami napadlo pol metra snehu, cestári ho začali odpratávať. Sneh polámal množstvo stromov a kríkov. Hasiči mali osem výjazdov k spadnutým a polámaným stromom na cestách. V Beňovej Lehote spadli stromy a v Záskalí sa zlomil stĺp pouličného osvetlenia.

Poľnohospodári sa stretli s europoslancom Petrom Bacom v Dolnom Kubíne dňa 26. apríla 2009. Poľnohospodárske družstvá a farmári prežívali **krízu s prebytkom mlieka**, lebo spotrebiteľia kupovali lacnejšie mlieko z dovozu, i keď menej kvalitné. Výrobcovia mlieka nemohli znížiť cenu mlieka, lebo by to znamenalo ich krach. Potrebovali a žiadali pomoc od štátu. Stretávali sa a navrhovali riešenia, napríklad zrušenie dane z pôdy, zvýšenie kontroly kvality a zdravotnej nezávadnosti dovážaných potravín, reálne zavedenie školského mliečného programu a možnosť zavedenia tzv. predaja z dvora.

Mestský výbor Banisko pod vedením predsedníčky Viery Turzovej tri mesiace sledoval výzdobu okien, balkónov, tiež priestranstva pred domami, aby nakoniec vyhodnotil víťazov súťaže *„Najkrajšia výzdoba Baniska“* dňa 8. septembra 2009. Do súťaže sa nebolo potrebné prihlásiť a vlastne všetci, ktorí sa starali o zeleň a kvety ani netušili, že sú v súťaži. Najkrajšie okno, plné kvitnúcich muškátov mali manželka Pisarčíkovci. Cena za najkrajší balkón bola

udelená rodine Droppovej a Cenu za najkrajšie priestranstvo pred domom získali Jarmila Strapcová a Vincent Kapina. Záhradku pred domom, ktorá vyhrala za svoj estetický vzhľad, považovali za svoj koníček a nie za prácu.

Dolnokubínske sídlisko Banisko, vybudované na svahu, začalo mať problémy so **zosuvom pôdy** už pred dvadsiatimi rokmi. Spôsobujú ich povrchové a spodné vody. Ľudia pozorovali praskliny na stavbách, hlavne v pivničných priestoroch a tak základy spevňovali betónovými injekciami. V 90. rokoch sa začal zosypať breh nad garážami. Ich majitelia hlinu odnášali. Nedávno sa zosuv zintenzívnil a ďalšie sa prejavili pri studničke na Chočskej ulici. Ak by išlo o hĺbkové pohyby pôdy, boli by ohrozené bytovky. Odborníci preto začali svahy monitorovať sondami a výsledky potvrdili vážnosť situácie. Mestský úrad upozornil odbor civilnej obrany ObÚ v Dolnom Kubíne a o pomoc požiadal Ministerstvo vnútra SR. MV SR vyčlenilo finančné prostriedky pre Dolný Kubín na stabilizovanie svahov sídliska (266 tisíc eur). Zamedziť zosuvu pôdy by mohlo odvodnenie, betónové múry, ale aj výsadba drevín s vhodnou koreňovou sústavou.

Dolnokubínčania chovali 1307 psov v roku 2009. Bol to skutočne veľký nárast oproti roku 2008, kedy chovali 808 psov. Mestská polícia počas roka odchytila 73 túlavých psov.

Štátny veterinárny a potravinový ústav v Dolnom Kubíne venoval zvýšenú pozornosť chovu ošípaných v súvislosti s **výskytom prasacej chrípky**. Riaditeľ ústavu MVDr. Vladimír Bodnár potvrdil, že nie je možný prenos tejto chrípky potravinami. Na Orave boli štyri chovy ošípaných a majitelia prijali opatrenia na zamedzenie vniknutiu vtáctva a cudzích ľudí do objektov, aby zvieratá ochránili pred prenosom. Výskyt choroby u prasiat sa nevyskytol.

V apríli 2009 lete sa vyskytlo **ochorenie pstruhov dúhových** tzv. hemoragická septikémia. Najviac boli ohrozené rybníky, kde bola vysoká koncentrácia rýb na jednom mieste. Podľa Vladimíra Bodnára mäso z nakazených rýb nie je škodlivé a mohlo sa konzumovať.

Regionálna veterinárna a potravinová správa v Dolnom Kubíne upozorňovala na diskutabilnú **hygienu predaja mäsa a potravinových výrobkov od poľských podnikateľov**. Boli lacnejšie, ale predaj mäsa, zeleniny a ovocia nedodržiaval základné zásady slovenského potravinového kódexu. RVPS v Dolnom Kubíne vyzvala primátorov a starostov Oravy, aby dohliadali na dodržiavanie pravidiel predaja a postihovali nekvalitných predajcov. Napríklad u zemiakov kupovaných v Poľsku sa rozšírilo v našom

meste háďatko zemiakové a rakovina zemiakov. Táto zemiaková sadba nakazila pôdu na dlhé obdobie.

Chovatelia včiel na Medzihradnom mali problémy, lebo veterinár tu zistil nebezpečné ochorenie – **mor včelieho plodu**. V 20. kalendárnom týždni roka sa zistilo ďalších sedem ohnísk nákazy. Žiaľ, jediným opatrením proti moru bolo zničenie (spálenie) celého včelstva, inak hrozilo rozšírenie moru. V takom prípade bolo možné chov obnoviť najskôr po roku. Včelári mali nárok na odškodnenie (60-100 eur) z fondu Ministerstva poľnohospodárstva SR.

Okolie Dolného Kubína tvorili lesné plochy a tak sa stávalo, že do mesta zišli **lesné zvieratá**. Mestskí policajti na nočnej službe odfotili pri odpadovom koši ZŠ J. Matúšku líšku, ktorá tu v noci prišla z neďalekého Kuzmínova a kfmila sa zvyškami jedál. Na Slnecnej ulici prišla srnka do dvora rodinného domu. Srnky schádzali aj na Malý Bystrec, do Beňovej Lehoty a Záskaľia. Poriadne škody napáchali kuny, ak zaliezli pod kapotu auta na parkoviskách, lebo prehryzli všetky káble. Nekontrolovateľne sa množili v meste mačky, ktoré sa živili odpadkami. Keďže neboli očkované, stávali sa potencionálnymi nosičmi rôznych chorôb, nebezpečných hlavne pre deti. Ich odchyt mala na starosti mestská polícia.

ŠKOLSTVO

Mesto Dolný Kubín bolo zriaďovateľom štyroch základných škôl a preto stanovilo štyri **školské obvody** – ŠO ZŠ M. Kukučina, ŠO ZŠ J. Matúšku, ŠO ZŠ P. Škrabáka a ŠO ZŠ s MŠ Kňažia. Podľa VZN žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má bydlisko. Avšak žiak môže chodiť aj do školy mimo svojho školského obvodu, avšak len so súhlasom riaditeľa školy, do ktorej sa hlási. Ak bol žiak prijatý do inej školy, jej riaditeľ oznámil túto skutočnosť kolegovi – riaditeľovi školy v obvode, v ktorom mal žiak trvalé bydlisko. Dolnokubínske ZŠ navštevovali starší žiaci z priľahlých obcí Jasenová, Vyšný Kubín, Pucov, Medzibrodie nad Oravou, Oravská Poruba a Veličná, s ktorými spoločné školské obvody upravovala dohoda.

Zápisy žiakov do prvého ročníka základnej školy sa konali od 15. januára do 15. februára 2009. Všeobecno-záväznú nariadenie o určení školských obvodov základných škôl v meste Dolný Kubín nadobudlo platnosť dňa 1. januára 2009. Zápis prváka bol pre rodinu i školu nezabudnuteľnou udalosťou. Väčšinou prichádzali obidvaja rodičia. Dieťa absolvovalo hrovou formou test školskej zrelosti. Zápisu sa zúčastňovali učiteľky a špeciálny pedagóg. Dobré boli pripravené deti, ktoré navštevovali materskú školu. Medzi ZŠ a MŠ bola

spolupráca, rôzne spoločné aktivity, v rámci ktorých škôlkári navštívili aj školu ešte pred zápisom. Zapísať sa prišlo 223 škôlkárov, medzi ktorými bolo navrhnutých 21 odkladov. Do ZŠ J. Matúšku sa zapísalo 79 detí, do ZŠ M. Kukučina 67 detí, do ZŠ Petra Škrabáka 50 detí a do ZŠ J. A. Komenského na Kňažej 27 detí. Do Cirkevnej ZŠ, ktorej zriaďovateľom je Biskupský úrad Spišskej diecézy sa zapísalo 30 detí.

Rodičia platili **poplatok pri zápise dieťaťa** do ZŠ 15 EUR a niektorým sa tento poplatok zdal veľmi vysoký. Obsahoval sadu školských potrieb, ktoré ZŠ obstarala prvákovi. Poplatok bol dobrovoľný, ak ho rodič nechcel zaplatiť, nemusel, ale všetky potreby (výkresy, farebné papiere, štetce, nožničky, pastelky, strúhadlo atď.) kupoval svojmu prvákovi sám. Väčšina rodičov uhradila zápisné, aby si zjednodušila nástup svojho dieťaťa do ZŠ.

ZŠ M. Kukučina, ZŠ P. Škrabáka, ZŠ J. Matúšku a ZŠ Kňažia navštevovalo 2040 žiakov, z nich 33,3 % bolo vyznamenaných a 72 žiakov sa umiestnilo na prvom mieste v krajských vedomostných olympiádach a rôznych súťažiach. Uvedené základné školy sú vyprofilované: ZŠ M. Kukučina je zameraná na rozšírenú športovú prípravu, ZŠ J. Matúšku na rozšírené vyučovanie cudzích jazykov, ZŠ P. Škrabáka na regionálnu výchovu a ZŠ s MŠ Kňažia na environmentálnu výchovu. 465 žiakov navštevovalo 116 záujmových krúžkov. Školských klubov detí bolo 26 a navštevovalo ich 628 žiakov. V rámci voľnočasových aktivít detí bolo zorganizovaných 465 príležitostných podujatí. V roku 2009 sa uskutočnila rekonštrukcia ZŠ M. Kukučina a ZŠ P. Škrabáka. Finančné prostriedky boli získané zo zdrojov Európskej únie a spolufinancovanie bolo zabezpečené aj z vlastných zdrojov rozpočtu mesta.

Búrlivú diskusnú reakciu zo strany vedenia dolnokubínskych základných škôl vyvolal článok o výsledkoch jednotlivých škôl v testovaní Komparo. Riaditelia tvrdili, že najobjektívnejšie je testovanie v programe MONITOR, test Komparo bol dobrovoľný a žiaci mali možnosť nahliadnuť dopredu do požiadaviek a konkrétne sa pripraviť. Takže v teste Komparo kvalita školy môže byť aktuálne ovplyvnená a nepoukáže dostatočne na skutočnú kvalitu školy.

Dňa 11. marca 2009 sa na základných školách uskutočnilo **testovanie žiakov** deviatych ročníkov z matematiky a slovenského jazyka. Testovanie vedomostí deviatakov sa koná od roku 2003 pod názvom Monitor 9, v tomto roku pod názvom Testovanie 9. Žiaci mali na riešenie testov jedného predmetu 45 minút, v matematike dostali dvadsať príkladov a slovenskom jazyku tiež dvadsať úloh.

V Dolnom Kubíne bolo osem stredných škôl: Cirkevné gymnázium A. Radlinského, Gymnázium P. O. Hviezdoslava, Obchodná akadémia, Stredná odborná škola polytechnická, Združená stredná škola obchodu a služieb, Stredná zdravotnícka škola, Súkromná stredná škola podnikania, Súkromná stredná odborná škola (Peter Zemko).

Maturitný kolotoč v tomto roku začal dňa 17. marca 2009 z predmetov slovenský jazyk a literatúra. Maturanti písali test a potom slohovú prácu. Ráno 17. marca riaditelia stredných škôl prevzali na Krajskom školskom úrade v Žiline obálky s testami. O 9. hodine 45. minúte ich rozdali žiakom, ktorí mali na vypracovanie 64 zadaní 90 minút. Svoje odpovede značili do pripravených hárkov. Časť z nich hneď po skončení opravili učitelia školy, druhú polovicu vyhodnotila špeciálna komisia v Národnom ústave certifikovaných meraní vzdelávania. Testy žiakov boli anonymné, označené iba pridelenými kódmi. Študenti písali slohovú prácu poobede. Témy vyhlásilo Rádio Slovensko do éteru a maturanti si mohli vybrať zo štyroch tém. Nasledujúci deň (18. marca) študenti maturovali z cudzích jazykov. Písali test a krátky slohový útvar. Študenti počas písomnej maturitnej skúšky sedeli v laviciach po samom, museli mať vypnutý mobilný telefón a školské tašky uložené na jednom určenom mieste v triede. Ak niekto napísal test alebo sloh skôr, v tichosti mohol opustiť triedu. Výsledky sa dozvedeli v máji a nasledovali ústne maturitné skúšky.

Deň učiteľov bol príležitosťou na vyhlásenie ankety Naj učiteľ roka. Každá škola navrhovala svojich kandidátov a komisia školstva, mládeže, športu a kultúry MsÚ navrhla 37 pedagógov od materských škôl až po stredné školy. Titul „**Pedagóg roka 2009**“ získal **František Oravec**, riaditeľ Strednej združenej školy obchodu a služieb v Dolnom Kubíne. Medzi ďalších ocenených patrili PaedDr. **Mária Dudáková**, vedúca odboru školstva Mestského úradu v Dolnom Kubíne a **Viera Vrtichová**, učiteľka ZUŠ P. M. Bohúňa.

Päť stredných škôl sa zapojilo do súťaže Naj pedagóg. Zorganizovali ju študenti a o podporu požiadali Mestský úrad v Dolnom Kubíne. Organizátori vyhlásili štyri súťažné kategórie podľa vlastností, ktoré si študenti najviac cenia na pedagógoch. Najvtipnejší učiteľ má podľa stredoškolákov vedieť trefne utrúsiť vtípnú poznámku a neponižovať žiakov. Ľudský prístup má učiteľ, ktorý je otvorený, chápaný a rád pomôže svojim zverencom. Jednotný meter na všetkých – to bolo hlavné kritérium pri voľbe najspravodlivejšieho učiteľa. Študenti každej školy nominovali do ankety viacerých pedagógov. Hlasovaním potom rozhodli o víťazoch. Výsledky boli nasledovné: 1. **Najvtipnejší učiteľ**: Martina Fileková (OA DK), Elena Lieskovanová (SOŠ technické Istebné), Marián Strapec (SOŠ PT), Bohdan

Kuzyšin (SOŠ OaS DK), Matúš Chren (Gymnázium DK), 2. **Najspravodlivejší učiteľ**: Eva Zajacová (OA DK), Daniel Trnkócy (SOŠ T), Stanislav Ertel (SOŠ PT), Gabriela Kamposová (SOŠ OaS), Dáša Janigová (Gymnázium DK), 3. **Najľudskejší učiteľ**: Zdenka Matková (OA DK), Branislav Urban (SOŠ T), Helena Šmardová (SOŠ PT), Mária Stašová (SOŠ OaS), Kvetoslava Balková (Gymnázium DK), 4. **Najobľúbenejší majster**: Július Sitek (SOŠ T), Katarína Kilianová (SOŠ PT), Iveta Mariňáková (SOŠ OaS). Pedagogovia ocenili nielen nápad svojich študentov vyhlásiť anketu o najlepšieho učiteľa, ale aj dobrú organizáciu podujatia. Sprievodný program bol v réžii mladých ľudí z piatich dolnooravských stredných škôl.

Riaditelia základných a stredných škôl z okresu Dolný Kubín sa zišli dňa 1. apríla na odbore školstva Mestského úradu v Dolnom Kubíne dňa 1. apríla 2009 na pozvanie vedúcej odboru PaedDr. Márie Dudákovej. Hlavnou témou bola dopravná výchova a aktuálne problémy, či negatívne javy, ktoré sa vyskytujú medzi mládežou (sprejeri, grafity). Porada bola zameraná na prezentáciu firiem, ktoré sa zaoberajú bezpečnosťou a ochranou majetku škôl, kamerovými a monitorovacími systémami. Hovorilo sa aj o financovaní školstva. Súčasťou podujatia bola aj prezentácia knihy „Aforizmy“ od Stanislava Markoviča a návšteva zástupcu primátora Romana Matejova, ktorý pedagógom dodatočne zablahoževal ku Dňu učiteľov. Okresné porady riaditeľov sa konali raz za tri mesiace, väčšinou v Základnej škole Petra Škrabáka v Dolnom Kubíne.

Začiatok mája patril tradičnej **súťaži mladých zdravotníkov** pod vedením Územného spolku SČK v Dolnom Kubíne. Pred Mestským kultúrnym strediskom súťažilo 185 žiakov základných a stredných škôl v družstvách záchranárov a prvej pomoci. Figurantmi boli už tradične študenti Strednej zdravotníckej školy v Dolnom Kubíne. Dolnokubínske školy sa umiestnili v strieborných a bronzových pozíciách.

Dvadsať žiakov z dolnokubínskych škôl dňa 22. mája 2009 oslovovali občanov v meste, aby si kúpili **modrý gombík UNICEF** a takto prispeli na dopravu vakcín proti tetanu do Laosu. V minulom roku bola zbierka venovaná na zabezpečenie pitnej vody deťom v africkej Ugande.

Inšpektori Slovenskej štátnej školskej inšpekcie z Dolného Kubína sa zúčastnili **odbornej stáže v Škótsku**. Počas dvoch týždňov sledovali prácu škótskej inšpekcie a miestnych inštitúcií, ktorých úlohou je okrem monitorovania škôl v regiónoch zadávať dotazníky učiteľom, prevádzkovým zamestnancom školy, žiakom aj rodičom. Ich následnou

analýzou získajú celú databázu informácií o každom žiakovi. Inšpektorov zaujali jednotné kritériá hodnotenia škôl a poznali ich učitelia, žiaci, školské úrady i rodičia.

Dňa 11. novembra 2009 sa v Mestskom kultúrnom stredisku v Dolnom Kubíne konala **burza stredných škôl** pre žiakov 8. a 9. ročníkov. Zúčastnilo sa jej dvanásť stredných škôl z Oravy, Liptova a Martina a prezentovali svoj učebný študijný program a možnosti uplatnenia v praxi po ukončení štúdia.

Žiaci základných škôl a študenti stredných škôl v meste **navštevovali Štátny archív v Dolnom Kubíne** v rámci vyučovania regionálnych dejín. V edukačnej miestnosti si pozreli výstavu o dejinách mesta a lektorky Soňa Maľugová a Eva Vrláková im poskytli odborný výklad. Žiakov zaujímali aj pomocné vedy historické, najmä heraldika, genealógia, chronológia, numizmatika, paleografia, zaujímali sa o dejiny škôl, trhov, jarmokov, vojen a cirkevné dejiny. Základná škola P. Škaráka vypracovala projekt, ktorého súčasťou bola návšteva archívu, múzea a knižnice. Regionálne vyučovanie v archíve absolvovali všetci žiaci piateho ročníka ZŠ M. Kukučina. Študenti stredných škôl (OA, SZŠ, SSŠ) chodievali na prednášky o správe registrárnych záznamov a registrárnych stredísk organizácií a firiem. Súčasťou stretnutí v archíve boli tvorivé dielne a testy.

Základná škola M. Kukučina bola v lete komplexne rekonštruovaná na základe projektu v hodnote 52 miliónov Sk. Budova bola zateplená, vymenili okná, zrekonštruovali elektroinštaláciu, kanalizáciu a vodovod. V interiéri boli vymenené podlahy, omietky, dvere a svietidlá. Rekonštruovala sa jedáleň a zriadila nová počítačová učebňa. Školu navštevovalo 643 žiakov.

Žiaci 5.-9. ročníka sa zúčastnili olympiády nemeckého jazyka dňa 14. januára 2009 v Domčeku CVC. Skúšalo sa ústnou i písomnou formou. Víťazkami v oboch kategóriách sa stali žiačky Ivana Majdišová a Monika Trnkócyová zo ZŠ M. Kukučina a postúpili do krajského kola olympiády nemeckého jazyka.

V apríli sa v škole konalo zaujímavé stretnutie a beseda deviatakov s účastníkmi Slovenského národného povstania Jurajom Murinom, Eduardom Trizuljakom a Jánom Mihálom. Spomienky doplnili fotografie, vyznamenania a medaily, udelené za činnosť v boji proti fašizmu. Od Slovenského národného povstania uplynulo 65 rokov a žilo len veľmi málo priamych účastníkov.

Žiaci ZŠ M. Kukučina sa zúčastnili ekologického projektu na pomoc prírode s názvom „Modrá stužka“. Zamerali sa na význam šetrenia prírody (šetrenie vodou, elektrinou,

separovanie odpadu, čistenie priestoru, kde bývame, čistenie studničky, okolo ktorej chodíme). Porota v školskom roku udelila 1. miesto ekoposteru „Zem máme len jednu“, 2. miesto ekoposteru „Bez vody je život nemožný“ a 3. miesto ekoposteru „Dve ruky nestačia“. Všetky práce postúpili do regionálneho kola v Trstenej.

Na ZŠ M. Kukučina začali letné prázdniny o niečo skôr ako na ostatných školách z dôvodu rekonštrukcie školskej budovy. Škola sa kompletne rekonštruovala, od elektroinštalácie, podláh, okien, osvetlenia až po interiérové vybavenie. Prerábala sa jedáleň a ihrisko za telocvičňou, vďaka získaniu finančných prostriedkov z európskych fondov vo výške 1,7 mil. EUR. Do pomocných prác sa zapojili učitelia, Technické služby mesta Dolný Kubín aj nezamestnaní v rámci VPP. Deti zamestnaných rodičov mali program do konca júna v mimoškolských aktivitách a školskom klube. V septembri žiaci začali vyučovanie v náhradných priestoroch, lebo opravy v škole ešte pokračovali.

Daňovníci mohli darovať 2 % zo zaplatenej dane verejnoprospešným inštitúciám a tak podporiť ich aktivity. ZŠ M. Kukučina preto mala vlastné občianske združenie Kukučínku, aby získali finančné prostriedky na rôzne aktivity. Vďaka darcom mohli rozšíriť klubové aktivity, tvorivé dielne, zabezpečovať detský spevácky súbor, kupovať viac kníh do žiackej knižnice a pod. Organizovali víkendový výlet pre deti, ktoré reprezentovali školu na žiackych súťažiach.

Základná škola J. Matúšku v Dolnom Kubíne dostala príležitosť navštíviť radnicu – kanceláriu viceprimátora Romana Matejova, ktorý pred nástupom do funkcie bol učiteľom tejto školy. Žiaci s učiteľkou N. Markovičovou absolvovali aj vedomostnú súťaž, ktorú im R. Matejov pripravil. Ďalej sa oboznámili s prácou ľudí na mestskom úrade, ako radnica funguje, aké sú symboly mesta a čím sa zaoberajú zamestnanci. Bola to netradičná a zaujímavá vyučovacia hodina.

Aj v tomto roku sa konali na ZŠ J. Matúšku „Nočné potulky“ školou. Zúčastnilo sa ich 54 žiakov. Skupina učiteľov pripravila deťom program nočné potulky s rozprávkármi. Ideou noci bol kufor, do ktorého si deti vkladali väčšie či menšie spomienky, citáty, obrázky, záložky do knihy s osobným pozdravom od Daniela Heviera pre každého tuláka. Spomienkový kufor, ktorý im bude pripomínať noc v škole. Školáci čítali rozprávky klasikov Andersena a Dobšinského, ale aj Heviera. Rozprávka „Kufor s veľkým bruchom“ od neho mala mimoriadny úspech pre humor, slovník, súčasný jazyk. Počas noci žiaci čítali, lúštili,

kreslili, tvorili, súťažili, dramatizovali, hrali, štafetovali, skákali, liezli, kolobežkovali, ale aj strašili, báli sa a tancovali. Záver patril pyžamovej párty, ktorá trvala do pol tretej ráno.

Skupina žiakov ZŠ J. Matúšku sa koncom marca (23.-26.3.) zúčastnila zájazdu do Rumunska mesta Blaja v rámci projektu Comenius – Školské partnerstvá. Na trojdňovom stretnutí boli žiaci z Poľska, Maďarska, Turecka, Slovenska a Rumunska. V kultúrnom programe naši žiaci zatancovali ľudové tance. Začiatkom novembra 2009 projekt Comenius – Školské partnerstvá pokračoval v Dolnom Kubíne. Do nášho mesta prišli žiaci z Rumunska, Maďarska a Poľska. Žiaľ, žiaci z Turecka nemohli pricestovať. V ZŠ J. Matúšku ich privítali chlebom a soľou. Návštevníci priniesli vodu zo svojich krajín na poliatie dolnokubínskej Lipy sŕtokov sveta. Potom si pozreli mesto. Večerné predstavenie otvoril Jaroslav Sloboda hrou na „dvojačke“. Nasledoval príhovor riaditeľky Márie Andrisovej a Ivany Mikulajovej, ktoré zorganizovali projekt na Slovensku. Potom deti z jednotlivých škôl predviedli návštevníkom folklórne pásmo. Dolnokubínčania si nacvičili žaškovský folklór. Ďalšie dni pobytu žiakov boli naplnené výletmi po Orave, športovými aktivitami a tvorivými dielňami. Nasledujúce stretnutie žiakov v rámci projektu sa malo konať v Turecku.

Dňa 24. apríla 2009 žiaci ZŠ už druhýkrát volili kráľa a kráľovnú Školského klubu. Najprv si zvolili zástupcov v každej triede a títo postúpili do celoškolského kola. Absolvovali športové, vedomostné súťaže i spevácku a disciplíny zamerané na šikovnosť (šúpanie zemiakov, modelovanie). Víťazmi sa stali Frederika Kráľová a Andrej Janiga.

Školský majáles sa konal dňa 29. mája na školskom dvore. Žiaci absolvovali súťaže, hry, kreslenie na tvár, dobrú zábavu a hudbu.

Učitelia ZŠ Rasťo Eliáš, Jela a Dušan Nociarovci zapojili žiakov školy do výtvarnej súťaže tvorby drevených hračiek. Materiálom na výrobu hračiek boli drievka rôznej výšky, dĺžky a hrúbky. Podujatie skončilo výstavou a uznaním tvorcov.

Základná škola Petra Škrabáka získala dotáciu vyše 30 miliónov Sk od Ministerstva školstva SR za projekt s názvom „Moderná škola na úrovni Európskej únie“, ktorý bol zameraný na vybavenie interiéru a zlepšenie technického štandardu a vzdelávacieho procesu v škole. Škola mohla zariadiť jazykové laboratórium a počítačovú učebňu s moderným vybavením. Do plánu rekonštrukcie patrila výmena okien, oprava hlavného schodišťa a hlavného vchodu do budovy. Školu navštevovalo 472 žiakov.

Dňa 12. februára 2009 sa konala súťaž Liga žiakov I. – IV. ročníkov na škole. Tridsaťštyri súťažiacich prezentovalo svoju kreativitu, fantáziu a zručnosť. Práce žiakov hodnotili riaditeľka Magdaléna Kubisová a učiteľky Beáta Blašková s Františkou Stehúrovou.

Škola si každý rok pripomínala sviatok sv. Valentína svojim originálnym spôsobom. V tento deň majú žiaci a učители možnosť vyjadriť si navzájom svoje sympatie. Dňa 13. februára žiačky 9. A triedy pripravili pre všetkých papierové srdiečka – Valentínky a poroznášali ich do tried. Žiaci počas jednej hodiny písali do srdiečok venovania tým, ktorých si cenia, ktorých majú radi, vyjadrili svoje pocity. Potom deviatačky Valentínky pozbierali, popripínali na nástenku vo vestibule školy a žiaci i učители si ich mohli čítať. Poobede sa konala diskotéka a spoločenské hry.

Vedenie školy pripravilo dňa 2. júna 2009 akadémiu, na ktorej si pripomenuli 85. výročie narodenia Petra Škrabáka, podľa ktorého bola škola pomenovaná. Podľa slov riaditeľky Magdalény Kubisovej zbierali informácie o tejto významnej osobnosti do pripravovanej knihy. Zatiaľ získali osobné svedectvá jeho rodinných príslušníkov a bývalých žiakov.

ZŠ P. Škrabáka sa zapojila do projektu „Po stopách Majstra Pavla“. Navštívili historickú Levoču a jej pamätihodnosti: Múzeum Majstra Pavla, renesančnú radnicu, Chrám sv. Jakuba a zastavili sa aj na Spišskom hrade.

Základná škola v Kňažej sa v rámci nového školského vzdelávacieho programu zameraného na ochranu života, zdravia a životného prostredia zapojila vo štvrtok 7. mája do akcie „Deň pre naše mesto“. Žiaci s učiteľkami vyzbierali odpadky v mestskej časti.

V ZŠ s MŠ Kňažia pripravili ôsmaci program ku Dňu učiteľov. Jeho súčasťou bolo udelenie titulov – Učiteľ roka, Učiteľ priateľ, Učiteľ vševedko, Učiteľ pomocník. Okrem testov žiaci predviedli učiteľom aj scénky. Štvrtáci napísali vedeniu školy list vo veršoch: *„Milá pani riaditeľka, byť s vami je radosť veľká. Niekedy Vás nahneváme, ďakujeme, že vás máme. Milá pani zástupkyňa, občas sme my trochu zlí, ale to sa napraví. Poslúchať vás budeme, klamať nikdy nechceme. Kyticu vám dávame, nič zato nepýtame. My sme radi, že ste tu a máte dobrú náladu. Milé pani učiteľky, vy nám rozdáвате veľa múdrosti, o čom svedčia naše vedomosti. Na vlastivede nás učíte o dedinách, na prírodovede zas o rastlinách. Život bude pre nás hrou s obľúbenou angličtinou“.*

ZŠ s MŠ v Kňažej dostala Medzinárodný certifikát a vlajku hnutia Eco-Schools dňa 16. októbra v Michalovciach. Tak máme prvú Zelenú školu na Orave. Riaditeľka Dáša Badáňová

sa k programu Zelenej školy vyjadrila: „... *jedným z našich pilierov je naučiť žiakov ekologicky cítiť, pričom do projektu zapájame deti už od škôlky. Vysádzali sme kvety, bylinky, krmili vtáky, pridali sme sa k akciám ako Deň pre svoje mesto, Nám to jedno nie je, Modré z neba, Strom života. Máme nádoby na separovaný odpad, baterky na správnom mieste, snažíme sa o úspory energie. Momentálne máme pred sebou tzv. audit, ktorý musia urobiť vo svojich rodinách, aby sme sa mohli prihlásiť do ďalšieho ročníka Zelenej školy.*“

Obchodná akadémia v Dolnom Kubíne mala 569 žiakov, 44 pedagogických pracovníkov a 21 nepedagogických zamestnancov. Vyučovalo sa v 20 triedach. Škola bola zapojená do 13 projektov, na škole pracovalo 14 záujmových krúžkov a v rámci nich 23 skupín žiakov.

Obchodná akadémia zorganizovala vo svojich priestoroch celoslovenskú súťaž v spracúvaní informácií na počítači počas posledného marcového týždňa. Predtým táto súťaž bola známa ako súťaž v písaní na stroji. Súťaže sa zúčastnilo 54 študentov z 33 škôl. Mária Benárová, učiteľka administratívy a korešpondencie, pripravila úlohu: desaťminútový rýchlostný odpis s úpravou textu v počítačovom programe Word. Zo skúseností uviedla: „*Stáva sa, že žiaci sú zvyknutí písať len dvoma prstami a od tohto zlozvyku sa len ťažko odúčajú*“. Podľa predsedníčky celoštátnej komisie Ivety Moravcovej z Obchodnej akadémie v Hlohovci „*Chlapci lepšie zvládali stres a počas súťaže boli pokojnejší*“. Podmienkou na postup do celoslovenského kola je 320 čistých úderov za minútu a 130 korektúr v texte, ktoré musia študenti vykonať za desať minút. Víťazmi sa stali Jaroslav Zigo z OA v Považskej Bystrici a Katarína Kavačová z OA v Poprade.

Obchodná akadémia v Dolnom Kubíne prezentovala seba aj región na podujatí dňa 31. marca 2009. Konalo sa stretnutie študentov partnerských škôl z nemeckého Mníchova, holandského s-Hertogenboschu a fínskych Helsínk, s ktorými Obchodná akadémia v Dolnom Kubíne spolupracuje na projekte Comenius v projekte „Marketing robí školu populárnou“. Cieľom projektu bolo počas dvoch rokov zapojiť žiakov do školského marketingového procesu európskych škôl, pričom svojim rôznorodým národným a kultúrnym pohľadom aktívne stvárajú európsky rozvoj škôl. Realizácia cieľov sa dosahuje cez mobility ako aj diskusiami cez internet, spoločnými fórami, novými medzinárodnými skupinami, e-mailami, video a chat - konferenciami a diskusiami cez blog. Projekt podporuje rozvoj žiakov, ich kreativitu, inovačné myslenie a podnikateľské jednanie, prácu v tíme a schopnosti sebaaprezentácie. Dodáva žiakom odvahu používať nové médiá, ktoré sú integrované do

odborného vyučovania. Škola tak získava na kvalite. Účastníkov stretnutia prijali predstavitelia mesta.

Obchodná akadémia v Dolnom Kubíne mala žiakmi obľúbených pedagógov a preto nominovali do celoslovenskej súťaže „Zlatý Amos“ svojich učiteľov Zdenku Maťkovú, učiteľku náuky o spoločnosti a komunikácii a Michala Batunu, učiteľa ekonomických predmetov a telesnej výchovy. Na krajskej úrovni sa Zdenka Maťková umiestnila na druhom mieste a Michal Batuna na treťom mieste. Učitelia so žiakmi sa zúčastnili aj celoslovenského kola súťaže v Košiciach v prvý aprílový týždeň a pozreli si pamätihodnosti mesta.

Študenti Obchodnej akadémie mali možnosť stráviť jeden školský rok na štúdiu v zahraničí, konkrétne v Írsku alebo Nemecku, ak úspešne absolvovali skúšky, na základe ktorých dostali štipendium. Pobyt prispel k lepšej znalosti cudzích jazykov. O štúdium prejavilo záujem devätnásť študentov, z toho sedem študentov z Obchodnej akadémie v Dolnom Kubíne. Vybratých bolo päť – štyria do Írska a jeden do Nemecka. V rámci štipendia mali študenti nárok iba na jednu návštevu domova – na Vianoce.

Na prelome apríla a mája 2009 sa Liptovskom Mikuláši uskutočnila celoslovenská súťaž študentov v stredoškolskej odbornej činnosti (SOČ). Zúčastnili sa jej študenti Obchodnej akadémie v Dolnom Kubíne Helena Brisudová, Michal Antal a Lukáš Grman. Vo svojich prácach upozornili na problémy dnešnej spoločnosti a všetky tri práce boli ocenené.

Dňa 15. mája 2009 sa na Obchodnej akadémii neučilo, konal sa tu „Európsky deň“. Netradičný spôsob pripomenutia si vstupu Slovenska do Európskej únie vymyslela študentská rada v spolupráci s neziskovou organizáciou Ekonóm pri OA v Dolnom Kubíne. Cieľom podujatia bolo hravou formou naučiť študentov vedomosti o Európskej únii. Študenti pred niekoľkými týždňami vyžrebovali jednu európsku krajinu – Írsko, ktoré cez týždeň odprezentovali. Prezentácia mala niekoľko tematických okruhov – históriu a súčasnosť, geografiu, kultúru a spoločnosť, ekonomiku a šport. Kolektívy hodnotili dve komisie z vybratých učiteľov a žiakov školy. Posudzovali výzdobu triedy a celkové estetické stvárnenie daného štátu. Zvíťazila trieda I. B. Súčasťou Európskeho dňa na Obchodnej akadémii bol aj eurokvíz v aule školy. Zúčastnilo sa ho 142 žiakov, do finále postúpilo šesť a víťazkou sa stala Monika Chovancová.

Po maturantoch štvorročného štúdia na Obchodnej akadémii, ukončili štúdium aj študenti Vyššieho odborného štúdia, odboru sociálno - právnej činnosti (v medzinárodnej klasifikácii vzdelávania ISCED 5B). Tento odbor mal za sebou štrnásť ročníkov. Po obhájení

absolventskej práce a absolvovaní ústnej skúšky sa konala slávnosť odovzdávania diplomov na Mestskom úrade v Dolnom Kubíne. Dostali diplom s titulom Dis – diplomovaný špecialista, titul používaný v štátoch Európskej únie označuje absolventov, ktorí sú pripravení na praktickú činnosť v sociálnej oblasti.

Dňa 2. októbra 2009 sa v aule Obchodnej akadémie v Dolnom Kubíne uskutočnil krst knihy „Mámiový dúšok“, obnoveného vydania poviedok od Margity Figuli pri príležitosti 100. výročia narodenia autorky. Krst sa uskutočnil v spolupráci s Maticou slovenskou, Obecným úradom vo Vyšnom Kubíne a Oravskou knižnicou. Súčasťou podujatia bola prednáška podpredsedu Matice slovenskej Miroslava Bielika o živote a tvorbe slávnej oravskej rodáčky.

Stredná zdravotnícka škola v Dolnom Kubíne mala 207 žiakov a 10 tried. Škola sa už po trinásťkrát zapojila do dobročinnnej akcie pod názvom „Deň narcisov“ dňa 17. apríla 2009. Trojčlenné skupinky študentov chodili po meste a vyzývali občanov, aby prispeli do peňažnej zbierky onkologickým pacientom. Kto prispel, dostal kvietok žltý narcis. S učiteľkou Miroslavou Turčinovou pripravili 1000 kvietkov narcisov - symbolov nádeje. V meste sa vyzbieralo 423 EUR. Vyzbierané finančné prostriedky vracia Liga proti rakovine späť verejnosti vo forme financovania programov a projektov na podporu onkologických pacientov.

V SZŠ oslávili učitelia svoj sviatok netradične. Presunuli ho na 1. apríl a vyzvali študentov na súboj v športových a zábavných súťažných disciplínach. Súperili v stolnom tenise, v preťahovaní ľanom, v hre dáma, šach, scrabble, človeče, nehnevaj sa, v hode na basketbalový kôš, volejbale, kolkoch a šípkach. Študenti zvíťazili v stolnom tenise, dáme, hode na basketbalový kôš a v človeče, nehnevaj sa. V ostatných disciplínach zvíťazili učitelia. Odvetné zápasy sa konali na výzvu študentov 1. júna 2009.

Stredná zdravotnícka škola usporiadala dňa 3. novembra 2009 „Deň otvorených dverí“ v rámci celoslovenskej akcie „Týždeň vedy a techniky na Slovensku“. Návštevníci sa mohli oboznámiť s podmienkami štúdia na škole a zaujímavým programom.

Gymnázium Pavla Országha Hviezdoslava navštevovalo 632 žiakov v 20 triedach (12 tried pre štvor - ročné štúdium s počtom žiakov 402, 7 tried pre osem - ročné štúdium s počtom žiakov 230), vyučovalo 48 pedagogických pracovníkov a nepedagogických zamestnancov bolo desať. Záujemcovia o gymnaziálne vzdelanie sa mohli rozhodnúť pre osemročné gymnázium so zameraním na cudzie jazyky alebo štúdium s alternatívnym

študijným plánom. Škola pod vedením riaditeľa Ing. Petra Hacaja mala vypracovanú „Koncepciu rozvoja Gymnázia P. O. Hviezdoslava na školské roky 2009/2010 – 2013/2014“.

Oslavy 90. výročia založenia školy sa konali 25. septembra 2009 otvorením prístavby s ôsmimi modernými jazykovými učebňami. Oslavy pokračovali slávnostnou akadémiou v divadelnej sále Mestského kultúrneho strediska. Okrem množstva gratulácií získala jubilujúca škola Ocenenie Žilinského samosprávneho kraja od predsedu Juraja Blanára i Pamätný list primátora Mesta Dolný Kubín. Bývalí pedagógovia odovzdali prítomným zaujímavé spomienky, nasledovala kultúrna a vtipná projekcia a ples v estrádnej sále MsKS.

V dňoch 2.-3. októbra 2009 sa na gymnáziu konalo podujatie s bohatým programom – Deň jazykov. Angličtina, francúzština, nemčina a ruština, to boli hlavné jazyky, ktoré zneli nádvorím i budovou. Študenti pripravili stánky, v ktorých ponúkali typické gastronomické špeciality jednotlivých krajín. Nechýbali pravý ruský boršč a čaj, francúzske syry, bagety, čokoládové koláče, nemecké grilované klobásky, anglický čaj s mliekom, sendviče, mafiny a cookies. Súčasťou akcie boli aj tvorivé dielne. Z krabíc gymnazisti stavali známe dominanty štátov – parížsky Víťazný oblúk, Brandenburskú bránu, anglický Big Ben. Atmosféru podujatia zvyrazňovala hudba vo všetkých štyroch jazykoch. Popoludní sa v športovej hale gymnázia hralo, súťažilo a tancovalo. V nových jazykových učebniach sa premietali filmy v cudzích jazykoch.

Súkromná stredná odborná škola podnikania v Dolnom Kubíne sa zapojila do súťaže „Banky v akcii“, ktorú poriadala nezisková organizácia Junior Achievement Slovensko. Študenti Boris Gajdoš a Jozef Gruchalák sa prebojovali do celoslovenského finále v dňoch 22.-24. septembra 2009 v Liptovskom sv. Jáne. Absolvovali osem náročných kôl, v ktorých rozhodovali o výške úverových sadzieb v rôznych fázach hospodárskeho cyklu, o výške investícií do vedy a výskumu, do marketingových aktivít. Nakoniec sa umiestnili na 3. mieste. Tento úspech im umožnil zúčastniť sa pokračovania súťaže so študentmi z iných krajín sveta.

Študenti SSOŠ v Dolnom Kubíne pracovali aj na ďalších projektoch. Vytvorili vlastnú študentskú spoločnosť, v ktorej uskutočňujú činnosti súvisiace so založením akciovej spoločnosti, pripravujú sa na veľtrh študentských spoločností a realizujú aktivity spojené s vývojom a propagáciou svojho ekologicky zameraného produktu.

Stredná združená škola obchodu a služieb v Dolnom Kubíne mala viac študijných odborov, preto sa vyznačovala aj pestrosťou maturitných skúšok, najmä praktických. Študenti hotelovej akadémie absolvovali praktickú maturitnú skúšku zorganizovaním „gulášfestu“

ako súťaže vo varení gulášu. Akciu museli zabezpečiť organizačne, materiálne, finančne a preukázať manažérske schopnosti, ktoré nadobudli počas štúdií. Vo varení gulášu súťažili hasiči, policajti a záchranári. Hasiči boli od začiatku nadšení, dokonca sa medzi sebou dohadovali, kto pôjde na akciu. K vareniu nastúpili v kuchárskej rovnošate. Policajti boli rezervovanejší, ale nakoniec sa zúčastnili súťaže. Do súťaže sa zapojili aj zdravotníci a robotníci. UVarený guláš posudzovala komisia zložená z učiteľov školy.

Študentky Hotelovej akadémie Strednej odbornej školy obchodu a služieb v Dolnom Kubíne pripravili pre dolnokubínskych dôchodcov DD príjemné vianočné posedenie v rámci praktickej maturitnej skúšky. V Domove dôchodcov žilo 135 ľudí. Študentky počas prezentácie predviedli svoju zručnosť a na stôl pripravili flambované palacinky s miešaným nápojom. Na slávnostnom vianočnom stole nechýbali med, syrové korbáčiky, medovníky, maková štrúdlá, orechy, domáci chlieb, masť s cibuľou. Cieľom praktickej maturitnej skúšky je preukázanie manažérskych schopností a zručností. A tak študentky pripravili aj kultúrny program v spolupráci so žiakmi ZŠ P. Škrabáka.

Stredná odborná škola polytechnická Kňažia ponúkala štúdium v desiatich odboroch – mechanik strojov a zariadení, mechanik nastavovač pre obrábacie stroje a linky, pracovník marketingu, obchod a podnikanie, agropodnikateľ so zameraním na vidiecku turistiku, cukrárka, viazač – aranžér, autoopravár mechanik, autoopravár – karosár a nástrojár. Škola mala 26 tried, 49 pedagogických pracovníkov, z toho 14 majstrov odborného výcviku.

Súkromné stredné odborné učilište Peter Zemko na Bysterci ponúkalo štúdium odborov kozmezička, kaderník, stolár, opravár, hostinský, autoopravár, murár, predavačka, operátor drevárskej výroby a operátor nábytkárskej výroby.

Predseda ŽSK Juraj Blanár na záver školského roku **ocenil** 35 najúspešnejších študentov z 21 stredných škôl Žilinského kraja za výbornú reprezentáciu škôl a regiónov. Medzi nimi boli Dolnokubínčania: Stanislava Hubová, Katarína Konštiaková, Patrícia Bellušová a Iveta Rakúsová zo SOŠ obchodu a služieb v Dolnom Kubíne za preukázanie vysokého stupňa ľudskej spolupatričnosti pri pomoci spolužiačke, ktorá utrpela ťažkú autonehodu. Helena Brisudová z Obchodnej akadémie v Dolnom Kubíne bola ocenená za reprezentáciu školy získaním 1. miesta v celoštátnom kole študentskej odbornej činnosti. Lukáš Grman z Obchodnej akadémie v Dolnom Kubíne bol ocenený za pomoc dvom postihnutým spolužiakom.

Dve základné umelecké školy (P.M. Bohúňa a I. Ballu) v Dolnom Kubíne navštevovalo 1350 žiakov, zúčastnili sa 82 verejných vystúpení, 207 žiakov sa zúčastnilo na národných a medzinárodných podujatiach a 12 žiakov bolo prijatých na vyšší stupeň umeleckého vzdelávania.

Základná umelecká škola P. M. Bohúňa mala zastúpenie na 34. ročníku významnej hudobnej súťaže v chorvátskej Pule v dňoch 23.-26. apríla 2009. Zúčastnili sa ho sólista 12-ročný Andrej Kováčik a Akordeónový súbor AMANDOLO. Súťažilo sa v sólovej, komornej i orchestrálnej hre. Súčasťou podujatia bola aj prezentácia krajiny a regiónu, z ktorej súťažiaci pochádzali. Akordeónový súbor AMANDOLO pod vedením Viery Vrtichovej mal výnimočný úspech a umiestnil sa na prvom mieste.

Na IX. ročník celoslovenskej interpretačnej súťaže Schneiderova Trnava v kategóriách hra na klavír a hra na husliach vyslala ZUŠ P. M. Bohúňa štrnásť mladých hudobníkov. Títo získali tri zlaté, tri strieborné, osem bronzových pásiem a tri zvláštne ocenenia. Zlaté pásma získali Soňa Batunová, Eva Reviláková a Zuzana Vajduláková (Zuzana aj Cenu za najlepšiu interpretáciu skladby a Cenu Rady rodičov pri ZUŠ Trnava). Strieborné ocenenia získali Pavla Jackulíková, Barbora Batunová a Anežka Kurajdová (aj Cenu pre najmladšieho účastníka). Bronzové získali Nina Jaššová, Alexandra Kvietková, Adriana Murínová, Dávid Batuna, Alena Žákovičová, Kristína Hajdúchová, Viktor Janoštín a Petra Kučková. Žiakov do súťaže pripravovali pedagógovia Mária Cuperová, Lýdia Gejdošová, Mária Hrnčiarová, Marta Mikšíková, Alexandra Papulová a Zuzana Melicarová.

Na prelome apríla a mája sa uskutočnila Detská interpretačná súťaž Jána Cikkera v speve, ktorej sa zúčastnili žiačky ZUŠ P. M. Bohúňa z triedy učiteľky Romany Šumskej. Súťažili v II. kategórii a v konkurencii žiakov osemnástich škôl získali vynikajúce umiestnenie. Dominika Krčistová sa umiestnila v zlatom pásme, Alžbeta Labudová a Lucia Blšáková sa umiestnili v striebornom pásme. Speváckam z triedy Hany Bencúrovej a Romany Šumskej sa darilo aj v stredu 6. mája vo Vrútkach na VIII. ročníku súťažnej prehliadky mladých spevákov. Strieborné pásmo získali Dominika Krčistová v II. kategórii a Angelika Fogašová v III. kategórii, bronzové pásmo dostala Alžbeta Labudová v III. kategórii, čestné uznanie Lucia Blšáková v III. kategórii.

Dňa 3. júna 2009 sa konali oslavy 50. výročia založenia Základnej umeleckej školy P. M. Bohúňa. Kultúrny program pripravili žiaci a učitelia školy v Mestskom kultúrnom stredisku. Škola mala 40 zamestnancov a 748 žiakov v troch odboroch – hudobnom,

výtvarnom a tanečnom. Mnohí absolventi pokračovali a pokračujú na stredných a vysokých umeleckých školách. Dnes sú z nich pedagógovia alebo aktívni koncertní umelci. Napríklad Helena Heinzová rod. Strapcová je dekanou Hudobnej fakulty Vysokkej školy múzických umení.

Základné umelecké školy v Dolnom Kubíne pociťovali nedostatok priestorov na vyučovanie. Záujem o štúdium na školách bol veľký, školy mali okolo 1350 detí. ZUŠ P. M. Bohúňa požadovala priestory na Ul. Matúškovej a navštevovalo ju 750 detí. ZUŠ Ivana Ballu (600 detí) sídlila v bývalej MŠ na Bysterci, ale niektoré triedy mala v budove na Ul. Matúškovej. ZUŠ P. M. Bohúňa požadovala tri triedy, lebo sa vyučovalo aj v riaditeľni. ZUŠ I. Ballu bola ochotná priestory na Ul. Matúškovej opustiť, ak mesto nájde peniaze na nadstavbu objektu, v ktorom sídlila. Riaditelia sa nedohodli a tak sa situáciou zaoberali poslanci MsZ. Odbor školstva MÚ vypracoval analýzu využiteľnosti priestorov na Ul. Matúškovej.

Základná umelecká škola Ivana Ballu v Dolnom Kubíne mala vynikajúcich žiakov v tanečnom odbore. Dňa 28. marca 2009 sa zúčastnili súťaže Dance Rose 2009 v Ružomberku. Súťažilo sa v kategórii hip hop so 165 choreografiami. Tanečná skupina B Power zo ZUŠ I. Ballu sa výborne umiestnila s choreografiou „That’s all“ pod vedením Veroniky Škyvrovej.

ZUŠ Ivana Ballu spolu s Domčekom CVCĎ usporiadala dňa 8. mája tradičný Deň otvorených dverí. Svoju činnosť predstavili všetky odbory školy. Sprievodný hudobný program odrážal pestrosť nástrojov a hudobných žánrov, ktorým sa žiaci hudobného odboru mohli venovať. Od flauty po keyboard, od ľudovej hudby po rock. Vystúpením v štýle hip hop sa predstavil tanečný odbor. Výtvarníci nainštalovali výstavu žiackych prác v priestoroch školy a odvážni návštevníci mohli skúsiť prácu na hrnčiarskom kruhu.

Na „Folklórnom dni Kubína“ dňa 9. mája 22 škôlkárov súboru Vitamínky predviedlo hudobné pásmo „maličká som“. Bol to pamätný deň aj pre speváčku Timeu Laukovú, ktorá sa na speváckej súťaži „Bojnická perla“ umiestnila v bronzovom pásme. Na podujatí „Míľa pre mamu“ tanečníci ZUŠ predviedli tanečné choreografie hip hopových skupín Little B a B-Dance. Dňa 11. mája bola v Oravskej galérii slávnostne otvorená výstava „postavy a predstavy“. Námetovo vychádzala zo známych zemianskych portrétov vystavovaných v stálych expozíciách OG. Tieto sú v prácach žiakov posunuté do nových rovín a súvislostí. Výstava trvala do 30. júna 2009.

Súkromná základná umelecká škola Jánoš pôsobila v našom meste už päť rokov a prezentovala sa v kultúrnych programoch mnohých podujatí. Žiakom ponúkala štúdium na troch odboroch – hudobnom, tanečnom a výtvarnom. Školské služby rozšírila o súkromnú základnú školu, školský klub a materskú školu. Na ZŠ Jánoš vyučovalo päť učiteliek, riaditeľkou bola PaedDr. Martina Hojová.

Ďalšou súkromnou umeleckou školou v Dolnom Kubíne bola **hudobná škola YAMAHA**. Nebola zaradená v sieti škôl a školských zariadení, a tak nemala nárok na financovanie z podielových daní.

V meste Dolný Kubín bolo **sedem štátnych materských škôl** – MŠ III – Obrancov mieru, MŠ V Na Sihoti, MŠ VII – Námestie Slobody, MŠ XIII – Odbojárov, MŠ XVIII – Chočská, MŠ XIX – Záskalická, MŠ pri ZŠ Kňažia s počtom 568 detí a dve neštátne materské školy (na C ZŠ a SZŠ Jánoš) s počtom 71 detí.

Materská škola na Banisku patrila do národnej siete škôl podporujúcich zdravie. Vedenie MŠ v spolupráci s Poradňou zdravia v Regionálnom úrade verejného zdravotníctva usporiadalo akciu dňa 18. februára, počas ktorej zdravotníci robili vyšetrenia v rámci prevencie srdcovo-cievnych ochorení. Zamestnancom MŠ a rodičom detí odobrali krv, zisťovali hladinu cholesterolu a glukózy, stanovili osobné rizikové skóre a hovorili o zdravom životnom štýle. Deťom predviedli praktickú ukážku správneho čistenia zubov a otužovania.

Do Materskej školy na Banisku dňa 2. apríla 2009 neprišli len deti ale aj starí rodičia a seniori zo Satelitného klubu dôchodcov, ktorí sa v tejto materskej škole stretávali od decembra 2008. Riaditeľka MŠ Alena Zvarová ich pozvala na tvorivú dielňu. Bolo to jediné podujatie v roku, na ktoré pozývali seniorov. Všetci maľovali veľkonočné vajíčka, plietli veľkonočné korbáče a tvorili ďalšie ozdoby. Deťom i seniorom sa podujatie páčilo.

Viceprimátor Mgr. Roman Matejov v rámci mikulášskych dní navštívil tri mestské materské školy na Brezovci, Bysterci a Záskalí a deťom odovzdal mikulášske darčeky (sladkosti a hračky). Zároveň sa informoval o činnosti materských škôl. V MŠ na Kňažeji sa dňa 11. decembra konala tvorivá dielňa v pečení vianočných medovníkov.

Deti dvoch materských škôl na Bysterci sa aj v tomto roku tradične rozlúčili so zimou na moste pri Ulici Športovcov dňa 27. marca 2009. Počas sprievodu cez sídlisko k mostu s Morenou (slamená baba - symbol zimy) spievali pesničky o jari. Učiteľky zapálili na moste Moreny a hodili do rieky.

Domček – centrum voľného času detí a mládeže v Dolnom Kubíne pripravil cez zimné prázdniny deťom zaujímavý program. V tvorivých dielňach pripravovali vianočné ikebany, darčeky z hliny a drôtu. Chlapcom sa páčilo virtuálne lietanie – ovládanie leteckého modulu cez počítačový stimulátor na veľkoplošnom plátne, ktorého sa zúčastnili aj niektorí rodičia. Veľkoplošné plátno sa využívalo aj na premietanie filmov a rozprávok od Walta Disneyho pre deti všetkých vekových kategórií. V Domčeku sa deti pravidelne stretávali pri spoločenských hrách, z ktorých je najviac obľúbený šach a kartové hry. Záujem bol o streleckú súťaž „Vianočná diabolka“ a o kalčetrové turnaje. Na svoje si prišli deti aj pri počítačových hrách a v turnaji vo fantasy hre The Window, kde sa nechali uniesť svetom fantázie. Otvorený bol aj ZOO klub, kde deti chodili denne kŕmiť zvieratká a dlhý čas si krátili rôznymi hrami a súťažami. Cez prázdniny Domček navštívilo okolo šesťsto detí.

Dňa 13. februára 2009 sa konal pre deti v našom meste karneval na zimnom štadióne. Podujatie pripravil Domček CVČ.

Domček CVČ vyhlásil v marci súťaž o najkrajšiu kraslicu pre všetky deti v meste. Prihlásiť sa mohli od 3. marca do 8. apríla a vyhodnotenie súťaže sa konalo dňa 14. apríla v ZOO klube.

Domček CVČ zorganizoval dňa 21. apríla okresné kolo Hviezdoslavovho Kubína. Recitátori súťažili v šiestich kategóriách poézie a prózy. Celkom sa zúčastnilo 54 recitátorov zo 14 základných škôl. Súťažili v troch kategóriách poézie a prózy. Medzi víťazných Dolnokubínčanov patrili: Anna Zubeková (ZŠ M. Kukučina), Pavlína Grobarčíková (ZŠ J. Matúšku), Ivana Stieranková (ZŠ J. Matúšku), Sára Machajová (CZŠ A. Radlinského), Juraj Kvas (ZŠ M. Kukučina), Lucia Podstrelená (CZŠ A. Radlinského), Ivana Diešková (CZŠ A. Radlinského), Magdaléna Géryová (ZŠ M. Kukučina), Andrej Štyrák (CZŠ Radlinského, Alžbeta Gogoláková (gymnázium), Zuzana Vodičková (ZŠ M. Kukučina), Tatiana Karkošková (ZŠ M. Kukučina), Július Bakala (ZŠ P. Škrabáka), Aneta Obtulovičová (ZŠ M. Kukučina), Alžbeta Labudová (ZŠ M. Kukučina) a Mariana Palugová (ZŠ P. Škrabáka).

Domček CVČ v spolupráci s Oravským múzeom pripravil zaujímavé podujatia ku Dňu Zeme. Odborní pracovníci múzea Oľga Removčíková, Jaroslav Kocián a Dušan Karaska prednášali žiakom základných škôl prednášky o rastlinkách, vtákoch a geomorfologickom vývoji Oravy. Besied sa zúčastnilo dvesto žiakov. Na podujatie nadväzovala vedomostná súťaž dňa 30. apríla 2009.

Domček CVČ v spolupráci s Okresným riaditeľstvom policajného zboru – dopravným inšpektorátom a Slovenským červeným krížom v Dolnom Kubíne usporiadal pre žiakov základných škôl okresné kolo dopravnej súťaže „Na bicykli bezpečne“ dňa 21. mája 2009. Do súťaže sa zapojili tri školy – ZŠ J. Matúšku, ZŠ P. Škrabáka a ZŠ Dlhá nad Oravou. Štvorčlenné družstvá súťažili v troch disciplínach: vedomostný test z pravidiel cestnej premávky, jazda zručnosti na bicykli podľa pravidiel cestnej premávky a prvá pomoc. Zvítazili žiaci ZŠ J. Matúšku a postúpili do krajského kola súťaže.

Domček CVČ pripravil pre deti od 8 do 18 rokov tábory cez letné prázdniny. Pobytové tábory boli k dispozícii v Rajeckých Tepliciach, Blatnici a Kováčovej. Prímestské tábory s dennou dochádzkou sa konali v piatich týždňových turnusoch. Bol o ne veľký záujem a boli obsadené už v máji. Deti v prímestskom tábore mali pestrý program, napríklad návštevu Oravského hradu, plavárne, rehabilitačnej stanice pre dravých vtákov v Zázrivej, plavenie sa na pltiach po Orave, opekanie v prírode. Poplatok za týždňový pobyt v tábore bol 25 EUR.

Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím pri **Špeciálnej základnej škole** v Dolnom Kubíne realizovalo projekt „Malé návraty“ s podporou Mesta Dolný Kubín z grantového programu Šanca pre všetkých. V škole sa stretli bývalí žiaci na štyroch tvorivých stretnutiach. Maľovali na sklo, tvorili výrobky z hliny a prúta a pod.

Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v spolupráci so Špeciálnou základnou školou pre žiakov s telesným postihnutím v Dolnom Kubíne rozbehlo v predposledný májový piatok **projekt Nezábudka**. Bol zameraný na riešenie potrieb rodín s deťmi vo veku od troch do siedmich rokov, ktoré sú telesne alebo mentálne postihnuté. V meste pre tieto deti nebola materská škola a rodičia nemajú nikoho, kto by im poradil. Klub Nezábudka, realizáciu ktorého podporilo sumou 1600 EUR Konto Orange v rámci grantového programu „Prekročme bariéry“, je určený nielen pre postihnuté deti a ich rodičov, ale aj pre súrodencov, príbuzných, priateľov či všetkých, ktorí sa o túto problematiku zaujímajú. Počas trvania projektu sa špeciálni pedagógovia zišli s rodičmi a deťmi štyrikrát. Súčasťou stretnutia bola práca špeciálneho pedagóga s dieťaťom, poskytnutie odborného informačného servisu, ale aj neformálna diskusia všetkých prítomných. Stávalo sa, že rodiny s postihnutými deťmi žili veľmi uzavretým spôsobom života. Hanbili sa, nekomunikovali s okolím, nanajvýš s detským lekárom. Nezábudka vytvorila priestor na odstránenie týchto bariér.

Univerzita tretieho veku pri Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici funguje v Dolnom Kubíne od roku 2004. Od septembra 2009 študovalo v troch ročníkoch 120

študentov, z toho 46 v poslednom, treťom ročníku. Asi polovica zo zapísaných štúdiu vzdala v priebehu prvých dvoch rokov.

Akadémia vzdelávania v Dolnom Kubíne pod vedením Zuzany Babicovej ponúkala jazykové a odborné kurzy. V jazykových kurzoch sa vyučovali jazyky anglický, nemecký, taliansky a španielsky. Odborné (rekvalifikačné) kurzy boli zamerané na účtovníctvo, opatrovatelstvo, kozmetiku, manikúru, elektrotechniku, vedenie motorových vozidiel a pod.

Odborné vzdelávacie semináre, školenia a kurzy poskytovala v našom meste aj Bc. Milada Dutková.

KULTÚRA

Oravská galéria v Dolnom Kubíne začala výstavnú sezónu výtvarného umenia vernisážou výberu zo súčasného sochárstva pod názvom „Trenčín 2008“ dňa 22. januára 2009 vo Veľkej výstavnej sieni. Výstava mapovala trendy v súčasnom komornom sochárstve na Slovensku v celej svojej myšlienkovej, žánrovej a materiállovej rozmanitosti. Autorky koncepcie poskytli priestor na vzájomnú konfrontáciu individuálnych výtvarných názorov a programov vyše osemdesiatim autorom bez tematických, vekových či teritoriálnych obmedzení. V Malej výstavnej sieni si záujemcovia pozreli výtvarné diela Lukáša Brašena (*1983) pod názvom „Každý musí niekam patriť“. Išlo o kolekciu kresieb, fotografií a koláží. Autor doteraz vystavoval na Slovensku, v Írsku a Holandsku. Niektoré autorove portréty možno chápať ako sociologickú sondu do života vybraných spoločenských skupín. Výstavy trvali do 29. marca 2009.

Oravská galéria v spolupráci so Základnou umeleckou školou P. M. Bohúňa pripravila na rozlúčku s fašiangmi koncert v priestoroch OG pod názvom „Barokoví fidlikanti“. Predstavil sa vynikajúci súbor starej hudby Solamente naturali, známy Dolnokubínčanom z Kubínskej hudobnej jesene 2008. Dolnokubínsky evanjelický pán farár Rastislav Stanček oboznámil prítomných s tradíciou fašiang a ich významom. Koncert skončil príjemným a priateľským stretnutím účinkujúcich s návštevníkmi pri šiškách a víne. Air art centrum ponúkalo na predaj CD koncertu barokovej hudby.

Oravská galéria dňa 2. apríla ponúkla verejnosti dve nové výstavy. Vo Veľkej výstavnej sieni vystavila diela Daniela Brunovského pod názvom „Slovenské ateliéry“. V Malej výstavnej sieni Župného domu vystavoval fotografie Stanislav Bodorík pod názvom

„Zabudnuté okamihy“. Autor bol dlhoročným zamestnancom Oravskej galérie v Dolnom Kubíne a počas leta vozil návštevníkov Oravskej priehrady na Slanický ostrov umenia.

Oravská galéria pripravila tematickú výstavu prác detí Základnej umeleckej školy Ivana Ballu v Dolnom Kubíne pod názvom „Práce našich detí“ v dňoch 4. apríla – 30. júna 2009. Vystavené diela vystihovali pocity, predstavy, myšlienky, názory a sny predškôľakov, žiakov a tínedžerov.

Oravská galéria dňa 14. apríla sprístupnila verejnosti výstavu pod názvom „Kreslili sme v galérii - výber“, ktorá obsahovala výber najlepších detských prác, ktoré vznikli počas tvorivých dielní v galérii. Výstava trvala do 22. mája 2009.

Vernisáž výstavy Stanislava Diviša pod názvom „E pluribus unum – z mnohostí jedno“ sa konala vo Veľkej výstavnej sále Župného domu v Dolnom Kubíne dňa 25. júna 2009. Stanislav Diviš patrí medzi najvýraznejšie postavy českej výtvarnej scény 80. rokov 20. storočia. V súčasnosti pôsobí ako vedúci ateliéru maľby na VŠUP v Prahe. V tvorbe sa necháva inšpirovať krajinou, architektúrou a detským výtvarným prejavom, ktoré fragmentarizuje a redukuje vlastnou vizuálnou estetikou.

V Malej výstavnej sieni bola otvorená výstava „50 rokov Základnej umeleckej školy Petra Michala Bohúňa“ a „Bohúňová paleta“. Okrem faktov a dokumentov z histórie, približovala medzinárodné podujatia organizované školou i výtvarné práce žiakov a absolventov školy. Výstavu vytvorili učitelia školy a verejnosti bola prístupná v dňoch 18. júna až 30. augusta 2009.

V prvý septembrový štvrtok ponúkla Oravská galéria návštevníkom dve výstavy. Vo Veľkej výstavnej sieni predstavila sklársku tvorbu Jána Zoričáka pod názvom „Vesmírne posolstvá“. V Malej výstavnej sieni boli fotografie Emílie Ondrušovej o japonskej kultúre, ktoré nafotila po cestovaní krajinou. Umelec Ján Zoričák pôsobí od roku 1970 vo Francúzsku, vyslúžil si medzinárodné uznanie, zaradil sa medzi vedúce osobnosti tzv. prizmatickej plastiky a od francúzskej vlády dostal ocenenie s titulom „Rytier rádu umenia a literatúry“ (1987). Vo svojej tvorbe uplatňuje inovačné technologické postupy a optické vlastnosti materiálu ovplyvňuje šošovkovitými výbrusmi, zvlnením či zošikmením stien elementárnych geometrických foriem, používaním farby, matovania atď. Celoživotným leitmotívom jeho diela je vesmír – nekonečné univerzum a priestor netušených možností.

Dňa 5. novembra 2009 sa konala v Oravskej galérii vernisáž výstavy pod názvom „Farebné prieniky“ od výtvarných umelcov Igora Piačka a Drahomíra Prihela. Druhou

výstavou boli diela výtvarníčky Kataríny Alexyovej – Fígerovej pod názvom „Moje cestičky“. Výstavy trvali do 10. januára 2010.

Oravskú galériu navštívilo 49 768 návštevníkov v roku 2009. V roku 2009 sa Oravskej galérii v Dolnom Kubíne podarilo získať z Grantového systému Ministerstva kultúry SR finančné prostriedky v celkovej výške 24 500 EUR. Zo štyroch projektov, ktoré galéria podala, boli úspešné tri. Vďaka prideleným grantom Oravská galéria kúpila do svojich zbierok dve sklené plastiky umelca Jána Zoričáka, ktorý pôsobí vo Francúzsku a je jedným z najuznávanejších autorov súčasnej sklárskej tvorby. S podporou MK SR bola zrealizovaná rekonštrukcia osvetlenia v Galérii Márii Medveckej. Tretí podporený projekt bol zameraný na reštaurovanie drevených barokových plastík anjelov z 18. storočia. Projekty boli dofinancované z finančných prostriedkov Žilinského samosprávneho kraja a z vlastných zdrojov. Ďalšie finančné prostriedky získala Oravská galéria z Grantového systému Žilinského samosprávneho kraja. Prvá dotácia umožnila vydanie katalógu k autorskej výstave fotografií Stanislava Bodoríka s názvom „Zabudnuté okamihy“. Druhá dotácia bola určená na vytvorenie technickej kópie portrétu Mikuláša Zmeškala podľa originálu z roku 1832, ktorého originál je uložený v Stredoslovenskom múzeu v Banskej Bystrici. Kópia maľby je umiestnená v trvalej expozícii Starého umenia 15. – 19. storočia v Župnom dome v Dolnom Kubíne pri príležitosti 250. výročia narodenia popredného hudobného skladateľa, rodáka z Leštín.

Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava usporiadalo viacero podujatí pri príležitosti 160. výročia narodenia Pavla Országha Hviezdoslava. Na podujatiach spolupracovalo Mesto Dolný Kubín, Evanjelická cirkevný a. v. zbor v Dolnom Kubíne, Oravská knižnica A. Habovštiaka, ZUŠ P. M. Bohúňa, Matica slovenská, Mestské kultúrne stredisko a Oravské kultúrne stredisko. Osláv sa zúčastnil podpredseda vlády SR Dušan Čaplovič. Dňa 1. februára 2009 sa konali slávnostné Služby Božie v evanjelickom chráme v Dolnom Kubíne, dňa 2. februára seminár o živote diele básnika vo Hviezdoslavovom múzeu, pietny akt pri hrobe na historickom cintoríne a večer slávnostný program v divadelnej sále MsKS, na ktorom recitovala nadčasové Hviezdoslavove verše herečka Eva Kristínová. Dňa 4. februára 2009 sa konalo spomienkové podujatie pre školy v meste.

Odborní zamestnanci Oravského múzea sa aj v tomto roku podieľali na tradičnom podujatí pri príležitosti Svetového dňa sprievodcov cestovného ruchu dňa 21. februára 2009.

Zabezpečili odborný výklad z histórie Dolného Kubína a sprevádzali návštevníkov výstavou zo zbierok Čaplovičovej knižnice pod názvom „Olomoucky portolánový atlas“ z roku 1563.

Dňa 20. apríla 2009 bola v priestoroch Oravského múzea (Bibliotheky) v Dolnom Kubíne otvorená nová trvala expozícia Čaplovičovej knižnice pri príležitosti 170. výročia darovania kníh Vavrincom Čaplovičom (1839). Vavrinec Čaplovič bol vzdelanec a zberateľ, jeho knižnica obsahuje vzácne diela. Otvorenia výstavy sa zúčastnil podpredseda vlády Dušan Čaplovič, predseda ŽSK Juraj Blanár, primátor mesta Ivan Budiak, prednosta ObÚ Juraj Pukáč a poslankyňa NR SR Viera Mazúrová. Všetkých privítala riaditeľka Oravského múzea Mária Jagnešáková. Samotnú expozíciu predstavila Katarína Ileninová, vedúca knižnice. Upozornila na najvzácnejšie rukopisy a prvotlače, spoločenské a prírodovedné odbory fondu, vystavené muzeálne predmety z oblasti kartografie a medicíny, ktoré boli súčasťou daru Vavrinca Čaploviča oravským rodákom. O kultúrny program sa postaral spevácky zbor UNA CORDA zo Základnej umeleckej školy P. M. Bohúňa. Kubínska Čaplovičiána je jedinou zachovanou budovou na Slovensku, ktorá bola postavená v rokoch 1905-1911 výlučne pre knižničné účely. Z tohto dôvodu je zaradená v zozname národných kultúrnych pamiatok. V depozitároch Čaplovičovej knižnice je k 1. januáru 2009 evidovaných 90 765 knižných jednotiek z obdobia 14. - 20. storočia.

Na druhý deň 21. apríla 2009 sa konal odborný seminár o živote a diele Vavrinca Čaploviča a jeho unikátnej knižnej zbierke. Odborné referáty o živote, diele Vavrinca Čaploviča, význame a správe jeho knižnice predniesli Augustín Maťovčík, Veronika Nováková, Zdenka Porubčinová, Erika Juríková, Igor Zmeták, Katarína Šotkovská, Katarína Závadová, Iva Mojžišová, Ladislav Druga, Ľubomír Prikryl, Soňa Maťugová, Otlia Štepitová, Anna Boďová, Rastislav Stanček, Zdenka Porubčinová, Dagmar Kubištová a Katarína Ileninová.

Oravské múzeum v Dolnom Kubíne pripravilo dňa 4. mája 2009 odborný seminár pod názvom „Knihy a knižnice v dejinách“. Príspevky predniesli Šárka Kašpárková a Katarína Ileninová.

Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava vydalo novú reprezentačnú knihu o Oravskom hrade. Na jej tvorbe sa podieľali riaditeľka múzea Mária Jagnešáková a odborní pracovníci OM Elena Beňušová, Michal Čajka, Iveta Floreková, Eva Lofajová a Oľga Removčíková. Autorom fotografií je Michal Pišný a grafickú úpravu riešil Ján Vrabc. Kniha bola

slávnostne uvedená dňa 17. mája 2009 pri príležitosti Medzinárodného dňa múzeí v prítomnosti župana ŽSK Juraja Blanára a riaditeľa Kysuckého múzea Miloša Jesenského.

Dňa 14. decembra 2009 sa vo výstavných priestoroch vo Florinovom dome konala vernisáž výstavy umeleckého rezbára Ľudovíta Rišiaňa z Vyšného Kubína pod názvom „Práca v dreve vyrytá“. Trvala do 25. januára 2010.

Oravské múzeum v roku 2009 navštívilo 214 676 návštevníkov, z toho 172 781 Oravský hrad.

Oravská knižnica A. Habovštiaka v Dolnom Kubíne pokračovala v spolupráci a družobných vzťahoch s knižnicou v poľskej Limanowej. Dňa 30. januára 2009 sa delegácia OK a literárneho klubu Fontána zúčastnila slávnostného podujatia v Limanowej. Limanowský literárny klub predstavil verejnosti svoj prvý spoločný zborník literárnych prác pod názvom „Wszystko co nie jest proza“. Vydanie zborníka podporil Mestský úrad v Limanowej a tento obsahoval tvorbu 21 autorov, včítané primátora Mareka Czczótku.

Oravská knižnica začala vydávať časopis „*Priateľ knižnice*“. Takto chcela nadviazať na úspešné vydávanie „Knižovníckych aktualít“ v šesťdesiatych rokoch 20. storočia. Čitateľ sa v prvom čísle oboznámil s činnosťou Oravskej knižnice Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne a osobitný príspevok bol venovaný spolupráci so zahraničnými partnermi. Výročiu 160. výročia narodenia P. O. Hviezdoslava sa venoval príspevok o Pavlovi Országhovi Hviezdoslavovi a Danielovi Szontághovi. Príspevok „Tri stretnutia“ obsahoval ukážky zabudnutého rukopisu Mikuláša Gaceka, ktorý vznikol počas jeho pôsobenia v Moskve na slovenskom veľvyslanectve tesne pred prepadnutím Sovietskeho zväzu Nemeckom (1941). Významné miesto bolo venované Margite Figuli (100 rokov narodenia) a Literárnemu klubu Fontána (uplynulo 10 rokov jeho založenia v Oravskej knižnici). Kalendárium informovalo o osobnostiach, ktoré mali v roku 2009 výročie.

Oravská knižnica si dňa 23. marca 2009 pripomenula výročie narodenia najväčšieho slovenského rozprávkára Pavla Dobšinského. Pri tejto príležitosti usporiadala podujatie Deň ľudovej rozprávky. Čitatelia, ktorí priniesli do knižnice akúkoľvek publikáciu od Pavla Dobšinského, dostali do knihy pamätnú značku a zapojili sa do celoslovenského losovania o zaujímavé ceny. Do akcie sa zapojilo 36 ľudí, ktorí do knižnice priniesli 41 kníh.

Dňa 17. apríla 2009 sa v čitárni Oravskej knižnice konalo stretnutie so spisovateľom fantastickej literatúry Jurajom Červenákom. Podujatie bolo súčasťou projektu podporeného

Nadáciou pre deti Slovenska – HODINA DEŤOM. Stretnutia sa zúčastnili študenti gymnázia a členovia Klubu fantasy Unicornus.

Oravská knižnica A. Habovštiaka v Dolnom Kubíne usporiadala pre verejnosť prezentáciu novej knihy „Môj rodný kraj“ od autora Michala Mačičku. Autor spracoval históriu, spôsob života a kultúru obce Veľký Bysterec, ktorá sa stala súčasťou mesta Dolný Kubín v roku 1949. Monografia bola nominovaná do súťaže „Kniha roka 2009“. Dňa 1. júna sa konala prezentácia knihy „Štyri sezónne básne“ od autora Ondreja Štyráka v čítárni Oravskej knižnice. Kniha bola nominovaná do súťaže Kniha roka 2009.

Vyhodnotenie VI. ročníka súťaže o „Najlepší školský časopis“ sa konalo dňa 17. júna v čítárni Oravskej knižnice A. Habovštiaka. Porota hodnotila sedemnást' školských časopisov. Prvé miesto získala škola zo Sihelného, druhé z Námestova a tretie miesto školské noviny „Mladé letá“ Základnej školy M. Kukučina v Dolnom Kubíne. Školský časopis „Mladé letá“ vychádzal pod vedením učiteľov Jaroslavy Ľorkovej a Martina Rázgu.

Dňa 23. októbra sa v Oravskej knižnici konalo stretnutie so spisovateľom Dušanom D. Fabianom v rámci projektu „Fantasy prebúdza našu fantáziu“. Projekt podporilo Konto Orange v programe Šanca pre váš región.

Oravská knižnica A. Habovštiaka zorganizovala odborný seminár v čítaní z projektu „Kúzlenie so slovami“ dňa 28. októbra 2009. V programe vystúpil PhDr. Peter Karpinský, PhD. z Prešovskej univerzity s témou „Slovenská literatúra pre deti a mládež zo stránky jazykovej, lexikálnej a stylistickej“, Mgr. Radoslav Rusňák, PhD. (PU) s témou „Tvorivá čitateľská dielňa“ a Ing. Ján Cíger z Martina viedol Hraškolu, tvorivú čitateľskú dielňu.

V čítárni Oravskej knižnice Antona Habovštiaka a konalo podujatie „Knižný Vševedko 2009“ dňa 19. októbra 2009. Súčasťou bolo slávnostné vyhlásenie víťazov regionálneho kola súťaže, do ktorej bolo prihlásených 510 súťažiacich z 19 kolektívov základných škôl. Najviac bodov získala Katka Studeničová zo ZŠ Petra Škrabáka, druhé miesto Klaudia Godišová zo ZŠ P. Škrabáka a 3. miesto Ema Kostrošová zo ZŠ J. Matúšku. Zároveň sa konalo stretnutie so spisovateľom Petrom Gajdošíkom, ktorý deťom porozprával o svojej tvorbe.

Dňa 9. novembra sa v čítárni Oravskej knižnice konalo otvorenie výstavy „Slovensko bratří Čapkú“. Karel a Jozef Čapkovci často trávili leto v Oravskom Podzámku, kde ich pobyty pripomína aj pamätná tabuľa.

Dňa 23. novembra 2009 sa v čítárni Oravskej knižnice konala prezentácia nového Zborníka literárneho klubu Fontána pod názvom „Pod dekadou slov“ a knihy Tomáša Točka

„Univerzita vymáhača“. V programe vystupovali členovia literárneho klubu a hudobník Peter Medvecký. Dňa 6. decembra sa v čítárni konala prezentácia novej knihy „Anton Habovštiak v spomienkach“.

Oravskú knižnicu počas roka 2009 navštívilo 91 929 čitateľov.

Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne vydalo katalóg kultúrnych a športových podujatí v roku 2009. Publikácia obsahovala informácie o takmer 500 podujatiach miestneho, regionálneho i celoštátneho charakteru. Na jej príprave sa podieľalo 46 samosprávnych organizácií, občianske združenia a kultúrne zariadenia na Orave. Programový katalóg vychádzal už desať rokov. Bohatá programová ponuka pre domácich i zahraničných návštevníkov bola aj zrkadlom o spolupráci a participácii rôznych spolu usporiadateľov.

Oravské kultúrne stredisko v spolupráci so Základnou školou Andreja Radlinského usporiadalo dňa 21. februára 2009 školenie pre vedúcich astronomických krúžkov a pedagógov, ktorí pripravujú žiakov na astronomickú vedomostnú súťaž „Čo vieš o hviezdach?“. Účastníci si vypočuli referáty na témy: základné astronomické pojmy, orientácia na oblohe, zdanlivé a skutočné pohyby planét, základy astronómie, astrofyziky a poznatky z astronomických súťaží. Lektorom podujatia bol riaditeľ Hvezdárne v Žiline Miroslav Znášik. Medzinárodná astronomická únia schválila rok 2009 za Medzinárodný rok astronómie pri príležitosti 400. výročia prvého astronomického pozorovania ďalekohľadom talianskym astronómom Galileom Galileim.

Oravské kultúrne stredisko v mesiacoch január – marec 2009 organizovalo výtvarnú súťaž „Vesmír očami detí“. Do súťaže bolo prihlásených 369 výtvarných prác z 38 oravských škôl. Výtvarné práce hodnotila komisia v zložení Daniel Marček (ZUŠ Ivana Ballu), Anna Gajdošíková (ZUŠ P. M. Bohúňa) a Adam Záh (OKS Dolný Kubín). Do celoštátneho kola postúpili práce, medzi ktorými boli Dolnokubínčania: Patrícia Zápotočná, Bianka Franeková, Andrej Janotík, Matej Dobija, Patrik Bečka, Rebeka Ondrejčíková, Marek Mikolajčík, Adriana Mešková, Lukáš Mjartan, Filip Brienik, Filip Lopén, Anna Mrázová, Erika Palugová, Jakub Šimek a Dáša Papezková.

Oravské kultúrne stredisko v spolupráci so Základnou školou Andreja Radlinského pripravilo **vedomostnú astronomickú súťaž** pre žiakov základných a stredných škôl pod názvom „*Čo vieš o hviezdach?*“. Vedomosti žiakov hodnotila porota z Považskej hvezdárne v Žiline. Súťaže sa zúčastnilo 27 žiakov z 9 škôl Oravy. Medzi víťazných Dolnokubínčanov patrili: Juraj Jonák, Aneta Pinteková, Samuel Mahút, Mária Šubjaková a Juraj Šimek.

V krajskom kole tejto súťaže v dňoch 23.-24. apríla 2009 boli úspešní Juraj Jonák a Aneta Pinteková.

Oravské kultúrne stredisko v spolupráci s Národným osvetovým centrom vyhlásilo VI. ročník celoštátnej súťaže „**Mladá slovenská poviedka**“. Súťaž sa stala priestorom pre spoveď vyzrievajúcich duší, miestom hľadania odpovedí na jednoduché i zložitejšie otázky súčasnosti. Stala sa miestom, kde mladí autori nastavujú zrkadlo sami sebe i svetu navôkol. Poslanie súťaže, ktorým je verejne prezentovať a tvorivo konfrontovať tvorbu mladých literárnych talentov i zvýšiť záujem mladej generácie o pôvodnú slovenskú literatúru, pomôže naplniť i zborník ocenených prác, vydaný pri tejto príležitosti. Práce poslalo 182 slovenských, českých a poľských autorov. Vyhodnotenie sa konalo v Oravskej galérii dňa 18. júna 2009. Podľa vyjadrenia predsedníčky poroty PhDr. Evy Kollárovej poviedkam dominovala téma medziľudských vzťahov, vzťahov v rodine a škole. Autori vnímavo reflektovali súčasnosť i svoje aktuálne priateľstvá a lásky. Víťazstvo v najmladšej kategórii žiakov 6. až 9. ročníka základných škôl a prímý až kvarty osemročných gymnázií získala **Tatiana Karkošková** z Dolného Kubína za poviedku „Hľadám Tvoju dušu“.

Okresné kultúrne stredisko zorganizovalo **školenie mestských a obecných kronikárov** Oravy dňa 10. decembra 2009 v edukačnej miestnosti Štátneho archívu v Dolnom Kubíne. Lektorkou podujatia bola PhDr. Soňa Maňugová, riaditeľka Štátneho archívu v Dolnom Kubíne. Odprednášala témy: Dejiny kronikárstva od roku 1920, Legislatívny vývoj na úseku vedenia obecných a mestských kroník, Využívanie kroník v kultúrno-osvetovej práci, Elektronická forma spracovávania kroniky, Povinnosti kronikára. Súčasťou podujatia bola výstava mestských a obecných kroník z rokov 1920-2008. Najväčší obdiv získala kronika mesta Dolný Kubín od Jána Bezeka z rokov 1934-1944.

Kronika kultúrno-osvetový podujatí v Dolnom Kubíne roku 2009:

Mestké kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne usporiadalo počas roka 2009 celkom 414 podujatí, z nich 22 podporilo mesto finančným príspevkom, podujatí organizovaných mestom bolo devätnásť a celomestských kultúrnych podujatí bolo šesťnásť. Medzi ne patrili: Deň matiek, Deň otcov, oslavy Oslobodenia mesta Dolný Kubín, Sviatku práce, Dňa vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie, Deň mesta Dolný Kubín, Hviezdoslavov Kubín, Mesiac úcty k starším, Mikuláš, Vianočné trhy, Silvester 2009 a v spolupráci s ostatnými

nositeľmi kultúry Folklórny deň Kubína, Talent for Európe, Musica Arvensis, Festival I. Ballu, Radosť a poznanie bez hraníc, Rockový záber, Hudobné posolstvo mesta Dolný Kubín partnerskému mestu Svendborg, Návraty do minulosti na Srňacom, výstava Inšpirácie, Kubínska hudobná jeseň, filmové festivaly Starcov poklad a Vidmo. MsKS zorganizovalo osemnásť koncertov s návštevnosťou 2800 divákov. Počas kultúrneho leta mesta Dolný Kubín sa konalo dvanásť podujatí. V mestskom kultúrnom stredisku sa uskutočnilo 452 podujatí, ktoré vynikali žánrovou pestrosťou. MsKS zorganizovalo tri jarmoky s počtom predávajúcich 82 trhovcov. V kine Choč sa konalo 339 podujatí v roku 2009.

- Mestské kultúrne stredisko ponúkalo verejnosti dve **výstavy** v januári 2009. Vo výtvarnej sieni to boli práce študentov Školy úžitkového výtvarníctva v Ružomberku – odboru textilného výtvarníctva pod názvom „Textil tvorivo a remeselné“. Výstava sa konala v dňoch 20. januára až 9. februára 2009. Vo fotogalérii si záujemcovia pozreli práce žiakov MŠ, ZŠ a ZUŠ pod názvom „Zimná rozprávková krajina“. Konal sa druhý ročník tejto súťaže detských výtvarných prác.

- Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne ponúklo verejnosti **výstavu** o samorastoch od Mira Tonhajzera a Jozefa Nemčíka vo výstavných priestoroch U Florina v dňoch 26. januára až 15. februára. Autorkou scenára výstavy pod názvom „Keď lesy prehovorí, o čom stromy mlčia“ bola RNDr. Oľga Removčíková.

- **XXVIII. Reprezentačný ples mesta Dolný Kubín** sa konal dňa 16. januára 2009 v Mestskom kultúrnom stredisku pod záštitou primátora mesta Ing. Ivana Budiaka. Zúčastnilo sa ho 160 hostí. Ples otvorili tanečníci z tanečnej školy Maestro a vyzvali do tanca ostatných. Zabávač a známy herec Ivan Tuli Vojtek bol moderátorom večera. Do tanca hrala hudobná skupina Fresh Band a Nebeská muzika z Terchovej. Gastronómiu zabezpečila fi. Siesta – Igor Mačuha. Pre zaujímavosť majster kuchár hosťom pripravil broskyne plnené hydínovým šalátom ako predjedlo, kuraciu rolku plnenú šunkou, brokolicou a syrom s opekanými zemiakmi, ryžou a zeleninovou oblohou (hlavné jedlo) a ako dezert parížsku kocku s orechami. Plesajúci mali počas zábavy k dispozícii aj švédsky stôl s rôznymi lahôdkami. Poslední hostia opúšťali ples v sobotu ráno po šiestej hodine. Na plese bola vyhlásená právnicka osobnosť roka – spoločnosť Technické služby Mesta Dolný Kubín s. r. o., ktorá vytvorila pracovné miesta pre dlhodobu nezamestnaných a neprispôsobivých občanov v našom meste.

- Dňa 24. januára 2009 sa konal v Parku kultúry a oddychu v Bratislave **XXXVI. ročník Oravského večera**. Všetkých privítal richtár J. Lipka. Delegáciu z Oravy viedol Ing. Juraj Pukáč, prednosta Obvodného úradu v Dolnom Kubíne. O kultúrny program sa postarali hudobné, tanečné a folklórne súbory, medzi nimi aj hudobná skupina REBEKA z Dolného Kubína.
- Dňa 30. januára 2009 sa konala v MsKS **výtvarná dielňa** pre záujemcov pod názvom „Tvorivé všeličo“ z papiera a farbičiek. Zišli sa tu žiaci základných škôl v meste i Špeciálnej základnej školy. Spoluorganizátorom podujatia bolo občianske združenie Žubrienky.
- Dňa 7. februára 2009 sa konal v Mestskom kultúrnom stredisku prvý **reprezentačný ples** Obchodnej akadémie. Slávnostný prípitok na otvorenie predniesol riaditeľ Karol Kmoško a zatancoval prvý tanec s bývalou riaditeľkou školy Magdalénou Baričiakovou. Gastronómiu a dekoráciu plesu zvládol na výbornú Majstro Igor Mačuha. Kultúrnou súčasťou plesu bolo vystúpenie školskej kapely, folklórnej skupiny Podolie a tanečnej skupiny Ekonómovia. O dobrú zábavu sa postaral DI Migo a hudobná skupina Víkend.
- Dňa 11. februára 2009 sa konal **spoločenský večer (ples) seniorov** Dolného Kubína. Večer začal vystúpením detského husľového súboru žiakov ZUŠ P. M. Bohúňa. Potom sa všetkým účastníkom prihovoril primátor Ing. Ivan Budiak. Nasledovalo vyhlásenie ankety Senior roka 2008. V kultúrnom programe ďalej vystúpili spevácky krúžok pri Klube dôchodcov v Dolnom Kubíne a folklórny súbor „Rosička, rosa...“. Podujatie moderovala Ľubomíra Bernoláková, riaditeľka KD v Dolnom Kubíne a do tanca hrala hudobná skupina Bučník Malina z Kňažej. Občerstvenie a lahôdky pripravil majster kuchár Igor Mačuha z fi. Siesta.
- Dňa 11. februára 2009 sa v divadelnej sále Mestského kultúrneho strediska predstavili herci Komorného divadla z Martina predstavením „Fajčenie je drina“.
- Dňa 13. februára 2009 sa konal v Mestskom kultúrnom stredisku **„Valentínsky zábavný večer“**, v ktorom účinkovali profesionálni umelci Franta a Vojta Nedvěd, Ady Hajdú a Milan Markovič.
- Dňa 19. februára sa konal **komorný koncert** v kine Choč. Predstavili sa umelci Kyoko Sugai (husle) a Jozef Kaník (klavír) ukážkami z diel W. A. Mozarta, D. Scarlattiho, F. Liszta a P. I. Čajkovského. Kyoko Sugai zahrála aj dve ľudové japonské piesne. Podujatie zorganizovala ZUŠ P. M. Bohúňa v spolupráci s MsKS v Dolnom Kubíne.
- **Fašiangová zábava** v mestskej časti Kňažia sa konala dňa 21. februára 2009. Miestna hudobná skupina Búčnik – Malina hrala do tanca. Dva dni pred fašiangovou veselnicou

prechádzal sprievod masiek z jedného konca mestskej časti na druhý a ľudia ich ponúkali šiškami a dával im čerstvé vajíčka, klobásku a slaninku. Z nazbieraného kuchárky pripravili praženicu. Zábava končila tradičným pochovávaním basy.

- Tradičné podujatie „**Fašiangy v Dolnom Kubíne**“ sa konali dňa 23. februára 2009 poobede na Hviezdoslavovom námestí. Promenádnny sprievod sprevádzala dychová hudba Oravanka od Mestského kultúrneho strediska cez kolonádny most na Hviezdoslavovo námestie. Tu všetkých prítomných obdarili chutnými šiškami členovia speváckej folklórnej skupiny ORAVA. Nechýbal tradičný akt – pochovávanie basy, ako symbol blížiaceho sa pôstu. Pre deti a mládež sa v Domčeku konal fašiangový karneval po 17. hodine.

- Počas februára 2009 Mestské kultúrne stredisko ponúkalo záujemcom **výstavu** fotografií Veroniky Jurčíkovej pod názvom VRC Photography“ vo fotogalérii. Vo výstavnej sieni MsKS si mohli pozrieť výstavu „**Ďuriho partie**“.

- Pri príležitosti **Medzinárodného dňa žien** sa konalo kultúrno-spoločenské podujatie v Mestskom kultúrnom stredisku. Všetkých pozval na **slávnosť** primátor mesta Ing. Ivan Budiak a europoslanec MUDr. Miroslav Mikolášik. Podujatie malo názov „*Tvoje oči sú mojim majákom a tvoj úsmev oblohou plnou hviezd*“. V pestrom programe vystúpili Ľudová hudba Karola Hromádku, sólistka Lúčnice Petra Vraňáková a súbory ZUŠ Ivana Ballu v Dolnom Kubíne. Každá žena dostala ružu. Europoslanec Miroslav Mikolášik vyjadril obdiv a poďakovanie ženám za ich lásku, starostlivosť a múdrosť.

- Pri príležitosti MDŽ prijal primátor mesta v obradnej sále MsÚ dňa 9. marca 2009 vybranú skupinu žien, ktoré sa podieľali na významných aktivitách v našom meste a prejavil im uznanie za ich prácu. Slávnostnú chvíľu umocnil kultúrny program.

- Dňa 12. marca 2009 sa uskutočnilo v Štátnej vedeckej knižnici slávnostné vyhlásenie výsledkov 17. ročníka súťaže „**Najkrajšie kalendáre Slovenska**“ Do súťaže bolo prihlásených 65 nástenných, stolových, plagátových a iných kalendárov od 54 vydavateľov, ktoré súťažili v 12 kategóriách. Medzi stolovými kalendármi sa umiestnil na treťom mieste kalendár mesta Dolný Kubín. Bol to tretí kalendár mesta a vyšiel v náklade 2500 kusov.

- Dňa 12. marca sa v kine Choč konal **koncert** španielskeho tanca v podaní Martin Bies&Flamenco Clan: Reina de Saba tour 2009.

- Mestské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne pripravilo pre záujemcov **kurz moderného tanca** pre dospelých – hip-hopu pod taktovkou Kataríny Brenkusovej dňa 12. marca 2009.

- Dňa 15. marca 2009 sa po niekoľkých rokoch konala všetkými obľúbená hudobno-spevácka súťaž **KUBÍNSKE REPETE** v Mestskom kultúrnom stredisku. V prvom kole sa o priazeň divákov uchádzalo osem súťažných piesní v podaní Dušana Kršku, Jána Čilíka, Marty Frankovej, Miroslava Kunu, Vladimíra Sališa, Viery Krónerovej, Antónie Leginusovej a Angeliky Fogašovej. Pomocnú ruku spevákom podali vokály Anny Bakošovej, Anny Šimákovej a Miroslava Kunu. Podujatie moderoval Ján Šesták. Počas hlasovacej prestávky predviedol spolu s Michalom Gazdíkom, členom Slovenského komorného divadla v Martine, humornú scénu. O dobrú náladu sa postarala aj hudobná skupina Fresh Band pod vedením Augustína Chomisteka. Záver patril známemu spevákovi Dušanovi Grúňovi. Víťaznou piesňou sa stala pieseň „Krásny je život“, ktorú excelentne zaspieval Vladimír Sališ.

- Mestské kultúrne stredisko sprístupnilo verejnosti **výstavu** liečivých a energetických obrazov Miloslavy Pavláskovej dňa 16. marca vo výstavnej sieni. Autorka pri vytváraní svojich liečivých obrazov, plných farieb a energie, používa techniku automatickej kresby. Farby nanáša prstami aj štetcom. Obraz je tvorený láskou a jemným vnímaním niečoho, čomu hovoríme intuícia. Jemným cítením a vhodnou skladbou farebného spektra vytvára obraz, ktorý blahodárne pôsobí na človeka a rodinu. Liečivé obrazy ukludňujú atmosféru a vytvárajú pokoj. Výstava trvala do 3. apríla 2009.

- **Divadelný súbor V.S.O.P. Hviezdoslav** pri MsKS mal v našom meste dlhú tradíciu. Preslávil sa hrou „Hájniková žena“ v réžii Silvestra Lavríka a nasledovali ďalšie úspešné hry v réžii Karola Horvátha. V tomto roku režisérka súboru Lenka Mesárošová oživila činnosť divadelného súboru Hviezdoslav. Napísala novú hru pre šiestich ochotníckych hercov. V súbore už nehral nikto z bývalých členov súboru. Nastúpila mladšia generácia – Lenka Mesárošová, Ivana Smažáková, Júlia Palugová, Lenka Kováčiková, Katarína Urbanová a Roman Markulček. Divadelný súbor vyzýval priaznivcov ochotníckeho divadla v našom meste, aby prišli a hrali s nimi.

- **Kubínske divadelné dni** sa konali v Mestskom kultúrnom stredisku v dňoch 18.-20. marca 2009. Súčasťou oravského festivalu umeleckého slova a divadla bola súťaž mladých moderátorov pod názvom „Kubínsky mikrofón“ a súťaž detskej dramatickej tvorivosti pod názvom „O erb mesta Dolný Kubín“. Súťaž Kubínsky mikrofón mal VIII. ročník. Výkony dvadsiatich súťažiacich - moderátorov a zabávačov posudzovala odborná porota redaktorov televízií Markíza a Patriot. Každý musel zvládnuť spravodajský a reklamný text, moderovanie vlastnej relácie a rozhovor. V I. kategórii mladších moderátorov sa víťazkou stala Mária

Nemčeková zo ZŠ A. Radlinského a druhé miesto obsadila Monika Trnkócyová zo ZŠ M. Kukučina. V kategórii starších moderátorov sa na druhom mieste umiestnila Dominika Valečková z Gymnázia P. O. Hviezdoslava a na treťom Darina Martinčeková, tiež z Gymnázia P. O. Hviezdoslava.

Z Dolného Kubína sa prihlásili do súťaže dva divadelné súbory – Detský **divadelný súbor z Kňážeja a Feminka z Dolného Kubína**. Celkom sa predstavilo jedenásť súborov, ktoré príjemne prekvapili svojou úrovňou. Presvedčili nielen záujmom hrať divadlo, ale aj kvalitou súťažných inscenácií. V nich tematicky dominovali morálne problémy súčasnosti interpretované detskými hercami, ktorí sa tak často dotýkali i sveta dospelých.

Dňa 20. marca vyvrcholil program Kubínskych divadelných dní vystúpením detského divadelného súboru Feminka s hrou „Slepá láska“ pod vedením Evy Lofajovej. Estrádný divadelný súbor Femina sa predstavil estrádou „Vysliela rozhlasové štúdio rozhlasu po drôte“. Festival pripravilo Oravské kultúrne stredisko v spolupráci s Mestským kultúrnym strediskom v Dolnom Kubíne pod záštitou primátora mesta Dolný Kubín.

- Dňa 23. marca 2009 sa konalo vyhlásenie „Knihy roka 2008“ v čítárni Oravskej knižnice A. Habovštiaka. Kniha roka 2009 bola vyhlásená až v „Týždni slovenských knižníc“ pri príležitosti mesiaca kníh roku 2010. **Knihou roka 2009** sa stal titul „Môj rodný kraj“ od autora Michala Mačičku. Na druhom mieste sa umiestnila reprezentačná publikácia „Oravský hrad“ od kolektívu autorov, zamestnancov Oravského múzea Márie Jagnešákovej, Ivety Florekovej, Michala Čajku, Martina Chmelíka, Oľgy Removčíkovej a Jaroslava Kociána. Tretie miesto získal Ondrej Štyrák zbierkou básni pod názvom „Štyri sezóny básne“.

- Dňa 23. marca 2009 sa v koncertnej sále ZUŠ konal klavírny koncert poslucháča VŠMU v Bratislave Tomáša Matisa.

- Dňa 24. marca 2009 sa konal v Kine Choč jazzový koncert „INception“.

- Mestské kultúrne stredisko a občianske združenie Žubrienky usporiadali **výtvarnú tvorivú dielňu** pre záujemcov dňa 27. marca. Vyrábali sa tu veľkonočné ozdoby, rôzne dekorácie a maľovali kraslice.

- Dňa 31. marca sa konal v kine Choč **koncert** klaviristky Alexandry Papulovej Fischerovej a gitaristky Viery Dulovcovej.

- V dňoch 2. – 4. apríla 2009 sa uskutočnila v našom meste **prehliadka tvorby lokálnych televíznych staníc** Slovenska Workshop 2009. Jedenásteho ročníka tejto súťaže sa v hoteli Park zúčastnili riaditelia, manažéri, redaktori, moderátori a kameramani z 53 lokálnych

televízií, ktoré združuje LOTOs – spolok lokálnych televíznych staníc Slovenska. Riaditeľka spolku Nataša Petrová sa vyjadrila: *„Existujeme už dvanásť rokov, počas ktorej tvorcovia programov lokálnych staníc súťažili v štyroch kategóriách: reklame, spravodajstve, publicistike a dokumente. Cieľom workshopov nie je len vyhlásenie najlepších príspevkov, ale predovšetkým vzájomná výmena informácií a skúseností. Odborná porota s redaktormi a kameramanmi aj diskutuje o ich programoch, vyjadrí názor o plusoch a mínusoch a tak sa snaží zvyšovať úroveň vysielaní. Niektoré príspevky sú také dobré, že by mohli byť odvysielané aj vo veľkej televízii.“* Aj boli. Množstvo reportáží Infoštúdia Dolný Kubín odvysielala slovenská TV Patriot.

LOToS poskytoval lokálnym televíziám aj metodickú pomoc, organizoval rôzne školenia a v rámci súťaže prezentoval televíznu techniku. Súčasťou workshopu bol aj odborný seminár o možnostiach spolupráce mimovládnych organizácií a médií o aktuálnych problémoch vysielateľov ako sú licencie, digitálne vysielanie a podobne. Workshopu sa zúčastnilo aj dolnokubínska televízia Infoštúdio Dolný Kubín, ktorá počas predchádzajúcich súťaží získala päť ocenení. Predsedníčka poroty Stanislava Benická a členovia ocenili príspevok pod názvom „Deti usvedčili predavačky“ od autorov Zdenky Prílepkovej a kameramana Milana Removčika. Porota ocenila prácu s informáciami. Infoštúdio Dolný Kubín získalo 3. miesto v kategórii publicistiky za príspevok Zdenky Prílepkovej a Antona Palugu pod názvom „Zápach zo salaša“. Zdenka bola úspešná v kultivovanom verbálnom prejave.

V súťaži „Reportáž roka 2009“, zameranej na sociálnu oblasť, ocenenie získala redaktorka Brnčalová a kameraman M. Removčík. Reportáž bola odvysielaná v mestskej televízii medzi vianočnými sviatkami.

Infoštúdio mesta Dolný Kubín vydávalo jedenásť mesiacov noviny mesta DK dvakrát v mesiaci. Tlač zabezpečovala fi. Pelprint Dolný Kubín (Mária Pelachová). Posledné číslo vyšlo 6. novembra 2009 a noviny opäť prestali vychádzať. Aktuálne správy o meste a udalostiach v ňom si občania mohli pozrieť na internetovej stránke mesta Dolný Kubín v programovej štruktúre alebo zadaní www.tvdk.sk. Občania mali možnosť spätne vyjadriť prostredníctvom internetovej stránky svoje pripomienky, návrhy, nápady, pochvaly, kritiky alebo otázky do „Diskusného fóra“.

- Dňa 7. apríla sme si pripomenuli **sto rokov narodenia Ivana Ballu**. Ivan Ballo (*7.4.1909 v Dolnom Kubíne †1977 v Prahe), syn Júliusa Ballu, pôsobil ako hudobný a literárny kritik a hudobnú vedu vyštudoval na Univerzite Komenského v Bratislave. V čase 2. svetovej vojny

ho väznili nacisti. Po oslobodení bol knihovníkom v prezidentskej knižnici v Prahe. Z jeho odborných prác sú známe štúdie o opere Figuša Detva, štúdia o Arturovi Toscaninim, Alexandrovi Moyzesovi, Eugenovi Suchoňovi a preklad románu R. Rollanda „Život Beethovena“ (1927). Ivan Ballo, človek veľkého formátu a nevyčerpatel'ného tvorivého potenciálu, bol uznávaný a patrične docenený už počas svojho života, ale široký záber jeho pôsobenia v rôznych sférach života plne vystúpil do popredia a do pozornosti predovšetkým po jeho smrti, keď si jeho prínos všimol veľký počet ľudí zaoberajúcich sa osobnosťami a veľikánmi Slovenska. Jeho meno nesie Základná umelecká škola v Dolnom Kubíne.

V utorok 7. apríla sa v mestskej radnici a pri hrobe tohto veľikána uskutočnil pietny akt s kladením vencov. V nedeľu 19. apríla sa v evanjelickom a. v. kostole konali služby Božie so spomienkou na Ivana Ballu (hudobno-slovné pásmo). Dňa 22. apríla sa v divadelnej sále Mestského kultúrneho strediska konal slávnostný program pre školy, organizovaný Základnou umeleckou školou Ivana Ballu v Dolnom Kubíne.

- Dňa 11. apríla 2009 sa v Oravskom múzeu v Dolnom Kubíne konalo spomienkové pásmo o básnikovi T. H. Florinovi.

- Dňa 16. apríla sa v Mestskom kultúrnom stredisku v Dolnom Kubíne konalo **hudobno-slovné vystúpenie majstra Milana Lasicu** so skupinou Hot Serenaders. Skupina mala svetové renomé, vystupovala na Bratislavských hudobných slávnostiach a interpretovala hudbu 20. – 30. rokov 20. storočia. V ich repertoári boli aj pesničky slávneho Františka Krištofa Veselého.

- Oravské múzeum ponúkalo **výstavu fotografií Vlada Medzihradského** pod názvom „Moja milá Orava“ pri príležitosti 75. narodenín autora vo výstavných priestoroch U Florina od apríla do 17. mája 2009. Návštevníci si pozreli deväťdesiat vynikajúcich fotografií, vybraných z celoživotnej tvorby autora. Vladimír Medzihradský (*1934) rozvíjal kultúrne, turistické a športové aktivity v Dolnom Kubíne a na celej Orave. Pôsobil ako redaktor novín „Naša Orava“ a neskoršie riaditeľ Okresnej správy cestovného ruchu v Dolnom Kubíne. Založil občianske združenie Turist Orava. Verejnosť ho pozná skôr ako fotografa, novinára, vydavateľa obrazových publikácií o Dolnom Kubíne a Orave a autora turistických sprievodcov po Orave.

- Mesto Dolný Kubín v spolupráci s MsKS a na podnet Rady seniorov zorganizovalo **návštevu divadelného predstavenia „Mikve“** v Slovenskom národnom divadle v Bratislave

dňa 18. apríla 2009. O zájazd bol veľký záujem zo strany dolnokubínskych seniorov. Ešte pred predstavením absolvovali prehliadku historického centra mesta a Bratislavského hradu.

- Dňa 23. apríla 2009 sa v kine Choč konal koncert vynikajúcej jazzovej rockovej hudobnej skupiny Fermata. Hrali v zostave: František Griglák gitara, Fedor Frešo bass, Peter Preložník klávesy a Igor Teo Skovay bicie.

- **Krajské kolo Tanečného Kubína** sa konalo v Mestskom kultúrnom stredisku v Dolnom Kubíne dňa 24. apríla 2009.

- Dňa 27. apríla 2009 sa v Mestskom kultúrnom stredisku konal **koncert** Hudobnej školy z Dánska, družobného mesta.

- **Poviedkár a publicista Ivan Dauda** uverejňoval svoje krátke poviedky zo života starého Dolného Kubína na stránkach novín Orava. Dolnokubínčania ich radi čítali, lebo boli plné životných skúseností, príbehov v našom meste a mnohým ľuďom vracali spomienky na mladosť. Zároveň informovali, ako sa kedysi v Dolnom Kubíne žilo, ako vyzeralo naše mesto, čím sa ľudia zaoberali a čomu verili.

- Spisovateľka **Jana Juráňová napísala zaujímavú knihu „Žila som s Hviezdoslavom“**, ktorá je výpoveďou o živote Ilony Novákovej, manželky Pavla Országha Hviezdoslava. Autorka vystihla atmosféru rodiny i spoločnosti tak, akoby bola súčasníčkou udalostí. Hoci P. O. Hviezdoslav nebol veľkým divadelníkom a v ochotníckom divadle hral v Dolnom Kubíne len v čase svojej mladosti, zoznámil sa so svojou manželkou Ilonou Novákovou pri účinkovaní v divadelnej hre. Ďalšie zaujímavé informácie zistila autorka z archívnych dokumentov, štúdiom literatúry a zo svedectiev ľudí, ktorí poznali básnika a jeho manželku. Kniha bola nominovaná na „Knihu roka 2009“.

- **Vyhodnotenie Florinovej jari.** Do celoslovenskej súťaže o literárnu cenu Thea Herkeľa Florina – mesta Dolný Kubín a občianskeho združenia Homo erectus sa od 1. septembra 2008 do 30. apríla 2009 prihlásilo 116 autorov píšucích poéziu a prózu. Porota v zložení Juraj Lukáč, redaktor novín Orava, Matej Záchenský, Miro S. Líška, Peter Medvecký a Milan Gonda vyhodnotila práce. V kategórii poézie mužov nebolo udelené prvé ani tretie miesto a druhú priečku obsadil Roman Beňo z Trnavy. Medzi ženami zvíťazila Barbora Gričová z Prievidze pred Máriou Križanovou z Bratislavy a Ruženou Šípkovou z Myjavy. V kategórii prózy zvíťazil Marek Mitaš z Prievidze, druhé a tretie miesto nebolo obsadené. Zo žien vyhrala Gabika Kodajová z Trenčína, za ňou skončila Miroslava Tomaníková z Považskej Bystrice a Martina Kizeková z Čadce. Čestné uznanie za prózu získala 11-ročná Miroslava

Sokolovská z Michaloviec. Zvláštne ocenenie občianskeho združenia Homo erectus udelili Milanovi Gondovi, riaditeľovi Oravskej knižnice Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne, za kladný prínos a členstvo v hodnotiacej komisii celoslovenskej súťaže Florinova jar.

- Mestské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne ponúkalo **výstavu** pod názvom „Foto štúdio Netradičné zátišia“ vo výstavnej sieni a vo fotogalérii výstavu pod názvom „Šikovné ručičky“.

- Dňa 3. mája 2009 sa v MsKS konala krajská súťažná prehliadka detských folklórnych súborov pod názvom **KUBÍNSKE KRPČEKY**. Porote sa predstavilo okolo 300 účinkujúcich v jedenástich súboroch. Organizátorom súťaže bolo Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne.

- Dňa 1. mája 2009 sa konala vo výstavnej sieni Mestského kultúrneho strediska vernisáž výstavy výtvarných prác kubínskych mamičiek a detí.

- Dňa 4. mája sa konal nultý ročník koncertu **Jarný festival mladých**. Zúčastnili sa hudobné skupiny z Ruska, Litvy a Slovenska. Obdiv divákov si vyslúžil orchester „Serebrenyj Rodnik“ z Petrohradu s tanečníkmi. Ruské ľudové diela predviedol aj petrohradský orchester „Nevskije struny“. Z dolnokubínskych skupín sa festivalu zúčastnil súbor Amandolo zo ZUŠ P. M. Bohúňa.

- Dňa 7. mája sa v Kine Choč konal jazzový **koncert** Gabriele Mucciho. Ďalší jazzový koncert v Kine Choč sa konal dňa 29. mája pod názvom „Daniel Váci Trio“.

- Dňa 9. mája 2009 sa v areáli penziónu Koliba konal „**Folklórny deň Kubína**“, druhý ročník. O podujatie bol veľký záujem a areál čoskoro celkom zaplnili Dolnokubínčania s rodinami. Dopoludnie patrilo detským folklórnym skupinám Kolovrátok, Trnka, tanečnej skupine MsKS, ľudovej hudbe ZUŠ I. Ballu a detským folklórnym súborom z Jasenovej, Kľačian a Podbiela. Poobede vystupovali folklórne súbory dospelých: Rosička, rosa, Orava, Kľačan, Partizán zo Slovenskej Lupče, Máj z Piešťan, ľudová hudba Tumu z Martina a tanečníci z Lúčk.

- Dňa 10. mája 2009 sa konalo **divadelné predstavenie** pod názvom „Pavol z Tarzu“ v rímsko-katolíckom kostole sv. Kataríny Alexandrijskej pri príležitosti Roku sv. Pavla. Predstavenie zahrlo 30 mladých ľudí s kaplánom Cyrilom Hamrákom. Malo veľký úspech a dostalo pozvanie zahrať divadelné predstavenie v Zázrivej.

- Dňa 11. mája 2009 sa v divadelnej sále MsKS konalo kultúrne podujatie pod názvom „**Opereta na cestách**“ pri príležitosti Dňa matiek. Moderoval Ivan Tuli Vojtek a účinkovali

herci Bratislavského hudobného divadla, orchester Eugena Botoša (Violin Orchestra Bratislava) so sólistami Máriou Eliášovou a Jozefom Benedikom. Zahrali známe melódie klasikov Franza Lehára, Emmericha Kálmána, Johana Straussa a Gejzu Dusíka.

- XIII. ročník medzinárodného hudobného festivalu **TALENTY PRE EURÓPU** sa konal v dňoch 11.-13. mája 2009 v Dolnom Kubíne. Medzinárodnej súťaže v hre na sláčikových nástrojoch sa zúčastnilo 115 sólistov a 14 hudobných zoskupení z 13 krajín. Doteraz to bol najvyšší počet účastníkov. Festival mal vynikajúcu úroveň. S kvalitou festivalu bol spokojný aj Walter Burian z Rakúska, člen poroty. Po desiatich rokoch hlavná cena neputovala do zahraničia. Odniesol si ju košický violončelista Ján Bogdan.

- Dňa 14. mája 2009 sa v divadelnej sále MsKS konal III. ročník súťaže hudobných skupín oravských kapiel známy ako **Rockový minizáber**. Podujatie moderoval Miro Kvašňovský a predstavili sa skupiny Škandál, Netfinity, S-Brothers a Pohroma. V úlohe host'a sa predstavili hudobníci skupiny Emge Band. V súťaži bola úspešná skupina Netfinity a postúpila na XII. ročník rockového záberu.

- Dňa 15. mája 2009 sa na Hviezdoslavovom námestí konala **tvorivá dielňa** pre deti zameraná na prácu s hlinou a na hrnčiarskom kruhu.

- Dňa 19. mája 2009 sa konalo okresné kolo speváckej súťaže v interpretácii slovenskej ľudovej piesne pod názvom „**Slávik Slovenska 2009**“ v koncertnej sále ZUŠ P. M. Bohúňa. Zúčastnilo sa 14 súťažiacich zo 7 škôl. Medzi úspešných Dolnokubínčanov patrili: Lucia Orošová (CZŠ A. Radlinského DK), Nina Vlkolinská (ZŠ J. Matúšku DK), Rebeka Ondrejčáková (ZŠ P. Škrabáka DK), Alena Kobušová (ZŠ J. Matúšku DK) a Ivana Diešková. Postúpili do krajského kola súťaže.

- **Dánsky národný tím gymnastov**, mladí tanečníci vo veku 18-22 rokov, predstavili svoju schow plnú pohybu, tanca a obdivuhodných akrobatických výkonov v športovej hale Gymnázia P. O. Hviezdoslava.

- **Hudobný Festival Ivana Ballu** sa konal po štrnásty - krát v dňoch 19.-21. mája 2009 a zúčastnilo sa ho 450 účastníkov a 198 súťažiacich z viacerých krajín sveta. Začal komorným koncertom v evanjelickom a. v. kostole. Festival oficiálne otvoril poslanec NR SR Peter Dubravay. Vo svojom príhovore vyzdvihol výnimočnosť Ivana Ballu pre slovenskú hudobnú kultúru. Na koncerte sa zúčastnili štátny tajomník ministerstva vnútra V. Čečet a zástupcovia mesta Dolný Kubín. V programe vystúpil svetoznámy skladateľ a pedagóg, argentínsky gitarista Jorge Cardoso, violista Lukáš Turčina a barytonista Pavol Kubáň. Spreádzal ich

Komorný orchester konzervatória v Bratislave pod taktovkou Patrika Čižmaroviča. Potom sa predstavil Gitarový orchester Gorizia z Talianska so sólistom Pierom L. Coronom, známy gitarista Vladislav Bláha s klarinetistom Vítom Spilkom a ďalší. Súčasťou festivalu boli súťaže Mladí gitaristi, Klavírna Orava Kláry Havlíkovej a Husľové talenty.

- Otlia Štepitová pracovala v literárnom klube Fontána od jeho vzniku, bola jeho krstnou mamou. Písala básne, ktoré boli publikované v Zborníku literárneho klubu. V tomto roku vydala Oravská knižnica je poéziu pod názvom „Plamienky“. Knižočku ilustroval grafik Peter Matis z Martina a básnik Rudolf Jurolek ju zostavil. Bola nominovaná do oravskej súťaže „Kniha roka“. Otlia Štepitová napísala aj príspevok do časopisu „Priateľ knižnice“ o spisovateľke Margite Figuli pri príležitosti 100. výročia jej narodenia.

- **TANEČNÝ KUBÍN**, celoslovenské kolo súťaže detí a mládeže v modernom tanci, v kategóriách disco, show, hip hop a country, sa konalo dňa 23. mája v MsKS. Zišlo sa tu 1200 detí, juniorov a mládeže, spolu 125 tanečných skupín. Dolný Kubín reprezentovali tanečné kluby Súkromnej Základnej umeleckej školy Jánoš, ZUŠ Ivana Ballu a CVČ Domček. Súťaž mala dve semifinálové kolá a finálové, porota hodnotila štyri tanečné štýly – disco, showdance, hip hop a breakdance. Súťaž organizovali Mestské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne a Zväz moderného a módneho tanca. Medzi víťazov patrili tanečné kluby SZUŠ Jánoš a ZUŠ I. Ballu.

- Dňa 25. mája 2009 zavítala do Dolného Kubína svetoznáma slovenská folklórna skupina Lúčnica. Predviedla pásmo „Lúčnica 60 rokov krásy“.

- Dňa 29. mája 2009 sa v Mestskom kultúrnom stredisku konal **koncert** populárnej speváčky Zuzany Smatanovej, držiteľky ocenenia Zlatý slávik Slovenska, s kapelou IDEA pod názvom „Tam, kde sa neumiera“.

- Dňa 30. mája 2009 sa konal v Evanjelickom a. v. kostole v Dolnom Kubíne **koncert** Detského speváckeho zboru Slovenského rozhlasu pod dirigentskou taktovkou Adriána Kokoša na počesť básnika Milana Rúfusa. Rozhlasový detský zbor mal piate výročie svojho založenia a predstavil sa pásmom „Deti spievajú básnikovi“.

- Akademický maliar a sochár **Jaroslav Kubička** (*1930 v Čistej u Rakovníka) zomrel dňa 31. mája 2009 v Dolnom Kubíne. Tento umelec mal nezastupiteľné miesto pri budovaní expozície tradičného ľudového umenia na Slanickom ostrove umenia. Žil a tvoril v našom meste. Najväčšou inšpiráciou bola pre Jaroslava Kubičku vždy krajina a jeho úprimný vzťah k prírode. Tie podnietili vznik nespočetných kresbových záznamov, v ktorých sa zmyslové

prvky reality menili na geometrické tvary. J. Kubička chápal umenie ako nepretržitý a neuzatvorený proces, v ktorom jeden podnet, nápad, problém, myšlienka, krajina, často len farba, odraz vo vode alebo hudobná skladba boli inšpiráciou k záznamu, kresbe, soche či obrazu, ktoré autor nepovažoval za definitívne dokončené. Z nich odvodil ďalšie, tie vyvolali nové otázky a umelecké problémy. V roku 2008 mal v Oravskej galérii svoju piatu samostatnú výstavu – kresby. Celú výstavu daroval do zbierok Oravskej galérie. Patril k tvorivým ľuďom, ktorí dokázali premietnuť svet svojho vnútra do novej podoby. Mnohé chcel poznať, ale všetko musel najprv objaviť.

- Dňa 1. júna 2009 sa konala v Mestskom kultúrnom stredisku veľkolepá **tanečná show** súboru Merlin.

- V krajskej súťažnej prehliadke neprofesionálnej výtvarnej tvorby pod názvom „**Výtvarné spektrum 2009**“ bol úspešný výtvarník a pedagóg ZUŠ Ivana Ballu Mgr. Daniel Marček obrazom „Gitarista“.

- Dňa 7. júna 2009 sa v divadelnej sále MsKS konalo **KUBÍNSKE REPETE**, druhé kolo. Hostom večera bola speváčka Jadranka.

- Dňa 10. júna 2009 sa v kine Choč konal VIII. ročník **spevákovej súťaže** „Polnočná hviezda“. V programe sa predstavili žiaci Špeciálnej základnej školy v Dolnom Kubíne. Špeciálny pedagóg a hlavný organizátor Viliam Janík moderoval podujatie. Cieľom koncertu bolo aj to, aby sa zdravé deti stretli s postihnutými, viac sa poznali a priblížili k sebe.

- Materské centrum Píšťalka v spolupráci s McDonald's pripravili pre deti kultúrno-zábavný program pod názvom „**S píšťalkou do rozprávky**“ dňa 14. júna 2009 v Malom parku pri hudobnom altánku. Obľúbení herci Zahrajko a Spievanka, dvopjica Elá Hop, zabávali deti, tancovali s nimi a súťažili. Deti kreslili na papier aj asfalt, nechýbal skákací hrad a maľovanie na tvár.

- Dňa 13. júna 2009 sa konal **koncert** pod názvom „Rockový predzáber“ v areáli penziónu Koliba. Predstavili sa hudobné skupiny z Dolného Kubína.

- Pri príležitosti Dňa otcov sa konal koncert v altánku v Parku M. Kukučina dňa 21. júna 2009.

- Dňa 19. júna 2009 sa konal v divadelnej sále Mestského kultúrneho strediska **koncert** speváka Honza Nedvěda s hudobnou skupinou.

- Sobota 20. júna 2009 patrila na Srňacom **II. ročníku oslave letného slnovratu a pálenia jánskych ohňov**. Aj keď počasie podujatiu neprialo (pršalo), divadelný súbor Femina

pripravil pre účastníkov – nadšencov krátky kultúrny program. V programe sa predstavili aj ľudoví hudobníci, bratia Vigelčákovci – Luptákovci.

- Dňa 25. júna 2009 sa konal **koncert** pod názvom „Chassidic songs“ židovských Chasidských piesní v podaní interpretov: rabín Baruch Mayers- klavír, spev, Jozef Lupták – violončelo, Miloš Valent – husle, vila, Boris Lenko – akordeón.

- Mestské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne v spolupráci s tanečnou školou Maestro z Ružomberka pripravili pre milovníkov spoločenského tanca bohatý **tanečný program** počas troch víkendov v júni 2009 na Hviezdoslavovom námestí. Tancovali sa latinsko-americké a juhoamerické tance. Mladí tanečníci si osvojili základy country tanca, cha-che, jivu, salsy a mamby. Podujatie bolo pekným a príjemným zážitkom aj pre ostatných Dolnokubínčanov, ktorí sa radi pozerali na tancujúcich a ich výkony medzi sebou hodnotili.

- **Medzinárodný filmový festival Zlatý žobrák** sa konal v Košiciach v dňoch 27.-28. júna 2009. Hlavnú cenu Ministerstva kultúry SR dostal dokumentárny film „Bača Jano Červeň“, ktorý nakrútili Ľubomír Viluda a Ivan Kršiak na salaši na Bysterci nad záhradkárskou osadou. Cenu získali za netradičné stvárnenie zanikajúceho remesla. Uvedený film získal aj iné ocenenia. Napríklad začiatkom júna 2009 na medzinárodnom festivale dokumentárnych filmov v Rumunsku a predtým na medzinárodnom festivale Tourfilm v poľskom Plocku.

- Osadníci mestských častí sa tešili na **Letné Teatro**, ktoré sa v našom meste stávalo tradíciou. Dňa 28. júna 2009 sa konalo podujatie LT na sídlisku Banisko. Divákovi sa predstavili súbory DFS Kolovrátok, FS Orava Divadlo Maškrtka.

- Dňa 29. júna 2009 sa v Mestskom kultúrnom stredisku konala **súťažná prehliadka kapiel** pôsobiacich pod základnými umeleckými školami pod názvom „Music Chance 2009“. Z grantového programu „Šanca pre všetkých“ ju finančne podporilo Mesto Dolný Kubín. Hlavným organizátorom bola ZUŠ Ivana Ballu. Na základe demo nahrávok do verejného finále postúpilo sedem kapiel z celého Slovenska. Predviedli sa v rôznych žánroch, napríklad rock, pop, punkrock, folk – rock a túto pestrosť ocenilo obecnstvo. Odborná porota udelila 2. miesto punkrockovej kapele S – Brothers zo ZUŠ Ivana Ballu. Dolnokubínčania si mohli pozrieť finále súťaže dňa 18. septembra 2009.

- Dňa 3. júla sa konalo slávnostné **otvorenie Parku dejateľov** v priestore medzi Oravskou galériou a evanjelickým a. v. kostolom na Hviezdoslavovom námestí. Reliéfy osobností vyhotovil akademický sochár Rajmund Lauro. Patrili k nim osobnosti: Ivan Ballo, Pavol Bujnáč, Margita Figuli, Theo Herkeľ Florin, Andrej Halaša, Juraj Janoška, Ladislav Nádaši

Jégé a Martin Kukučín. Primátor mesta Dolný Kubín v príhovore povedal: „...*k vybudovaniu parku nás viedla myšlienka, aby si Kubínčania ctili a vážili všetkých tých, ktorí v minulosti dávali tvár a život nášmu mestu, šírili dobré meno svojho rodiska po celom Slovensku i v zahraničí. Tento park je znakom našej úcty a vďaka minulosti, aby sme vedeli ako kráčať do budúcnosti*“.

- Mesto Dolný Kubín a Mestské kultúrne stredisko pokračovali v organizovaní tradičných **nedel'ných koncertov** od 5. júla do 30. augusta v parku Martina Kukučina. Vystupovali hudobné skupiny folklórnej, dychovej hudby, country a jazzu. Dychový hudobný súbor Tvrdošanka začal hudobné leto v Dolnom Kubíne (5. júla), nasledovali spevácka skupina Fresh band (12. júla), country skupina Daily (19. júla), skupina Idea (26. júla), skupina Weekend (2. augusta), Zuzana Suchánková a Blues band (9. augusta), hudobná skupina MIMI (16. augusta), hudobná skupina Orava (23. augusta) a Samuel Lorinčík s Máriou Meľovou (30. augusta 2009).

- Dňa 25. júla 2009 sa v Záskalí konal **koncert** kubínskych rockových hudobných skupín pod názvom „Ozveny z pivnice“.

- **Raper Ján Bečka Kuna** z Dolného Kubína vydal svoj prvý album na CD. Obsahovalo 15 skladieb s vlastnými textami. O svojej hudbe raper Kuna povedal: „*Na štýle mojej hudby mám rád to, že prostredníctvom nej môžem prezentovať vlastný prejav a povedať svetu, čo mám na srdci formou, ktorá mi je blízkou – teda rapovaním. Pri rapovaní používam techniku flou.*“

- Mestské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne v spolupráci s mestskými výbormi už tretí rok pokračovalo v úspešnom projekte priblíženia kultúry na sídliská pod názvom „**LETNÉ THEATRO**“. Divadlo MAŠKTA z Košíc, detský folklórny súbor KOLOVRÁTOK zo Základnej školy Petra Škrabáka a spevácka folklórna skupina ORAVA vystupovali v mestskej častiach Záskalie dňa 16. august 2009.

- Vo výstavnej sieni Mestského kultúrneho strediska bola výstava **Stanislava Markoviča** pod názvom **KRESBY 2** (Bodkovaná nálada). Výstavu otvoril viceprimátor Mgr. Roman Matejov. Výstava trvala počas októbra 2009.

- 55. ročník celoslovenskej recitátorskej súťaže poézie a prózy **Hviezdoslavov Kubín** začal tradične pri soche Pavla Országha Hviezdoslava v Dolnom Kubíne dňa 30. septembra 2009. Všetkým sa prihovril primátor Ivan Budiak. Za spisovateľskú obec sa prihovril Karol Horváth. Súťažný program začala kategória detských recitátorov. Po úžasne spontánných a živých vystúpeniach deti absolvovali výlet do Vyšného Kubína a Leštín, ktoré sú spojené

s detstvom P. O. Hviezdoslava. V nasledujúcich troch dňoch sa okrem prehliadky recitačného umenia uskutočnilo viacero sprievodných podujatí, venovaných spomienke na osobnosť a tvorbu Hviezdoslava. Originálnym bol štvrtkový „Hviezdny večer s Hviezdoslavom“, spojený so žiarou fakiel a sviečok počas sprievodu centrom Dolného Kubína. Hviezdoslavove diela interpretovali Štefan Bučko, Eva Mária Chalupová, Patrícia Garajová a v hudobnom spracovaní Dano Heriban. V nočných hodinách sa v Oravskom múzeu uskutočnilo nočné čítanie Hviezdoslavovej tvorby. Slávnostné vyhodnotenie 55. ročníka recitátorskej súťaže sa uskutočnilo v sobotu večer v priestoroch Literárneho múzea. V jednotlivých kategóriách medzi víťazov patrili: Michaela Viskupovičová z Modry, Eva Kášová z Prešova, Anna Rakovská z Prešova, Eva Palkovičová z Bratislavy a medzi divadlami sa výborne umiestnili SoFrKa pri ZUŠ Košice, DRK Dobrozvítazi pri ZUŠ v Nižnej, kolektív detí pri ZŠ v Bratislave a Modré Divadlo vo Vrábľoch. Záštitu nad podujatím prevzal minister kultúry SR Marek Maďarič, hlavným garantom bolo Národné osvetové centrum a organizátorom Mestské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne spolu s Oravským múzeom P. O. Hviezdoslava, Oravským kultúrnym strediskom, Oravskou knižnicou a ďalšími kultúrnymi subjektami. Organizátori sa zhodli, že je nielen o tradícii, ale nesie v sebe odkaz pre ďalšie generácie.

- Seniori v Dolnom Kubíne sa už viacej rokov snažili aktívne realizovať na celoslovenskej prehliadke v prednese poézie a prózy – Hviezdoslavovom Kubíne. V tomto roku sa im to podarilo vystúpením v programe „Prednesom k mladosti“, ktoré sa konalo 30. septembra 2009. Anna Dubovcová vystúpila s prednesom z vlastnej tvorby, Anna Babáková s úryvkom z Hájnikovej ženy a Želmíra Mišútová s básňou „Za mladosťou“ od P. O. Hviezdoslava. Prezentácia bola úspešná a páčila sa aj obecnstvu. Príprava o toto začlenenie nebola ľahká, lebo museli organizátorom Hviezdoslavovho Kubína dokázať, že majú dostatok záujemcov o účasť na celoštátnej prehliadke. Úspech seniorov povzbudil a prijali plán, že do súťaže v budúcom roku získajú seniorov z iných okresov a krajov Slovenska.

- Počas prvého októbrového víkendu 2009 sa konalo v Dolnom Kubíne šieste stretnutie literárnych klubov Slovenska pod názvom **Hviezdoslavov klubín** (odvodené od slova klub = klubín). Hostiteľom večera bol aj dolnokubínsky literárny klub Fontána. V sobotu sa v mestskom kultúrnom stredisku uskutočnilo zakladajúce valné zhromaždenie Združenia literárnych klubov Slovenska, ktoré je od tohto roku občianskym združením. Zavŕšil sa tak proces od prijatia spoločného memoranda (2007), cez vytýčenie cieľov a ich spoločného prerokovania s kompetentnými inštitúciami s celoslovenskou pôsobnosťou (2008), až po

vznik združenia s právnou subjektivitou. Všetky uvedené etapy sú späté s predchádzajúcimi ročníkmi realizovanými taktiež v Dolnom Kubíne. Na valnom zhromaždení klubisti prerokovali praktické napĺňanie stanov a dohodli sa na strategickom programe do roku 2015. V rámci neho prijali aj plán schádzať sa v budúcich rokoch na výročných rokovaníach práve v Dolnom Kubíne. Stretnutie literárnych klubov podporili Žilinský samosprávny kraj, Národné osvetové centrum a Oravská knižnica Antona Habovštiaka.

- **Bc. Miroslav Argaláš** z Dolného Kubína sa zúčastnil amatérskej fotografickej súťaže, ktorú usporiadala organizácia Assembly of European Regions – Združenie európskych regiónov. V galérii Espace Wallonia v Bruseli vyhlásili výsledky súťaže dňa 17. októbra 2009 a náš rodák získal I. miesto za fotografiu „Po búrke“, ktorú urobil vo Vysokých Tatrách.

- **KUBÍNSKA HUDOBNÁ JESEŇ 2009** predstavovala sériu koncertov od 20. októbra do 4. novembra 2009. Koncerty sa konali nasledovne: - dňa 20. októbra v koncertnej sále ZUŠ P. M. Bohúňa „Jozef Haydn očami detí“ – program pre deti s deťmi, - dňa 20. októbra v kine Choč „Klavírne trio ŠKO Žilina v podaní interpretov: Regina Majtánová (klavír), Ernest Patkoló (husle), Pavol Šimčík (violončelo), - dňa 22. októbra 2009 v kine Choč „Jazzové trio My Tri“ (ČR), - dňa 25. októbra v Oravskom múzeu P. O. Hviezdoslava „Divertimento Muzikále“, krajská prehliadka Komorných súborov a zoskupení, - dňa 28. októbra v Oravskom múzeu P. O. Hviezdoslava „koncertný recitál“ v podaní interpretov: Eugen Procháč (violončelo), Rajmund Kákoni (akordeón), - dňa 4. novembra 2009 v koncertnej sále ZUŠ P. M. Bohúňa „Československé komorné duo“ Zuzana Berešová (klavír) a Pavol Burdych (husle). Kultúrne podujatie Kubínska hudobná jeseň podporilo mesto Dolný Kubín v rámci projektu „Šanca pre všetkých“ z grantového programu. O príspevok požiadalo 31 autorov projektov a hodnotiaca komisia prideliла finančné prostriedky 25 projektom.

- Október bol **mesiac úcty k starším** a v našom meste mal tradíciu desiatky rokov. Žiaci základných a materských škôl navštevovali domovy dôchodcov a vystupovali so scénkami, básničkami, pesničkami a tancami. Napríklad deti z Ul. Ťatliakovej pripravili pásmo pesničiek pre imobilných seniorov Domova dôchodcov. Podujatie sa vydarilo a seniori pozvali deti vystupovať aj na Vianoce.

- Deň 19. október 2009 v našom meste patrila seniorom. Mesto im pripravilo odborný aj zábavný program. Odborný seminár sa zaoberal problematikou kvality života seniorov. Hlavný referát mal Dr. Jozef Hunčaga, predseda Rady seniorov a navrhol vytvoriť „Program tolerantného spolužitia generácií“ a v mene seniorov upozornil na obavy o bezpečnosť.

Hudobno-zábavný program sa konal v divadelnej sále Mestského kultúrneho strediska, ktorého hviezdou bol obľúbený spevák Dušan Grúň.

- Dňa 26. októbra 2009 sa konala vernisáž **výstavy** „Ženy v histórii Dolného Kubína“ vo výstavnej sieni vo Florinovom dome. Autorkou výstavy bola PhDr. Dagmar Kubištová, vedúca literárneho oddelenia Oravského múzea P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne. Výstava trvala do 6. decembra 2009.

- Dňa 30. októbra 2009 sa konal **koncert** dolnokubínskej hudobnej skupiny Oravia v starej pivárni na Ul. Radlinského v Dolnom Kubíne.

- **Hudobník a skladateľ Mikuláš Zmeškal** bol Beethovenovým osobným priateľom, Haydnovým priateľom a Mozartovým žiakom. Významnou udalosťou v Dolnom Kubíne bolo 250. výročie narodenia Mikuláša Zmeškala. PhDr. Leonard Vajdulák, riaditeľ ZUŠ P. M. Bohúňa, bol hlavným organizátorom podujatia európskeho významu „Roku Mikuláša Zmeškala a historicky prvej vedeckej muzikologickej konferencie na Orave“. Konala sa v dňoch 19. – 21. novembra 2009. V Dolnom Kubíne sa zišli hudobní vedci z Nemecka, Rakúska, Čiech a Slovenska, ktorí sa zaoberajú životom a dielom veľikánov Jozefa Haydna a Mikuláša Zmeškala. Konferencia sa konala v priestoroch ZUŠ P. M. Bohúňa, Oravského múzea, Oravskej galérie, kine Choč a hoteli Park. Koncerty barokovej hudby sa konali v evanjelických kostoloch v Leštínach a v Dolnom Kubíne. Mestská televízia Infoštúdio Dolný Kubín pri tejto príležitosti uviedla film „Mikuláš Zmeškal – priateľ Ludwiga van Beethovena“.

- V poradí XIV. **Benefičný koncert** v rímsko-katolíckom kostole Povýšenia sv. Kríža v Dolnom Kubíne sa nazýval aj adventný a znamenal bodku za hudobným festivalom „Kubínska hudobná jeseň“. Slávnostný koncert, ktorého cieľom bolo vyzbierať finančné prostriedky na pomoc pre postihnuté deti v Domove sociálnych služieb v Dolnom Kubíne, zorganizovala Základná umelecká škola P. M. Bohúňa pod vedením riaditeľa Leonarda Vajduláka. Počas benefície sa vyzbieralo pre Domov sociálnych služieb 495 EUR. Na koncerte predstavili svoje hudobné nadanie deti materských škôl v úvodnej časti, potom odzneli koncerty dvoch profesionálnych hudobných telies a večer všetci návštevníci si zaspievali pieseň „Tichá noc“ v hudobnom sprievode fujary.

- Do VI. ročníka medzinárodnej výtvarnej súťaže **VIANOČNÁ POHĽADNICA**, ktorej usporiadateľom bolo Oravské kultúrne stredisko, poslalo svoje práce 2084 detí zo Slovenska, Poľska, Chorvátska, Srbska, Českej republiky, Maďarska, Slovinska a Švajčiarska. Témou

2084 výtvarných prác detí zo 168 škôl boli vianočné, prírodné, zvykoslovné a biblické motívy. Deti opäť prekvapili svojim tvorivým prístupom, všímaním si vecí, ktoré sú už pre mnohých zabudnuté alebo nie príliš dôležité. Do detskej tvorby vstúpili aj námety poznačené komerčnými vplyvmi, ktoré sú najvypuklejšie najmä v období sviatkov. Porotu zaujala najmä rôznorodosť pohľadov na dané témy a ich technické spracovanie. V rámci výtvarných techník sa objavili okrem kresby, maľby, koláže, grafiky aj monotypy, dekalky, využitie nevýtvarného materiálu, koláže z fotokópií a kombinácie rôznych techník. Najčastejšie zastúpená bola kategória 7-11- ročných tvorcov, z techník prevládala kombinovaná technika a kresba. Porota sa tešila veľkému záujmu o zapojenie sa do súťaže mladých tvorcov vo veku 12-15 rokov, keďže v tomto veku výtvarný prejav zostáva v úzadí a mládež sa skôr vyjadruje písomným prejavom. Súťaž v tomto roku obohatili o svoj skoro dospelý pohľad, danú tému spracovali s vážnosťou, ale aj hravosťou a novátorstvom v témach aj technike. Porota pracovala v zložení Mgr. Anna Gajdošíková, Mgr. Janka Peštová – Sýkorová a Mgr. Stanislava Maretová. Z oravských účastníkov súťaže boli ocenení: Lívia Polťáková zo Základnej umeleckej školy P. M. Bohúňa (maľba), Adam Kreutz zo ZUŠ P. M. Bohúňa (grafika) a Kristína Kováčová zo Základnej školy Petra Škrabáka (grafika). Kolekcia víťazných prác bola vystavená vo výstavnej sieni Mestského kultúrneho strediska v Dolnom Kubíne v dňoch 7. decembra 2009 až 9. januára 2010.

- IV. ročník **medzinárodnej prehliadky horských a adrenalínových filmov** pod názvom **VIDMO** sa konal v Dolnom Kubíne v dňoch 11. a 12. decembra 2009. Programovým riaditeľom bol Mgr. Patrik Bartoška, vedúci oddelenia kultúry MsÚ v Dolnom Kubíne. Prehliadka začala filmami pre stredné školy. Stredoškólači si pozreli film „Znovuzrodenie lesa“ o súčasnom hospodárení v lesoch a starostlivosti o ne. Oficiálneho otvorenia prehliadky horských filmov sa zúčastnil ako hosť Jaroslav Dutka z Trenčína so svojou prezentáciou z dobrodružných ciest. Diváci si mohli pozrieť tri filmové pásma prezentujúce adrenalínové športy a dobrodružstvá horolezcov. Do programu bola zaradená oslava 20. výročia založenia horolezeckého klubu James v Dolnom Kubíne. Amatérsky film „Intense“ je o skupine snoubordistov na Kubínskej holi a vo Vrátnej doline. Snímka „Ľadový masív Mont Blanc“ predstavuje troch Slovákov, medzi nimi aj Dolnokubínčana, ktorí sa na Mont Blanc vydali inou cestou než väčšina turistov, oveľa zložitejšou. Súčasťou Vidma boli dve výstavy fotografií od Mariána Mattu z Ostravy a Petra Baňasa z Košíc. V nedeľu 13. decembra 2009 sa v rímsko-katolíckom kostole Povýšenia Kríža na Brezovci konala tradičná zádušná omša

za zomrelých v horách. Vidmo je nezvyčajný optický úkaz, ktorý sa vyskytuje v horách za určitých podmienok. Stáva sa to ľuďom, ktorí sa tam často pohybujú. Je niečím tajomným, nevidaným a kto ho videl, potrebuje sa s týmto zážitkom podeliť s ostatnými. Preto má dolnokubínsky filmový festival názov Vidmo.

- Národopisný odbor Matice slovenskej vyhodnotil **najlepšie monografie miest a obcí Oravy**, ktoré vyšli v rokoch 1990-2009. Do súťaže sa prihlásilo okolo päťdesiat oravských dedín. Vyhodnotenie sa konalo v Oravskom múzeu v Dolnom Kubíne dňa 14. decembra 2009. Podľa predsedu hodnotiacej komisie Ladislava Mlynku sú oravské monografie na vysokej úrovni. Knihy boli zaradené do štyroch kategórií. Mestské monografie boli predložené len dve. Na prvom mieste sa umiestnila monografia „Dolný Kubín, mesto kultúrnych tradícií a dneška“, na druhom mieste Námestovo. V kategórii monografií nad dvesto strán sa na prvých troch miestach umiestnili: Štefanov nad Oravou, Rabčice, Medzibrodie nad Oravou a Zákamenné. Medzi publikáciami do dvesto strán bolo umiestnenie nasledovné: 1. Novot', 2. Zázrivá, 3. Zubrohlava. V kategórii monografií do sto strán uspeli Breza, Lomná a Mútne. Osobitné ocenenie v kategórii historicko-etnografická monografia si odniesli Chlebnice.

- Dolnokubínsky **divadelný súbor P.A.L.O.** sa dňa 15. decembra 2009 predstavil verejnosti svojou premiérou divadelnej hry Count Down v réžii Kataríny Chovancovej. Hrali Janka Kacová, Daniel Sališ, Andrej Čajka, Toudy. Dňa 7. decembra 2009 uviedli divadelné predstavenie „Moja každodenná drina“, projekt študentov Gymnázia P. O. Hviezdoslava, víťazné divadelné predstavenie v nemeckom jazyku.

- Dňa 16. decembra 2009 sa v evanjelickom kostole konal **Adventný koncert**. Pripravili ho žiaci Základnej umeleckej školy Ivana Ballu.

- Občianske združenie Žubrienky v spolupráci s Mestským kultúrnym strediskom v Dolnom Kubíne pripravilo pre deti tvorivé dielne, v ktorých vytvárali **vianočné ozdoby** netradičným spôsobom. Napríklad z kukuričného šúpolia.

- **Folklórna spevácka skupina ORAVA** si pripomenula desať rokov činnosti. Vznikla v roku 1999 a verejnosti sa predstavila vianočným programom, spievali koledy. Vedúcim bol Dušan Krška, umeleckým vedúcim Vladimír Prídavok a členmi Ľubomíra Bernoláková, Anna Bakošová, Magdaléna Furindová, Anna Šimáková, Helena Kyselová, Ján Janiga, Vladimír Sališ a Margita Vicánová. Spevácka folklórna skupina sa zúčastnila vystúpení v Nórsku, Nemecku, Chorvátsku, Poľsku, folklórnych festivalov na Slovensku, pri oslavách Dní mesta,

slávnostných podujatiach v meste ako bolo otvorenie Parku dejateľov alebo otvorenie Aquarelaxu a v kostoloch najmä počas Vianoc. V roku 2006 skupina Orava vydala CD pod názvom „Nad Betlehemom vyšla hviezda“.

SOCIÁLNA POMOC ODKÁZANÝM OBČANOM

Prvého januára 2009 vstúpil do platnosti nový zákon o sociálnych službách, ktorý mestám a obciam ukladal nové povinnosti pri starostlivosti o občanov odkázaných na pomoc.

Mesto Dolný Kubín dostalo nenávratný príspevok z Európskeho sociálneho fondu na realizáciu **projektu** *“O päť minút dvanásť”*. Cieľom projektu je rozvinúť maximálne úsilie na odstránenie negatívnych vplyvov koncentrácie vylúčených členov cieľovej skupiny v mestskej časti Ul. J. Ťatliaka a M. R. Štefánika v Dolnom Kubíne a vykonať terénnu sociálnu prácu v prospech rodín s deťmi s osobitným zreteľom na marginalizovanú rómsku komunitu. Špecifickým cieľom projektu je získanie alebo obnovenie pracovných návykov potrebných pre začlenenie sa do pracovného procesu a integrácie cieľovej skupiny do majoritnej spoločnosti v rámci mesta. Terénnymi pracovníkmi boli Katarína Trubanová, Róbert Uchál a Zdenka Bakalová.

Mesto Dolný Kubín zaviedlo ako tretie na Slovensku špeciálnu službu pre seniorov – **dištančný dohľad**. Ide o nepretržité tiesňové spojenie s operátorom a príbuznými. Zabezpečuje ho zariadenie napojené na pevnú linku a vodotesné tlačidlo, ktoré dôchodca nosí priamo na tele buď ako prívesok alebo ako náramok. V auguste oň požiadalo šesť dôchodcov. Kapacita napojenia sa na zariadenie je tisíc ľudí. Dištančný dohľad umožňuje odkázaným ľuďom požiadať kedykoľvek o pomoc. Výhodou je, že dotýčny si nemusí pamätať telefónne čísla príbuzných, opatrovateľskej služby a zdravotnej pohotovosti, ani ich vytáčať. Stačí len stlačiť tlačidlo a hovoriť do prístroja. Ten postupne sám zavolá na tri predvolené čísla v ňom uložené. Zväčša ide o kontakty na príbuzných a operátora centrálného dispečingu. Operátor bol profesionál, rozhodoval, či pošle volajúcemu rýchlu zdravotnú pomoc alebo mestského opatrovateľa. Mesto malo k dispozícii dve autá a desať opatrovateľov, ktorí mali kľúč od bytu dôchodcu so súhlasom príbuzných. Odkázaným občanom samospráva dala prístroj zadarmo, ostatní záujemcovia o službu si platili desať EUR mesačne. Prístroj stál 330 EUR.

Mesto Dolný Kubín zriadilo **nízkoprahové centrum osobnej hygieny** ako prvé na Orave. Cieľom bolo zabezpečenie osobnej hygieny pre neprispôsobivých občanov v meste, zdravotne ťažko postihnutým a dôchodcom. Pre dlhodobo neprispôsobivých občanov by sa

stredisko osobnej hygieny malo osvedčiť z ekonomických dôvodov. Prostredníctvom inštitútu osobitného príjemcu sociálnych dávok je možné zabezpečiť aj spoluúčasť na financovaní obslužných činností, hlavne v práčovni. Centrum bude slúžiť občanom, ktorí nemajú dostatok zdrojov na technické riešenie svojich sociálnych zariadení. Druhá skupina obyvateľov je zaradená v treťom stupni resocializačno - motivačnej siete bývania. Keďže nevedeli hospodáriť s energiami a teplou vodou, dodávateľ odstavil dodávky teplej vody do ubytovne. Znížila sa tým kvalita bývania a hlavne dodržiavanie hygienických návykov pre dospelých aj deti. Stredisko osobnej hygieny s práčovňou je ideálnym riešením. Nízkoprahovosť zariadenia spočíva v tom, že ho budú môcť využívať i osoby pod vplyvom alkoholu, návykových látok a bez strechy nad hlavou. Hlavne v zime budú mať kde prenocovať a vykonať základnú hygienu. Projekt bol sčasti podporený Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Mesto Dolný Kubín v novembri spustil jedinečný sociálny projekt. Je ním elektronická karta, ktorá moderným spôsobom spravuje sociálne dávky ľuďom v hmotnej núdzi. Mesto bolo už tri roky osobitným príjemcom sociálnych dávok za obyvateľov, ktorí nedokázali rozumne hospodáriť s mesačným príjmom od štátu. Išlo o alkoholikov, ľudí bez strechy nad hlavou, sociálne znevýhodnené rodiny aj dôchodcov, ktorí nevedeli vyžiť z mesačného dôchodku. **Elektronická karta** obsahovala určitý denný, týždenný a mesačný limit, ktorý mohol klient využiť na nákup vo vybratých prevádzkach. Zmluvní partneri mali na karty špeciálne čítačky. Dolný Kubín bol príjemcom sociálnych dávok pre 26 osôb, z nich desať bolo držiteľom nového platobného nástroja. Povinnosťou mesta ako osobitného príjemcu je zabezpečiť odkázanému človeku jedno teplé jedlo denne, ubytovanie a základné ošatenie. Všetky tieto položky občania mohli uhrádzať cez špeciálnu kartu. Karta bola na konkrétne meno a platila s občianskym preukazom. Sociálny pracovník mal presné údaje o tom, kde, kedy a na čo klient použil kartu. Klienti mohli dostať na kartu bonus, ktorý sa dal využiť na rekreáciu alebo zvýhodnený vstup na plaváreň.

Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR Viera Tomanová udelila mestu Dolný Kubín **ocenenie „Sociálny čin roka 2009“** za pomoc sociálne odkázaným a neprispôsobivým obyvateľom dňa 10. decembra 2009. Za úspechom podľa Ing. Jozefa Gruchaláka stojí to, že v meste problémy neplátajú, ale riešia koncepčne. Dolný Kubín získal dobré meno aj finančné prostriedky (829 EUR) na ďalšie sociálne služby. Dolný Kubín zaujal hodnotiacu porotu novým systémom nakladania so sociálnymi dávkami (elektronická karta). Komisia ocenila aj

zriadenie Centra osobnej hygieny, práčovne, sušiarne pre neprispôsobivých občanov, komunitných centier pre rodiny s deťmi a dospelých.

Mesto v rámci sociálnych služieb zabezpečovalo **prepravnú službu** pre znevýhodnené skupiny občanov, zdravotne postihnutých a odkázaných na individuálnu prepravu motorovým vozidlom. Službu využilo 32 osôb a bolo vykonaných 84 jász. Podporu v objektívnej núdzi dostalo 27 občanov.

Mesto zabezpečovalo **stravovanie dôchodcov**, využívalo ho 93 dôchodcov. Počas roka bolo vydaných 10.203 jedál. Mesto poskytovalo opatrovateľskú službu 89 občanom. Opatrovateľiek bolo desať.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne podľa vyjadrenia riaditeľa PaedDr. Jozefa Bajčičáka vyplácal mesačne okolo 665 tisíc EUR formou sociálnych dávok. Dôvodom bola hospodárska kríza, ktorá od začiatku roku 2009 pripravila množstvo ľudí o prácu. Viacerí z nich si počas šesťmesačného poberania dávky v nezamestnanosti nedokázali nájsť zamestnanie, a tak boli nútení požiadať o dávku v hmotnej núdzi následne. S vyplácaním sociálnych dávok od ÚPSVaR v našom meste vyzeralo nasledovne:

1. **Dávky v hmotnej núdzi** poberalo asi 1000 občanov pre 2900 spoločne posudzovaných osôb, z ktorých 390 boli nezaopatrené deti.

2. **Dotácie na stravu a školské potreby** sa vyplácali mesačne pre 470 detí navštevujúcich MŠ a ZŠ, ktorých rodiny sú v hmotnej núdzi alebo s príjmom do hranice životného minima.

3. **Náhradné výživne** je mesačne vyplácané 37 matkám.

4. **Prídavky na deti** poberalo 5570 občanov pre 10560 detí, z toho najviac rodiny s dvoma deťmi.

5. **Rodičovský príspevok** poberalo 1200 občanov.

6. **Jednorázový príspevok pri narodení dieťaťa** sa v jednom mesiaci vyplácal asi 40 občanom.

7. **Jednorázový príspevok na pohrebné** sa v jednom mesiaci vypláca asi 25 - krát.

8. **Kompenzačné príspevky** sa vyplácajú mesačne cca 1250 občanom s ťažkým zdravotným postihnutím v priemernom počte 1460 príspevkov na kompenzácie ŤZP. Úrad evidoval celkom 2450 občanov s ťažkým zdravotným postihnutím, väčšinu z nich v postproduktívnom veku.

Občania mesta, ktorí z rôznych príčin nevlastnili nehnuteľnosť a spadali do kategórie dlhodobo neprispôsobivých alebo nízkopríjmovej skupiny obyvateľov mali možnosť **sociálneho bývania** v trojstupňovom resocializačno – motivačnom systéme zariadení dočasného bývania a bytoch nižšieho štandardu. Osamelí občania mohli využívať nízkoprahové hygienické centrum OHREVŇA na ul. J. Ťatliaka (dočasný pobyt osôb s elektronickým čipovým náramkom na vstup), nocľaháreň STOP na ul. M. R. Štefánika (ubytovanie na noc) a ubytovňu ŠANCA na ul. M. R. Štefánika (dočasné bývanie maximálne 1 rok). Rodiny s deťmi mohli využívať denné centrum pre deti a rodinu KOTVA I na ul. M. R. Štefánika (dočasné bývanie maximálne 3 mesiace) a ubytovňu NÁDEJ na ul. J. Ťatliaka (33 bytov nižšieho štandardu, nájomné bývanie na 3 mesiace – 1 rok). Občania, odkázaní na pomoc inej osoby, mohli bývať v ubytovni SENIOR na ul. Obrancov mieru. Išlo o špeciálne prispôbené bývanie pre potreby invalidných občanov a občanov v dôchodkovom veku, ktorí sú čiastočne odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby.

Kapacitné možnosti spomenutých ubytovní boli nasledovné: ubytovňa Ohrevňa, nocľaháreň STOP (krízové bývanie) mali 20 lôžok pre 20 občanov, dočasné bývanie v Kotve I a ubytovni Šanca predstavovalo 19 izieb pre 52 občanov, sociálne bývanie v dome SENIOR, ZOS 28 izieb pre 36 občanov, nájomné bývanie 180 bytov. Bytový dom na ul. Mládežníckej nižšieho štandardu mal 13 bytových jednotiek, ubytovňa Nádej nižšieho štandardu na ul. Ťatliakovej mala 33 bytových jednotiek, bytový dom vyššieho štandardu na ul. Ťatliakovej 24 bytových jednotiek, bytový dom vyššieho štandardu na ul. Ľ. Štúra 66 bytových jednotiek, bytový dom Na Sihoti 4 bytové jednotky, bytový dom na ul. Hattalu 34 bytových jednotiek a neodpredané byty v rôznych lokalitách mesta predstavovali 6 bytových jednotiek. Celková kapacita stačila pre 650 osôb.

Pri prideľovaní krízového, dočasného, sociálneho a nájomného bývania sa pracovníci odboru sociálnych vecí, zdravotníctva a rodiny MÚ riadia všeobecno-záväzným nariadením č. 12/2008 o sociálnych službách a úhradách za sociálne služby v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Dolný Kubín a VZN č. 1/2008 o nakladaní s bytovým fondom vo vlastníctve mesta Dolný Kubín. Obe tieto všeobecno-záväzné nariadenia sú v súlade so všetkými platnými zákonmi. Pri sporných alebo obzvlášť závažných prípadoch pred pridelením bývania aktívne pracuje komisia SVaZ pri MsZ, ktorá ako poradný orgán dáva stanovisko pracovníkom odboru SVZaK a následne primátorovi mesta pred pridelením určitého druhu bývania. Primátor mesta rozhodne o pridelení bývania príkazným listom a následne podpisuje

s občanom zmluvu o poskytnutí sociálnych služieb pobytovou formou, alebo nájomnú zmluvu. Všetky zmluvy sa vyhotovujú na dobu určitú. Počas roka 2009 dostal mestský úrad 306 žiadostí o bývanie, z toho 253 v nájomných bytoch (45 bolo vyradených), 11 v zariadení ZOS, 6 v ubytovni SENIOR, 17 v KOTVE I, 4 v ubytovni Šanca, 14 v nocľahárni STOP a 1 v nocľahárni Ohrevňa.

Členovia Domova dôchodcov a Domova sociálnych služieb v Dolnom Kubíne mali oslavu spolubývajúcej, ktorá sa dožila 100. narodenín. **Anna Kapustová** (*26.7.1909) mala veľkú radosť, keď jej obyvatelia Domova zaspievali obľúbenú pieseň „Zahučali hory“ a nechýbala torta a slávnostný prípitok. V produktívnom živote bola poštárkou a potom chodila sadiť sadenice lesných stromov. Za dlhovekosť vdáčí životu na čerstvom vzduchu. Len už teraz nohy neslúžili, čas v Domove trávil čítaním náboženskej literatúry a modlitbami. Pochvalovala si spolubývajúcu Magdalénu Štofánikovou. Nevesta, vnúčatá a pravnúčatá ju pravidelne navštevovali.

Anna Šaligová Šimková (*26.8.1909) z Kňažej bola ďalšou 100-ročnou oslávenkyňou v našom meste. V mladosti sa s rodinou venovala gazdovaniu a práci na poli. Bola aj na robotách vo Francúzsku, a tak medzi gratulantmi okrem rodiny nechýbali priatelia z Francúzska. Storočným jubilantkám prišli zagratulovať aj zástupcovia Mesta Dolný Kubín.

Dňa 22. októbra 2009 bola v Domove dôchodcov na Brezovci slávnostne otvorená nová **malá telocvičňa**. Športovisko bolo vybudované v pivničných priestoroch a obyvatelia domova si tu mohli každý deň zacvičiť. Telocvičňa bola vybavená posilňovacími prístrojmi a náradím vďaka finančnému daru pani Országhovej.

Projekt „Zlatá jeseň“ riešil vybudovanie polyfunkčného bytového domu pre obyvateľov v dôchodkovom veku. Stavebné práce začali v auguste 2009 a mali byť dokončené v polovici budúceho roka. Mestské zastupiteľstvo odkleplo pozemok pod výstavbu seniorských bytov na Brezovci – Ulici Jána Hollého. Mesto Dolný Kubín poskytovalo seniorom nájomné bývanie v ubytovni Senior. Bývali tu ľudia s nízkym príjmom, ktorí si nemohli dovoliť kúpiť vlastný byt. Ubytovňa im ponúka bývanie v rodinnom prostredí, to znamená, že si nájomný byt zariadia podľa vlastných predstáv.

V meste Dolný Kubín boli **tri kluby dôchodcov** a navštevovalo ich 378 občanov, 230 v klube na Obrancov mieru, 95 v Kňažej a 53 na Banisku. Zorganizovali 140 rôznych podujatí. Sídliisko Bysterec malo vyše 200 dôchodcov a navrhovali zriadiť tiež satelitný klub dôchodcov na Bysterci.

Klub dôchodcov v mestskej časti Kňažia mal po roku svojej existencie 94 členov. Predsedníčkou bola M. Galová a tajomníkom Ladislav Kmošena. Seniori radi navštevovali svoj klub, stretávali sa trikrát v týždni v priestoroch Základnej školy. Ženy sa venovali ručným prácam, pečeniu medovníkov, hrali sa tu spoločenské hry, pozývali odborníkov na prednášky a besedy, chodili na výlety. O svojej činnosti viedli kroniku. Dňa 15. februára 2009 sa všetci stretli na výročnej členskej schôdzi a zhodnotili uplynulý rok vo svojom klube. Druhý satelitný klub dôchodcov sa schádzal na Banisku v priestoroch materskej školy.

V satelitnom klube dôchodcov na Banisku sa dňa 17. januára 2009 maľovalo. Zišli sa tu staré mamy, niektoré aj s vnúčatami, na pozvanie predsedníčky klubu Viery Turzovej a učili sa technike tzv. servítkového maľovania na keramiku. Inštruktorkou bola Marína Gruchaláková a kreslili tulipány, sedmokrásy, morské živočíchy i zasnežené domčeky.

Satelitný klub dôchodcov na Banisku mal slávnostnú členskú schôdzu dňa 19. marca 2009 so zaujímavým programom. Predsedníčka Viera Turzová pozvala mestských policajtov na prednášku a besedu, lebo už sa v našom meste stalo, že rôzni podvodníci využili dôverčivosť a bezmocnosť starších občanov, aby ich okradli. Nasledoval kultúrny program s vnúčatami v réžii Jarmily Némethovej a folklórne pásmo: „Morena odchádza, nová jar prichádza“.

Dňa 14. mája 2009 bolo v Satelitnom klube dôchodcov na Banisku rušnejšie ako zvyčajne. Konala sa slávnostná členská schôdza pri príležitosti Dňa matiek. Zúčastnil sa jej aj viceprimátor Roman Matejov. Člen klubu Peter Gallo obdaroval ženy kyticami. Nasledoval kultúrny program, ktorý pripravili deti MŠ na Banisku so svojimi učiteľkami a folklórny súbor Kolovrátok zo Základnej školy Petra Škrabáka.

Denné centrum seniorov na Banisku začalo dňa 7. októbra cyklus „Stretnutie s...“, ktoré sa konali vždy v prvú stredu v mesiaci. Prvé stretnutie bolo s pesničkami legendárneho Gejzu Dusíka. Rôznu obsahovú náplň stretnutí seniorov navrhol poslanec Ing. Ján Šimún, zároveň bol autorom podujatia, pripravil ho a moderoval.

Dňa 4. novembra 2009 sa v Dennom centre seniorov na Banisku konalo „Stretnutie s históriou mesta Dolný Kubín“. Vedúca literárneho oddelenia Oravského múzea PhDr. Dagmar Kubištová prednášala o osobnostiach a udalostiach starého Dolného Kubína z obdobia 18. – 20. storočia. Podujatie spestrila fotografiami a tieto u seniorov spustili množstvo zaujímavých spomienok a zážitkov.

Členovia **Základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska** č. 1 v Dolnom Kubíne sa stretli na výročnej členskej schôdzi začiatkom apríla 2009. Zhodnotili svoju činnosť za uplynulé tri roky. Ocenili spoluprácu s Mestským úradom v Dolnom Kubíne, osobitne s primátorom mesta Ivanom Budiakom, vedúcim odboru sociálnych vecí Jozefom Gruchalákom a vedúcim odboru kultúry Patrikom Bartoškom. Pochválili spoluprácu s vedúcou Klubu dôchodcov Ľubomírou Bernolákovou a predsedníčkou samosprávy Máriou Chrenovou. O dianí vo vyšších orgánoch JSD informoval Štefan Filo. V druhej časti schôdze prijali plán hlavných úloh ZO JDS na trojročné obdobie, napríklad získať minimálne desať nových členov, rozširovať spoluprácu pri organizovaní podujatí s Klubom dôchodcov, s JDS v blízkom okolí, spoluprácu so školami a inými zariadeniami mesta. Organizovať zdravotno-rehabilitačné pobyty v termálnych kúpaliskách, turisticko-rekreačné vychádzky a zájazdy, pomáhať pri zlepšovaní životného prostredia, skrášľovanie klubovej záhrady a zlepšovať spoluprácu so zariadeniami pre dôchodcov na území mesta. Cieľom činnosti je posilniť poslanie JDS na uspokojenie oprávnených požiadaviek a záujmov v sociálnej, zdravotnej, právnej, poradenskej pomoci občanom – seniorom v našom meste.

Základná organizácia Slovenskej jednoty dôchodcov v spolupráci s Červeným krížom pripravili pre seniorov školenie o poskytovaní prvej pomoci pri rôznych kritických situáciách dňa 20. mája 2009. Problematiku predniesla Hana Pšenáková na modelových situáciách, napr. pri uštipnutí hadom, infarkte, mozgovej príhode, popáleninách, krvácaní z nosa a pod. Schôdzu JSD navštívila aj lekárka MUDr. Darina Vasiľová z Centra zdravia Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Dolnom Kubíne. Previedla dotazníkovú akciu, ako sa seniori starajú o svoje zdravie. MO JDS zorganizovala turistický výstup na Vyšnokubínske Skalky a do Srňacieho dňa 29. mája 2009. Dňa 19. júna 2009 sa konal zájazd do Oravskej Lesnej – Tanečníka, do Vychyľovky (lesná železnica) a Žiliny.

Základná organizácia JDS v Dolnom Kubíne pripravila pre svojich členov na letné obdobie bohatú ponuku zábavných a oddychových akcií ako zájazd do Poľska, kúpanie v termálnom kúpalisku v Oraviciach, návštevu Vychyľovky v Oravskej Lesnej a rekreačné pobyty v Turčianskych Tepliciach.

Rada mládeže Žilinského kraja dostala povolenie od Ministerstva vnútra SR vykonať **peňažnú zbierku za účelom sociálnej pomoci deťom** zo sociálne slabého prostredia a podpory vzdelávania mladých dobrovoľníkov, ktorí s nimi pracujú v Žilinskom kraji. V Dolnom Kubíne sa zbierka pod názvom „Zo srdca deťom“ konala od 6. apríla do 31. mája

2009. V týždni od 6. do 10. apríla 2009 dostal každý prispievateľ kraslicu, ak prispel sumou jedno EURO.

Občianske združenie EDUKOS pracovalo s deťmi a mládežou zo sociálne slabších rodín. Aktivity pokračovali vďaka projektu „Cesta do života“, realizovaného s finančnou podporou a vďaka projektom „Život bez predsudkov“ a „Starajme sa o lepší život“. S deťmi pracovali aj dobrovoľníci – vysokoškolskí študenti Anton Michalica, Judita Palugová, Eva Matušíková a Anna Stavinochová. Deti v nich videli pozitívny vzor, s ktorým sa môžu identifikovať. Najviac deti lákala práca na počítači, športové hry, vychádzky do prírody, výlety, opekanie špekačiek. Deti vyčistili od odpadkov priestor Kuzmínova, preberali zameškané učivo (napr. angličtina, matematika, dejepis), pracovali v tvorivých dielňach.

Verejné **finančné zbierky na pomoc ľuďom v núdzi** a na očkovacie vakcíny pre deti v rozvojových krajinách organizoval v predvianočnom čase neinvestičný Fond Tesco v spolupráci s nadáciou UNICEF. V dolnokubínskom hypermarkete TESCO bola finančná zbierka zameraná na skvalitnenie života diabetikov a za prvé dva týždne v decembri 2009 sa vyzbieralo 544,55 EUR.

Ľudia telesne postihnutí v našom meste nemali všade prístup, aj keď sa už veľmi veľa spravilo pre odstránenie ich problémov a bezbariérových objektov pribúdalo. Napríklad Mesto Dolný Kubín vybudoval bezbariérový prístup na Mestský úrad, ale jednoduchá rohožka spôsobovala problém vozičkárom dostať sa do úradu. Podobné to bolo s otváraním a zatváraním dverí. Zišli by sa elektronicky otvárané dvere. V meste nebolo holičstvo alebo kaderníctvo, do ktorého by sa vozičkári dostali bez problémov. Tak si vozičkári museli volať holiča alebo kaderníka domov. Dve zariadenia služieb s prívlastkom priateľské pre zdravotne postihnutých občanov boli reštaurácia Marína a predajňa Orsa. Mesto mapovalo tieto problémy a snažilo sa ich odstrániť.

ZDRAVOTNÍCTVO

Novým riaditeľom Nemocnice s poliklinikou v Dolnom Kubíne sa stal **Jozef Mintál** na základe výberového konania, ktoré vyhlásil Žilinský samosprávny kraj. Riaditeľ o plánoch NsP v roku 2009 povedal: *„Našou prioritou je zriadenie vlastnej lekárne do konca septembra 2009. Zúčastníme sa druhej výzvy na projekt rýchlej zdravotnej a rýchlej lekárskej pomoci. Chceme zabezpečiť nové vykurovanie budov NsP biomasou prostredníctvom mestskej*

spoločnosti Tehos. V najbližšom čase (30. jún) chceme slávnostne otvoriť nové operačné sály, oddelenie anestéziológie a intenzívnej medicíny a oddelenie centrálnej sterilizácie.“

Dolnooravská nemocnica s poliklinikou mala 569 zamestnancov, z toho 76 lekárov, 384 stredných zdravotníckych zamestnancov a 109 ostatných zamestnancov. Ako nemocnica všeobecného typu poskytovala liečebno-preventívnu starostlivosť pre spádovú oblasť okresu Dolný Kubín s počtom obyvateľov okolo 39.400 a nadregionálnu ústavnú a odbornú ambulantnú starostlivosť pre región Orava (130.500 obyvateľov), Ružomberok, Čadca a celoslovenskú pôsobnosť pre operácie štítnej žľazy a ciev. DONsP v Dolnom Kubíne poskytuje zdravotnú starostlivosť zhruba pre 70 % diagnóz, ktoré sú najčastejšími príčinami zhoršovania zdravotného stavu obyvateľstva. V spolupráci s nemocnicami v Ružomberku a Martine poskytuje 90-95 % zdravotnej starostlivosti. Približne 5 – 10 % diagnóz (zhubné a srdcovo-cievne ochorenia zabezpečuje v spolupráci s nemocnicami v Bratislave a Banskej Bystrici. DONsP mala nasledovné oddelenia:

1. Detské oddelenie pre pacientov od 3 do 18 rokov. Na oddelení je materská a základná škola. V materskej škole je zabezpečená odborná pedagogická starostlivosť jednou pracovníčkou. Vyučovací proces prebieha pod vedným dvoch odborných pedagógov podľa učebných osnov redukovaných a upravených podľa zdravotného stavu pacientov a podľa náročnosti liečebného režimu. Deti majú k dispozícii počítače, internet, video, televízor. Prostredie spríjemňuje aktuálna farebná výzdoba. O skultúrnenie detského prostredia na oddelení sa starala nadácia „Záujmové združenie DIEŤA“. Nadácia organizovala benefičné koncerty, verejné zbierky, získavala sponzorov a 2 % daní od právnických a fyzických osôb, aby získala finančné prostriedky na vybavenie detského oddelenia ďalším potrebným zariadením pre malých pacientov.

2. Fyziatricko-rehabilitačné oddelenie malo 10 lôžok pre pacientov po úrazoch a s bolestivým stavom pohybového systému, vyžadujúcich si intenzívnu starostlivosť.

3. Gynekologicko-pôrodnické oddelenie pracovalo už päť rokov s certifikátom Baby Friendly Hospital. Na požiadanie viedli aj pôrody v epidurálnej enalgéze a vykonali odber pupočníkovej krvi na pranie rodičov v spolupráci so spoločnosťou CEPTRA. K oddeleniu patrilo deväť špecializovaných ambulancií (poradní) – pre rizikové tehotenstvo, sexuologická, andrologická, onkogynekologická, ústavná prenatálna, sterilitná, pre antikoncepciu a klimaktérium, sonografická.

4. Hematologicko-transfúzne oddelenie malo dve časti transfuziologickú a laboratórnu. Odberové dni pre darcov boli v utorok a štvrtok.

5. Chirurgické oddelenie poskytuje diagnostickú a vysoko odbornú a modernú liečbu pacientom s benígnymi a malígnymi ochoreniami žalúdka, žlčníka, tenkého a hrubého čreva atď. Chirurgia v Dolnom Kubíne sa špecializuje na liečbu štítnej žľazy a prítŕtnych teliesok. Ročne sa odoperuje vyše 200 pacientov s ochorením štítnej žľazy. Na Slovensku je dobrá i cievna chirurgia v DONsP.

6. Interné a doliečovacie oddelenie má dve samostatné jednotky s kompletným zariadením. Interné oddelenie disponuje 42 lôžkami a doliečovacie 20 lôžkami. Osobitnou súčasťou oddelenia je Jednotka intenzívnej starostlivosti (JIS), má 5 postelí akútnych a 3 posteľe intermediálne. JIS je prispôsobená na zvládnutie akútnych stavov (koronárnych syndrémov) i závažných metabolických stavov. K internému oddeleniu patria dve špecializované ambulancie – interná príjmová a funkčnej diagnostiky.

7. Neurologické oddelenie poskytuje diagnostickú a liečebno-preventívnu starostlivosť pacientom zo spádovej oblasti regiónu Orava s ochoreniami centrálného a periférneho nervového systému, psychosomatickými ochoreniami a s primárnymi ochoreniami svalov. Pomáha pacientom so záchvatovými ochoreniami po prekonaných prechodných mozgových nedokrveniach, pacientom s degeneratívnym ochorením mozgu a nádorovými ochoreniami nervovej sústavy (metódou echoencefalografia). Oddelenie má 31 lôžok, izbu zvýšeného dohľadu a elektrofyziológické laboratórium.

8. Novorodenecké oddelenie zabezpečuje starostlivosť o fyziologických novorodencov, ktorí sú ošetrovaní systémom „rooming in“, intermediálnu starostlivosť, intenzívnu starostlivosť a patologických novorodencov do stabilizácie stavu (má 18 lôžok). Prístrojové vybavenie zodpovedá úrovni intenzívnej starostlivosti.

9. Oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny ročne zabezpečuje okolo 3000 anestézií. Už 15 rokov vedie pôrodnícku epidurálnu analgéziu. Na oddelení je šesť resuscitačných lôžok pre pacientov s intenzívnou a resuscitačnou starostlivosťou. Pri oddelení v poliklinickej časti sú zriadené dve ambulancie – anesteziologická a pre liečbu chronickej bolesti. Oddelenie je vybavené najmodernejšími prístrojmi.

10. Oddelenie dlhodobu chorých zabezpečuje liečebno-preventívnu starostlivosť o chronicky chorých pacientov, predovšetkým osobám geriatrického veku so zameraním na

interné ochorenia, polymorbiditu, rehabilitáciu, posudzovanie funkčného potenciálu pacientov (40 lôžok).

11. Oddelenie klinickej biochémie pracuje v súlade s koncepciou odboru klinickej biochémie. Spolupracuje s Fakultnou nemocnicou v Martine a Endokrinologickým ústavom v Ľubochni. Kontrola práce je na OKB zabezpečená internou a externou kontrolou presnosti a správnosti (v SEKK Pardubice a v kontrolnom centre v Brne). OKB pracuje nepretržite 24 hodín, príjem materiálu je nepretržitý.

12. Oddelenie klinickej mikrobiológie a jeho zamestnanci poskytujú kvalifikovanú diagnostiku bakteriálnych, vírusových, parazitárnych a mykotických ochorení pre ambulantných a hospitalizovaných pacientov v sieti štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadení regiónu Oravy.

14. Oddelenie urgentnej medicíny pozostáva zo stanice urgentnej medicíny s výjazdovými skupinami záchranej zdravotnej služby, zdravotníckeho operačného strediska a strediska dopravnej zdravotnej služby.

15. Ortopedicko-traumatologické oddelenie poskytuje komplexnú starostlivosť o ochorenia a úrazy pohybového ústrojenstva. Ročne sa realizuje okolo 750 plánovaných a urgentných operácií. Z operatív sú v popredí artroskopie, ktorých je okolo 250 ročne.

16. Rádiu-diagnostické oddelenie

Nemocnica s poliklinikou v Dolnom Kubíne sa v spolupráci s Martinskou fakultnou nemocnicou stala pilotným pracoviskom v rámci projektu eHealth. Stala sa tak prvou slovenskou nemocnicou, ktorá zavedie zdravotné karty v elektronickej podobe. Projekt eHealth je jednou z desiatich priorít programu Európskej únie, zameraného na internetizáciu. Nemocnica najprv bude musieť pripraviť všetko potrebné pre elektronický predpis, elektronický zdravotný záznam, bezpečnosť dát a podobne. Niektoré výsledky sa dostavia v roku 2010, ale finálna fáza bola otázkou viacerých rokov.

Minister zdravotníctva Richard Raši s predsedom Žilinského samosprávneho kraja Jurajom Blanárom a riaditeľom NsP v Dolnom Kubíne Jozefom Mintálom slávnostne otvorili **prístavbu nemocnice** v júni 2009. Na prízemí pribudli nové priestory oddelenia anestéziológie a intenzívnej medicíny a o poschodie nižšie komplex centralizovaných operačných sál, ktoré patria k najmodernejším na Slovensku. Slúžili pre zákroky ortopedie, chirurgie a gynekológie, tiež pre pacientov preberajúcich sa po operácii. Operačné tímy si sály objednávali a primár zodpovedajúci za centrálnu sálu ich pripraví. Pôvodné sály zaniknú,

zostane len gynekologicko-pôrodnicka. Nové sály mali operačné lampy nevyžarujúce teplo, operačné stoly sa dali sklápať, zdvíhať aj otáčať. Priestory boli vybavené klimatizáciou a laminárnym prúdením vzduchu, čo malo zamedziť šíreniu prenosu nemocničných nákaz.

Dolnooravská NsP sa dostala do „patovej situácie“, nakoľko dlhovala cca 1.850.000 EUR za dodávku liekov dodávateľovi TABUS, s. r. o. Nové Mesto nad Váhom. Spoločnosť v lete už odmietla nemocnici dodávať lieky, čím bolo ohrozené poskytovanie zdravotnej starostlivosti pacientom. Riaditeľ NsP Jozef Mintál sa stretol s dodávateľom liekov, aby dohodol spôsob riešenia záväzkov. Žilinský samosprávny kraj schválil dňa 9. júla v rámci bežných výdavkov 99.582 eur pre DONsP v Dolnom Kubíne ako pôžičku, aby liečebné procesy u pacientov neboli ohrozené.

Valentínska kvapka krvi (darovanie krvi) pod mottom „Milujem, a preto darujem!“ sa konala v dňoch 9. - 27. februára 2009.

Nefrologická ambulancia pre dospelých so sídlom v Nemocnici s poliklinikou Dolný Kubín uskutočnila pre záujemcov Deň otvorených dverí dňa 12. marca. Zadarmo merali občanom krvný tlak, body mass index, vyšetrili moč a hladinu cukru v krvi.

Deň 25. marec je **Dňom počatého dieťaťa**. Rôzne občianske združenia vyvíjali aktivity, ktoré poukazovali na potrebu chrániť ľudský život od počatia. Už deviatykrát sa uskutočnila celoslovenská kampaň mimovládnych organizácií združených vo Fóre života, ktorou organizátori šíрили úctu ku každému, aj k ešte nenarodenému dieťaťu. Sympatizujúci s kampanou nosili v tento deň pripnutú bielu stužku, ktorá je symbolom rešpektovania práva na život. Okrem toho pracujúci mohli poukázať 2 percentá zo svojej dane pre občianske združenie Fórum života.

Svetová zdravotnícka organizácia spustila v apríli 2009 kampaň **Európsky imunizačný týždeň**, do ktorej sa zapojilo aj Slovensko. MUDr. Katarína Ranostajová z Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Dolnom Kubíne informovala občanov o cieľoch kampane. Medzi ľuďmi klesol záujem o očkovanie. Ochorení ubudlo, a tak mnohí ľudia prevenciu podceňujú. Zaočkovanie detí v rámci povinného očkovania bolo na dobrej úrovni, dosiahlo 97 %. Asi 3% rodičov mali k očkovaniam negatívny vzťah. Väčšinou boli ovplyvnení rôznymi skupinami ľudí, ktorí prezentovali naturálny spôsob života a názor, že telo sa s vírusmi a baktériami vysporiada samé. Dieťa bolo očkovaním chránené proti desiatim prenosným ochoreniam – tuberkulóze, záškrtu, čiernemu kašľu, tetanusu, detskej obrne, osýpkam, rubeole, mumsu, hemofilovým infekciám a žltacke typu B.

Lekári doporučovali **očkovanie proti novému typu chrípky**, ktorú nazývali mexická alebo tiež prasacia. Vyskytla sa v Amerike a vyžiadala si veľa obetí. Čoskoro sa preniesla aj do Európy a na Slovensko. Svetová zdravotnícka organizácia zvýšila stupeň varovania pred pandémiou tzv. prasacej chrípky na piaty stupeň. Príznaky boli podobné ako pri bežnej chrípke – bolesti hlavy, hrdla, celého tela, únava, zvýšená teplota, kašeľ. Nový vírus H1N1 vznikol kombináciou prasacieho, vtáčieho a ľudského vírusu chrípky. Ľudia nemali v tele vytvorené protilátky. Mnohí ľudia mali negatívny postoj k tomuto očkovaniu, báli sa, že je nebezpečné, lebo spôsobuje v organizme iné ochorenia s následkom smrti. Začiatkom decembra zomrela v dolnokubínskej nemocnici 36 - ročná pacientka, ktorá mala v tele vírus prasacej chrípky.

Kardioklub v Dolnom Kubíne mal 41 členov. Dobrovoľné patientské občianske združenie zaujalo ľudí so zdravotným postihnutím srdcovo-cievneho systému, rodinných príslušníkov zdravotne postihnutých občanov a ich priaznivcov. Stretávali sa každý prvý štvrtok v mesiaci v zasadačke MsKS. Janka Šúthová zmerala každému krvný tlak a poskytla individuálne poradenstvo v konkrétnych problémoch a situáciách. Predsedníčkou kardioklubu bola zdravotná sestra Marta Badáňová. Dňa 5. marca 2009 si pripomenuli prvé výročie založenia Kardioklubu.

Snem Slovenského Červeného kríža sa konal dňa 7. mája 2009 v Dolnom Kubíne v hoteli Park. Z rúk prezidentky SČK Heleny Kobzovej si plaketu prevzalo 50 členov, dobrovoľníkov a podporovateľov spolku a 18 zástupcov organizácií a úradov. Dvanásť zástupcov miestnych spolkov ocenili medailou II. stupňa a Tatiana Nesvadbová, Jozef Gabura, Anna Jadroňová a Marta Peňáková dostali najvyššie ocenenie - medailu I. stupňa. Riaditeľka ÚS SČK v Dolnom Kubíne Ľubica Dubnicayová prečítala správu o činnosti spolku. Zaujímavé informácie odzneli aj o dobrovoľných darcoch krvi. Na Orave bolo evidovaných 11480 darcov krvi. Šesť z nich je držiteľom medaily J. Kňazovického za 80 odberov u žien a 100 odberov u mužov. Diamantovú plaketu Jána Janského vlastní 52 držiteľov, zlatú 675, striebornú 1914 a bronzovú 3584 darcov. Za ostatné štyri roky bolo vykonaných 20 tisíc bezpríspevkových odberov krvi, z toho 2800 od prvodarcov. Delegáti snemu za predsedníčku Územného spolku SČK Orava zvolili Zuzanu Krškovú.

Slovenský červený kríž dvakrát v roku oceňoval dobrovoľných darcov krvi. Dňa 28. mája 2009 sa zišli v hoteli Park v Dolnom Kubíne, aby si prevzali ocenenia za svoj šľachetný čin – bezplatné darovanie krvi. Podľa slov riaditeľky ÚS SČK v Dolnom Kubíne Ľubice

Dubnicayovej Orava nepatrila k oblastiam, kde je problém s nedostatkom krvi, ktorá zachraňuje život iným.

Dňa 18. mája 2009 sa konalo v MsKS stretnutie spojené s prednáškou a besedou o zdravom stravovaní s **Máriou Kleňovou**, odborníčkou na zdravú výživu, spojenú s ochutnávkou jedál.

Počas **Týždňa modrého gombíka** dobrovoľníci zo stredných škôl v Dolnom Kubíne vyzbierali v uliciach mesta 1120,57 EUR. Akciu na celom Slovensku poriadalo združenie UNICEF. Peniaze boli určené na dopravu vakcín proti tetanu do Laosu.

Dňa 5. júna 2009 sa pri príležitosti **Dňa belasého motýľa** konala peňažná zbierka na pomoc ľuďom, chorých na svalovú dystrofiu. Zbierku poriadala Organizácia muskulárnych dystrofikov, aby si chorí mohli kúpiť pomôcky, bez ktorých sa nezaobídu. Belasý motýľ bol symbolom svalovej dystrofie.

Občianske združenie Žubrienky a Mestské kultúrne stredisko pripravilo pre verejnosť prednášku „**Prevencia osteoporózy – prírodný zdroj vápnika**“ dňa 23. júna 2009. Osteoporóza je spoločensky najzávažnejšie ochorenie pohybového aparátu a v posledných rokoch sa stala významným celosvetovým medicínskym a spoločenským problémom. Viac informácií ponúkala Slovenská únia proti osteoporóze a mnohí Dolnokubínčania boli členmi tohto združenia.

Rakovina bolo ochorenie ľudí, ktoré z roka na rok pribúdalo. V roku 2009 ochorelo na rakovinu 430 ľudí v okrese Dolný Kubín, z nich 22 zomrelo. Klinická onkologička v Dolnom Kubíne MUDr. Darina Mazúrová povedala, že u mladších pacientov prebieha rakovina omnoho agresívnejšie, ich nádorové bunky sa omnoho rýchlejšie množia, metastazujú a napádajú životné dôležité orgány. K najnovším trendom v liečbe rakoviny patrila cieleňá biologická liečba. Klasická chemoterapia postihovala okrem nádorových buniek aj zdravé, preto v dolnokubínskej nemocnici sa zameriavali popri chemoterapii aj na liečenie liekmi postihnutých buniek. V Dolnom Kubíne bol onkologický klub, ale aby nevydesil ľudí mal krycí názov **Klub Tonko**. Stretávali sa v posledný utorok v mesiaci a dozvedeli sa tu odpovede na otázky, ktoré by im nikto v ambulancii nedal.

Územný spolok SČK v Dolnom Kubíne tradične v predvianočnom období oceňoval darcov krvi. Za darovanie najvzácnejšej tekutiny bolo ocenených 108 Oravčanov. Bronzové plakety Jána Jánskeho si odnieslo 58 darcov, strieborné 31 darcov a zlaté 14 darcov. Štyria muži dostali za viac ako 80 odberov diamantové plakety. Najvyššie ocenenie – medailu

MUDr. Jána Kňazovického, ktoré sa dáva za sto a viac odberov, udelil územný spolok Dolnokubínčanovi **Františkovi Jurášovi**.

BEZPEČNOSŤ V MESTE

Mestská polícia riešila 1604 napadnutých protiprávných konaní počas roka 2009, z toho sedem trestných činov odstúpila iným orgánom na riešenie. V oblasti ochrany mesta, jeho majetku a majetku občanov pred vandalizmom a poškodzovaním sa priamy výkon služby príslušníkov zameriaval na monitorovanie okolia tých prevádzok a priestorov na území mesta Dolný Kubín, v ktorých dochádzalo k najväčšiemu nápadu protiprávných konaní a pri ktorých sa najčastejšie vyskytoval vandalizmus a dochádzalo ku rôznemu znečisťovaniu mesta. Hliadky mestskej polície sa v nočných hodinách zameriavali na dodržiavanie verejného poriadku, hlavne v centre mesta a vo vytipovaných a problémových častiach mesta.

Mestská polícia spolupracovala v Policajným zborom SR v Dolnom Kubíne pri vykonávaní úkonov v rámci trestného konania súdneho, pri rekogníciách a domových prehliadkach v rámci odhaľovania dokumentovania závažnej trestnej činnosti, ako nezúčastnené osoby pri výkone exekúcií, zabezpečovala miesta pri dopravných nehodách na území mesta, spolupôsobila pri zabezpečovaní verejného poriadku, pri organizovaní rôznych väčších akcií na území mesta, v prípade potreby predviedla osoby za účelom zistenia totožnosti, v súčinnosti vykonávali kontroly na podávanie alkoholu mladistvým osobám.

Mestskí policajti zabezpečovali verejný poriadok a nerušený priebeh na rôznych akciách kultúrneho, športového a spoločenského charakteru, konaných na území mesta Dolný Kubín ako napríklad Kubínsky jarmok, Dni mesta 2009, futbalový zápas I. ligy, cyklomaratón, Silvester 2009, piétne a spomienkové zhromaždenia organizované mestom.

Vykonávali kontroly zamerané na majiteľov psov (dodržiavanie VZN o chove psov v meste), pričom bolo vykonaných 73 prípadov odchyty voľne pobežujúcich psov, ktoré boli následne umiestnené do karanténnej stanice. Takto sa mestskí policajti zapojili do viktimačnej prevencie s cieľom predchádzať vzniku nežiaducich javov ako napadnutie človeka psom alebo šírenie infekčných ochorení. Na tomto úseku sa počas roka 2009 vyskytlo 78 priestupkov. V štrnástich prípadoch likvidovali zvieratá, ktoré uhynuli pod kolesami motorových vozidiel a ostali na verejných priestranstvách.

Mestskí policajti vykonávali bezpečný doprovod pri prevoze finančnej hotovosti pracovníkmi MsÚ. V niektorých prípadoch poskytovali prvú pomoc, prípadne zabezpečili príchod rýchlej zdravotnej pomoci ku zraneným občanom. Spolupracovali s pracovníkmi Okresného súdu a Okresnej prokuratúry, ale aj na požiadanie iných inštitúcií pôsobiacich v našom meste. Pri každodennom výkone sa zameriavali aj na zisťovanie nedostatkov technického charakteru v meste, napríklad chýbajúce poklopy kanalizácie, nefunkčné verejné osvetlenie, chýbajúce alebo poškodené dopravné značenie, poškodené komunikácie, verejno-prospešné zariadenia, preplnené kontajneri a pod. Následne zistené nedostatky oznamovali kompetentným orgánom, hlavne Technickým službám. Počas roka sa vyskytlo 1264 takýchto nedostatkov a závad.

Medzi ďalšie činnosti patrilo zisťovanie motorových vozidiel, dlhodobo zaparkovaných na jednom verejnom mieste a motorových vrakov na verejnom priestranstve. Rozšírila sa spolupráca s vedením stredných škôl a stredných odborných učilíšť, ktoré požadovali od mestskej polície kontroly reštauračných zariadení, herní a internetových kaviarní v dopoludňajších hodinách. Stávalo sa, že žiaci navštevovali tieto zariadenia počas vyučovacieho procesu. Mestskí policajti počas roka doručili občanom 198 súdnych a exekučných zásielok a 33 nálezov (stratené osobné doklady, cennosti, predmety).

Kontrolná činnosť v reštauračných zariadeniach bola zameraná na podávanie alkoholických nápojov mladistvým. Polícia zistila 50 prípadov pitia mladistvých a 47 prípadov sa týkalo užívania alkoholických nápojov na verejných priestranstvách v meste a mestských častiach.

Kamerový monitorovací systém značne pomáhal na úseku bezpečnosti v meste. Dokumentoval 510 priestupkov počas roka 2009. Mesto získalo finančné prostriedky z fondu prevencie kriminality vlády SR na rozšírenie kamerového systému v meste. Mestská polícia mala k dispozícii dvanásť digitálnych kamier, z toho jedenásť otočných a jednu stacionárnu. Kamery boli umiestnené na Námestí P. O. Hviezdoslava (3), na Ulici Radlinského (2), na kolonádovom moste, Ulici Na Sihotí, Športovcov, Nemocničnej (bytovka 1945), Ťatliakovej a Chočskej. Podľa uváženia umiestňovala polícia dve mobilné kamery na problémových miestach, napr. na cintoríne, čiernych skládkach odpadu a pod. Policajti počas výkonu služby použili v 135 prípadoch donucovacie prostriedky, z toho 132 prípadov sa týkalo zabráneniu odjazdu motorového vozidla napojením blokovacieho zariadenia.

V roku 2009 bolo zistených 1594 priestupkov, čo je v porovnaní s rokom 2008 pokles o 1252 priestupkov. Na úseku dopravy bolo zistených 1148 priestupkov, proti verejnému poriadku 55, proti občianskemu spolunažívaniu 12, proti majetku 37 a 311 porušení všeobecne záväzných nariadení. Lokalizácia priestupkov: v Starom meste 199, na sídlisku Bysterec 68, na Brezovci 119, na Banisku 24, Mokradi 6, Kňažej 20, Záskalí 8, Lánikoch 1, Malom Bysterci 5, Beňovej Lehote 3 a Medzihradnom 3. Dopravné priestupky spôsobili v 281 prípadoch návštevníci Oravy a v 867 prípadoch Oravci. Medzi najčastejšie dopravné priestupky patrili: státie v zákaze vjazdu (319 prípadov), nedovolené státie v zákaze státia (240 prípadov), státie v zákaze zastavenia (141), vjazd do zákazu vjazdu (113), nedovolené státie v pešej zóne (105).

Aktivity mestskej polície na úseku preventívnej činnosti. Policajti sa zúčastňovali prednášok a besied s deťmi, mládežou i seniormi. Prednášok sa zúčastnilo 1906 osôb, z toho 184 detí MŠ, 1701 žiakov ZŠ a SŠ a 21 seniorov. Projektu „Správaj sa normálne“ sa zúčastnilo 99 žiakov. Testov o pravidlách cestnej premávky v rámci projektu DDI sa zúčastnilo 97 žiakov (4 triedy). Detské dopravné ihrisko sa podarilo dobudovať svetelnou signalizáciou. V spolupráci s Domčekom CVČ vznikol klub Mini mestskí policajti. Záujem malo 13 žiakov.

Mestská polícia aj v tomto roku riešila problémy so sprejermi. Hoci mali vyčlenený priestor - plot na Ulici M. R. Štefánika od železničnej stanice až po autobusovú zástavku pri podniku SEZ a plochu plota okolo ihriska CZŠ, pokračovalo v meste poškodzovanie čistých omietok domov sprejermi. Ich výtvary poškodzovali a ničili verejné plochy a svoje znaky vytvárali farbami miešanými s čiernym boxom, ktoré sa veľmi ťažko odstraňovali. Tu sa nedalo hovoriť o umení, ale o trestnom čine. Pôvodcami boli mladí ľudia, ktorí túžili po adrenalíne a frajerine. Mesto i polícia ich vyzývalo k dialógu, ktorý by priniesol riešenie a spokojnosť väčšiny občanov. Vrcholom činnosti sprejerov bol pokus o poškodenie rímsko-katolíckeho kostola a vďaka pomoci občanov chytili 14 - ročného mládenca.

Mestskí policajti z Dolného Kubína, Bytče, Ružomberka, Komárna, Terchovej a Vrútok súťažili v streľbe na terč dňa 30. septembra 2009 v Istebnianskej doline. Súťaž o „Pohár primátora mesta Dolný Kubín“ v streľbe z krátkych guľových zbraní usporiadal strelecký klub. Za dolnokubínsky zbor súťažili náčelník Leonard Bobček, zástupca náčelníka Branislav Medvecký a Iveta Slavkovská. V kategórii družstiev aj jednotlivcov zvíťazili mestskí policajti

z Komárna, Dolnokubínčania sa umiestnili na druhom mieste a Ružomberčania na treťom mieste.

Novodobá nebezpečná hrozba v podobe **rozširovania drog** sa nevyhla ani nášmu mestu. Medzi študentmi sa vyskytovalo fajčenie marihuany, ale neprezradili sa. Polícia dňa 25. marca vykonala previerku na Strednej odbornej škole polytechnickej v Dolnom Kubíne – Kňažej. Policajný pes Bax, vycvičený na vyhľadávanie drog, mal úspech. Jeden študent, inak s dobrými študijnými výsledkami, vlastnil vrečko s obsahom 7,667 gramov marihuany. Policajná kontrola v škole, ktorú inicioval riaditeľ školy Jozef Mihalko, nebola zbytočná.

V druhom prípade dňa 12. júna 2009 polícia našla drogy (pol kg marihuany) v jednom byte na sídlisku Brezovec u 27-ročného muža. Naše mesto donedávna patrilo medzi lokality, kde sa nevyskytovalo prechovávanie a rozširovanie drog.

Začiatkom roka 2009 vstúpil do platnosti **nový zákon o cestnej premávke**. Jeho cieľom bolo zvýšenie bezpečnosti na cestách a zníženie dopravnej nehodovosti. Výrazne zvýšil pokuty za nedodržiavanie pravidiel cestnej premávky. Prvé skúsenosti ukázali opodstatnenosť nového zákona. Od začiatku roka do 16. februára 2009 sa stalo 80 dopravných nehôd, čo bolo o 60 menej ako v tom istom období v roku 2008. V Dolnom Kubíne bolo niekoľko cestných úsekov, kde sa stávali dopravné nehody častejšie. Boli vyznačené upozornením – úsek častých dopravných nehôd. Jednoznačne dolnokubínske komunikácie boli preťažené premávkou motorových vozidiel a tento by vyriešila nová rýchlostná komunikácia R3.

Dňa 11. marca 2009 sa na Okresnom dopravnom inšpektoráte v Dolnom Kubíne uskutočnilo pracovné stretnutie zástupcov polície, správcov komunikácií a zástupcov samosprávnych orgánov okresu Dolný Kubín. Za naše mesto sa ho zúčastnil viceprimátor Roman Matejov. Hlavnou témou rokovania bola analýza nehodových oblastí na cestách I. a II. triedy v okrese Dolný Kubín. Na území nášho mesta bol problémovým úsek komunikácie I/70 od časti kruhovej križovatky cez hlavný cestný most až po výjazd smerom na Veličnú. Mesto Dolný Kubín na spomínanom úseku investovalo nemalé finančné prostriedky do výrazného osvetlenia prechodov pre chodcov s cieľom zvýšenia bezpečnosti. K dopravnej bezpečnosti v Dolnom Kubíne prispelo monitorovanie rýchlosti vodičmi na úsekoch pod Baniskom a na Jánoškovej ulici. V spolupráci so štátnymi orgánmi bolo potrebné doriešiť niektoré nevhodné umiestnenia firemných propagačných a reklamných tabúľ v cestnom ochrannom pásme. Záverečnou témou stretnutia bola aj problematika nosenia reflexných prvkov chodcami. Týkalo sa to hlavne záhradkárov v lokalite Bysterec, ktorí prechádzali

hlavnú komunikáciu každenne zo záhradkárskych osád domov alebo chodcov z mesta po komunikácii do Malého Bysterca a Beňovej Lehoty, ale aj iných úsekov v mestských častiach Dolného Kubína.

Obvodný úrad v Dolnom Kubíne v roku 2009 riešil 555 priestupkov, z toho 410 bolo spáchaných v meste Dolný Kubín. Najviac priestupkov sa ľudia dopustili v oblasti občianskeho spolunažívania (2398) a druhým najčastejším dôvodom na prešetrovanie boli priestupky voči majetku.

Dolnokubínsky hasičský zbor mal 24 príslušníkov. Počas roka 2009 zasahovali 191-krát. Z toho bolo 72 požiarov a 96 technických zásahov (z toho 55 pri dopravných nehodách). Požiare boli rôzne, okrem domov a hospodárskych budov desaťkrát hasili zapálenú trávu, dvakrát les a osem kontajnerov. Dolnokubínčania v mestskej časti Medzihradné zažili hrozný požiar dňa 29. apríla 2009. Horel lesný porast nad Medzihradným a keď sa oheň rozšíril na osemdesiatročné smrek, plamene siahali do výšky päť metrov. Hasiči nestíhali hasiť a na pomoc vyzvali všetkých občanov. Príčinou požiaru bolo pravdepodobne vypaľovanie suchej trávy. Dňa 10. mája 2009 sa Dolným Kubínom prehnala búrka s prudkým lejacom. Blesk zapálil jednu chatu na Kubínskej holi večer po 18. hodine. Po príchode hasičov na miesto požiaru už horeli dve chaty. Prístup k objektom s cisternou bol dosť problematický. Oheň sa podarilo lokalizovať po štyroch hodinách a celkom uhasiť nadránom.

V mestských častiach pracovali štyri dobrovoľné hasičské požiarne zbory, mali 36 členov. Zúčastňovali sa hasičských súťaží, protipožiarnych prehliadok bytových a nebytových priestorov, školení požiarnych hliadok a kontrol malých vykurovacích zdrojov u občanov.

Štyridsať záchranárov **Horskej služby** z Oravy, Kysúc a Malej Fatry sa počas druhého februárového víkendú 2009 zúčastnili preškolenia a preskúšania osobnej spôsobilosti a zdatnosti na Kubínskej holi. Trénovali lezenie, spúšťanie v strmom teréne a vyhľadávanie osôb zasypaných lavínou. Horská záchranná služba a zamestnanci lyžiarskeho strediska na Kubínskej holi dohliadali na bezpečnosť návštevníkov. Profesionáli zasahovali cez týždeň a počas víkendov aj dobrovoľníci Horskej záchranej služby. Poskytovali zraneným na svahoch prvú pomoc a zabezpečovali zvoz zranených zo svahov na bezpečné miesto. Zamestnanci pravidelne kontrolovali bezpečnosť na tratiach.

SPOLKY, KLUBY, OBČIANSKE ZDRUŽENIA, POLITICKÉ STRANY

Klub vojenských dôchodcov (KVD) vyhodnotil svoju činnosť na výročnej členskej schôdzi dňa 2. februára 2009 v Klube dôchodcov. Podujatia sa zúčastnil aj primátor mesta Ing. Ivan Budiak, predseda Jednoty dôchodcov Ján Mihál, za KVD v Ružomberku pplk. Ján Chyla a z patronátneho Vojenského útvaru 1300 z Martina pplk. Roman Grnáč. Predseda KVD Ján Sporka informoval všetkých o činnosti klubu v minulom roku. Výročná členská schôdza potvrdila vo funkciách doterajších členov rady KVD a revízora KVD na rok 2009, schválila návrh na člena ÚR ZV SR (opäť Jána Sporku) a delegáta na Snem ZV SR. Ďalej bol schválený nový text Zmluvy o spolupráci medzi ZV SR – KVD Dolný Kubín a SZPB – ZO Dolný Kubín, ktorú podpísali Ján Sporka a Ján Mihál. Rada KVD v roku 2009 usilovala o osadenie pamätnej tabule vojenských kasární, ktoré v Dolnom Kubíne boli vyše osemdesiat rokov, tiež znovu osadenie pôvodnej pamätnej tabule k 20. výročiu SNP a obnovenie pamätníka SNP, ktorý stál v bývalých kasárňach.

Dňa 20. februára 2009 sa konal okresný snem **politckej strany SMER-SD** pod vedením predsedu Ing. Juraja Pukáča, prednostu Obvodného úradu v Dolnom Kubíne. Zúčastnil sa ho primátor mesta Ing. Ivan Budiak a poslanci NR SR Dušan Galis a Viera Mazúrová.

Dňa 4. marca 2009 usporiadala politická strana Smer-SD v Dolnom Kubíne stretnutie určené ženám pri príležitosti Medzinárodného dňa žien. V kultúrnom programe Alžbetka Labudová zarecitovala báseň od Jána Smreka a Katarína Cabadová zahrála na husliach. Zástupcovia okresnej organizácie Smeru darovali ženám kvietky a poďakovali za všetko, čo robia pre svoje rodiny a spoločnosť.

Kresťansko-demokratické hnutie (KDH) patrilo medzi stabilnú politickú stranu, ktorá bola založená počas Nežnej revolúcie. Pri príležitosti 20. výročia Nežnej revolúcie sa konal koncert skupiny KOMAJOTA a speváčky Kristíny v Mestskom kultúrnom stredisku dňa 15. novembra 2009. Záštitu nad podujatím prevzal europoslanec MUDr. Miroslav Mikolášik v spolupráci s Kresťansko-demokratickou mládežou Slovenska a mestom Dolný Kubín.

Nadácia VÚB poriadala III. ročník programu „Poklady môjho srdca“ a vyčlenila na program 66 tisíc EUR. Peniaze boli určené na obnovu kultúrnych pamiatok v regiónoch.

Občianske združenie **Filmový klub 23** pôsobí v Dolnom Kubíne už dvanásť rokov každý pondelok večer v kine Choč. Jeho konateľkou bola Mária Bartošková. Opodstatnenosť a životaschopnosť Filmového klubu 23 potvrdila návštevnosť filmových predstavení. Od

septembra do decembra 2009 premietali filmy československej putovnej prehliadky tzv. Projekt 100 a filmy z Asociácie slovenských filmových klubov. Vedenie Filmového klubu 23 sa snažilo zmeniť názor niektorých obyvateľov, ktorí ich považovali za uzatvorenú skupinu nadšencov, holdujúcich ťažkým psychologickým drámam, pri sledovaní ktorých treba neustále rozmýšľať. Filmový klub bol otvorený aj tým, ktorý nemali členský preukaz. Preukaz slúžil len na poskytnutie zľavy na vstupnom.

Filmový klub 23 pripravil v tomto roku V. ročník medzinárodnej prehliadky filmov tzv. Starcov poklad v dňoch 13. a 14. novembra 2009. V decembri Filmový klub 23 pripravil tradičné podujatie tzv. VIDMO 2009 – medzinárodnú prehliadku horských a adrenalínových filmov.

Materské centrum Píšťalka v spolupráci s Úniou materských centier pri príležitosti Dňa matiek zorganizovala celoslovenské podujatie „Míľa pre mamu“ dňa 9. mája 2009 na Hviezdoslavovom námestí. Zúčastnilo sa 344 Dolnokubínčanov. Podujatie odštartoval primátor Ivan Budiak, ktorí prešiel jednu míľu s mamičkami a rodinkami. Súčasťou podujatia bolo niekoľko sprievodných akcií: súťaže pre deti aj rodičov, maľovanie na tvár, líčenie pre mamičky, kultúrne vystúpenie žiakov ZUŠ Ivana Ballu, predstavenie divadla Ofina z Ružomberka. Cieľom tejto osvetovej, mediálnej kampane bolo poukázať na bariéry, s akými sa rodičia a malé deti stretávajú a nárokovať si na ich odstránenie.

Materské centrum Píšťalka v spolupráci s občianskym združením Aktív centrum zorganizovala burzu detských a tehotenských šiat v priestoroch bývalej ZŠ Nemocničnej v dňoch 5.-6. novembra 2009.

Spoločnosť **Úsmev ako dar**, pobočka v Dolnom Kubíne organizovala pre deti počas letných prázdnin stretávanie a klubové aktivity tzv. Day camp. Denne prišlo okolo dvanásť detí. V auguste rozšírila aktivity o tzv. komunitnú školu, ktorá poskytovala prípravu žiakov do školy už počas letných prázdnin.

Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar uskutočnila konferenciu pod názvom „Mosty k rodine“ dňa 7. októbra 2009 v Mestskom kultúrnom stredisku v Dolnom Kubíne pod záštitou ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny Viery Tomanovej. Odznali referáty zástupcov štátnej správy a samosprávy týkajúce sa koncepcií a stavu sociálno-právnej ochrany v regiónoch i príspevky odborníkov z univerzít, informácie o projektoch mimovládnych organizácií aj príklady z praxe. Referáty boli zamerané na problematiku podpory rodiny v systéme vzdelávania detí s dôrazom na ich integráciu,

efektívnu spoluprácu v sociálnej práci s dieťaťom a rodinou a spoluprácu detského domova s biologickou rodinou dieťaťa umiestneného v zariadení.

Nezisková organizácia KVAPKA organizovala projekt „MODRÁ STUŽKA“. Dňa 7. mája pokračoval zaujímavou aktivitou v priestoroch Domčeka CVČ – vedomostnou súťažou Pro Natura. Svoje vedomosti z prírody a jej ochrany si preverilo sedem štvorčlenných ekohliadok, zložených zo žiakov druhého stupňa základných škôl z okresu Dolný Kubín. Žiakov ZŠ M. Kukučina pripravoval učiteľ Jaroslav Krška a umiestnili sa na druhom mieste. Tretie miesto obsadili dve ekohliadky – zo ZŠ M. Kukučina a ZŠ J. Matúšku.

Miestna organizácia Slovenského rybárskeho zväzu (MO SRZ) v Dolnom Kubíne v tomto roku zarybňovala rieku Oravu, v ktorej drastické zníženie rýb spôsobili dravé kormorány. V júni pustili do rieky 205 kg lipňa, v júli 700 kg pstruha dúhového, v auguste 600 kg pstruha, v auguste a septembri 10 tisíc podustiev a 60 kg hlavátky. Peniaze získavali za predaj povolení na rybolov.

MO SRZ v Dolnom Kubíne mala okolo 600 členov. Časť rieky Oravy od železničného mosta po hojdaciu lavicu vyhlásili za úsek „Chyť a pust“. Chovať, brániť, loviť ryby, a nie iba brať, ale aj darovať život, bolo pre priekopníkov myšlienky hlavným cieľom. Orava je lipňovou vodou a ryby sa tu chytali od júna do decembra. Každý ulovený kus na tomto úseku bude musieť rybár vrátiť do rieky. MO SRZ organizovala školenia rybárov.

Klub slovenských turistov v Dolnom Kubíne podnikol 25 - dňovú cestu do ázijských štátov – Číny, Nepálu a Indie. Zúčastnilisa ho traja členovia so sprievodcom. V Číne si pozreli jedinečnosti Pekingu, mesto Cheng-tu a Tibet. O svojich zážitkoch napísala článok do týždenníka Naša Orava pani Júlia Korbeľová. KST v Dolnom Kubíne bol veľmi aktívny a počas celého roka 2009 organizoval pre členov a ostatných turistov (záujemcov) podujatia do okolitých turistických horských lokalít. Svoju ponuku uverejňoval na vlastnej www stránke.

Slovenský poľovnícky zväz Orava v Dolnom Kubíne usporiadal oblastnú výstavu psov dňa 2. augusta 2009 na lúke pri zimnom štadióne na Bysterci. Chovatelia prihlásili do súťaže 102 psov 27 plemien.

Základná organizácia Slovenského zväzu telesne postihnutých v Dolnom Kubíne združovala 200 členov. Predsedníčkou bola Ružena Sekerková. Na výročnej členskej schôdzi dňa 24. februára 2009 zhodnotili svoju činnosť v uplynulom roku a oboznámili sa s pripravovaným plánom podujatí na rok 2009. Patrili k ním športový deň, zájazd do Zlína

a jeho okolia, benefičný koncert, rehabilitačný pobyt, posedenie pri stromčeku. Výbor ZO SZTP sa stretával každý prvý pondelok v mesiaci.

Kynologický klub v Dolnom Kubíne mal 16 členov. So psami pravidelne trénovali a cvičili poslušnosť, obranu, hľadanie stopy či odhalenie páchatel'a. V lete 2009 začali s výcvikom agility. Išlo o kynologický šport, pri ktorom pes pod vedením psovoda prekonáva prekážky rozostavané na parkúre v poradií, ktoré určí rozhodca. Stretávali sa každú nedeľu.

Neziskové občianske združenie **Orava Rescue System** malo za sebou prvý rok činnosti. Jeho cieľom bola pomoc pri hľadaní stratených a zranených osôb. Napríklad v Choči našli dlhšie nezvestného muža, žiaľ už bol mŕtvy. Združenie malo 71 členov. Keď sa niečo stalo, vyhlásili poplachový plán. Rozposlali esemesky všetkým členom a tí ak mohli, prišli. Vždy sa podarilo vytvoriť početnú skupinu záchranárov. Dobrovoľníci počas záchranej akcie používali vlastnú techniku a vybavenie.

Rada mládeže Žilinského kraja bola strešnou organizáciou pre mládežnícke organizácie, žiacke školské rady a mládežnícke parlamenty. Okrem zastupovania oprávnených záujmov mládeže sa snažila napomáhať vytvárať podmienky pre všestranný rozvoj detí a mládeže v Žilinskom kraji po telesnej, duševnej a sociálnej stránke. Študent Dean Reš z Dolného Kubína bol projektovým manažérom pre zahraničie Rady mládeže Žilinského kraja. Zúčastnil sa európskeho tréningového kurzu v Smoleniciach. Stretlo sa 21 zástupcov mládežníckych organizácií z Belgicka, Estónska, Maďarska, Lotyšska, Litvy, Írska, Portugalska, Turecka, Rumunska, Nórska a Slovenska s cieľom posilniť európsky rozmer svojej činnosti. Rada mládeže Žilinského samosprávneho kraja pripravovala vzdelávacopoznávaciu stáž s názvom „Inovujeme mládežnícku participáciu na živote školy“, ktorá je určená pre lídrov žiackych školských rád vo Francúzsku.

DRUŽOBNÉ VZŤAHY

Spolupráca Dolného Kubína s partnerskými mestami pokračovala v roku 2009 na dobrej úrovni. Dňa 23. januára 2009 navštívili viceprimátor Roman Matejov a vedúci odboru sociálnych vecí, zdravotníctva a kultúry Jozef Gruchalák partnerské mesto Zywiec. Zhodnotili doterajšiu spoluprácu v oblasti cezhraničných projektov a dohodli sa na ďalšom pracovnom stretnutí v súvislosti s propagáciou Dolného Kubína a jeho budúceho Aquaparku.

Počas víkendu 31. januára a 1. februára 2009 navštívila na pozvanie partnerské mesto Pelhřimov delegácia z Dolného Kubína, viceprimátor Roman Matejov a vedúci odboru

sociálnych vecí, zdravotníctva a kultúry Jozef Gruchalák. Naši zástupcovia si vymenili skúsenosti z oblasti sociálnej starostlivosti o občana, navštívili sociálne zariadenia a odovzdali ponuku na partnerstvo medzi školami.

Začiatkom marca 2009 navštívila Dolný Kubín skupina lyžiarov z maďarského Egru, ktorí mali záujem zašportovať si na Kubínskej holi. Po ich odchode navštívili naše mesto zamestnanci Mestského úradu z družobného českého Pelhřimova s primátorom Bohumilom Kovandom a prednostom Vlastimilom Větrovským. Zároveň sa zaujímali o prácu odboru sociálnych vecí a rodiny a systém sociálnej starostlivosti o občanov v našom meste. Členovia českej delegácie navštívili Oravské múzeum (Oravský hrad), lyžiarsky areál na Kuzmínove a termálne kúpaliská.

Primátor mesta Ing. Ivan Budiak v roku 2009 sa zúčastnil oficiálnej návštevy maďarského mesta Eger a rakúskeho mesta Braunau. Celkom sa medzi Dolným Kubínom a družobnými mestami uskutočnilo **štrnásť návštev v roku 2009**.

Mesto na svoju **propagáciu** v roku 2009 obstaralo desať druhov propagačných materiálov (perá, tričká, termohrnčeky, tašky, poznámkové bloky, ceruzy, hrnčeky, šiltovky, kľúčienky atď). Do tlače zadalo tri druhy materiálu o Dolnom Kubíne – leporelo (súčasnosť DK, Dolný Kubín v zime, dejatelia mesta DK) a stolový kalendár o meste Dolný Kubín. Tento prezentačný materiál sa používal na darovanie pri návštevách partnerských miest, pri prijímaní rôznych návštev a podobne.

ŠPORT

Slávnostné vyhlásenie **najlepšieho športovca a kolektívu roka 2009** v meste Dolný Kubín sa konalo v mestskom kultúrnom stredisku. Stal sa ním kulturista 33-ročný **Peter Tatarka** za deviate miesto na svetovom šampionáte v katarskej Dohe. Ďalej získal titul majstra Slovenska a majstra Európy zo srbského Nového Sadu. Trénoval ho Kubínčan Peter Kokoška. Medzi kolektívami si prvenstvo vybojovali **futbalisti Mestského futbalového klubu Dolný Kubín**, ktorí dokázali historický postup do I. ligy. V tomto roku MFK v Dolnom Kubíne si pripomenul 90. výročie svojho založenia. Na podujatí boli ocenení starší občania za rozvoj športu – **Miroslav Stanovský a Leonard Muška**. M. Stanovský dostal ocenenie za rozvoj vodného slalomu, Leonard Muška sa venoval viacerým športom, no Dolnokubínčania ho poznajú hlavne ako zjazdového lyžiara a trénera, ktorý stál aj pri zrode Kubínskej hole ako lyžiarskeho strediska. Medzi ďalšie úspešné športové kolektívy a jednotlivcov v našom meste

patrili: **Atletický oddiel Orava** (3. na súťaži družstiev stredného Slovenska), **Oravská Šípka Dolný Kubín** (vít'az extraligy mužov v klasickej šípke), **Vzpieračský oddiel Elkop WLC** (2. na masters lige veteránov, 4. extraliga mužov), **Mestský hokejový klub Dolný Kubín** (postup do play off). Ocenenie úspešný športovec roka dostali: **Juraj Laštík**, skialpinista HK James DK (3. na majstrovstvách Európy juniorov, majster Slovenska dvojíc, vít'az celkového poradia Slovenského pohára), **Radoslav Osadský a Matúš Daněk** – vodný slalom C2 ŠKP DK (majstri Slovenska v doraste, 4. na majstrovstvách sveta v šprinte), **Dominika Vešelényiová**, plavkyňa MPK (majsterka Slovenska na 50 m znak a prsia a Belgicka na 100 m prsia a znak), **Marek Vajdík**, atletika – Orava DK (dvojnásobný dorastenecký majster Slovenska na 800 m v hale aj na dráhe), **Matúš Vajdík**, atletika – Orava DK (dvojnásobný dorastenecký majster Slovenska v behu na 3000 metrov v hale aj na dráhe), **Jakub Lonský** – biatlon – ŠK Meteor DK (majster Slovenska v letnom biatlone v hromadnom štarte) a atletika – ŠK Orava DK (dvojnásobný juniorský majster Slovenska v behu na 5000 a 3000 m prekážok), **Dominika Brieniková** – kickbox – KC DK (vít'azka Slovenského pohára full a ligt contacte), **Martin Furinda** – kickbox – KC DK (majster Slovenska v ligt contact), **Alžbeta Majdišová** – biatlonistka, **Peter Janák** – vzpierač, **Peter Sládek** – veterán v atletike, **Jaroslav Lupák** – veterán v atletike, **Václav First** – vzpieranie, **Peter Janíček** – vzpieranie, **Ladislav Mäsiar** – strelec ŠK Strelec DK (1. v celkovom poradí slovenskej ligy guľového štvorboja). V kultúrnom programe vystúpili súbor mažoretiek CZŠ A. Radlinského, speváčka Tímea Lauková s hudobnou skupinou ZUŠ Ivana Ballu a brušná tanečnica Lucia Lučivňáková.

Mesto sa staralo o športové zariadenia: **futbalový štadión, zimný štadión, malú trávnatú plochu a plážové ihrisko**. Od 1. januára 2009 športoviská riadil odbor MsÚ - Správa a riadenie športových zariadení. Mesto, vzhľadom na skutočnosť, že futbalisti mestského futbalového klubu postúpili do prvej futbalovej ligy, venovalo zvýšenú pozornosť prevádzke **futbalového štadióna**, príprave plochy na jednotlivé stretnutia a zabezpečeniu prevádzky objektu. V roku 2009 sa na futbalovom štadióne uskutočnilo finále Slovenského pohára vo futbale, čo taktiež výrazne podporilo futbalovú tradíciu a futbalové dianie v Dolnom Kubíne. Priestory futbalového štadióna boli taktiež sprístupnené širokej verejnosti za účelom rekreačného behania a to štyri-krát týždenne bezplatne. Okrem futbalových stretnutí sa na štadióne konali atletické súťaže od žiackych súťaží po súťaže veteránov. Atletickú dráhu futbalového štadióna využívajú na tréningový proces atléti miestneho

atletického oddielu. V doobedňajších hodinách využívajú priestory a hlavne atletickú dráhu žiaci základných a stredných škôl počas hodín telesnej výchovy. Atletická dráha slúži aj iným športovým klubom v rámci ich prípravy. Počas roka 2009 sa na futbalovom štadióne odohralo 65 zápasov, priemerná návštevnosť divákov na jednom zápase bola 600 ľudí. Mesto malo 180 aktívnych futbalistov.

Zimný štadión slúžil športovcom i verejnosti 15 rokov. Bola to jediná umelá ľadová plocha na Orave. Oravský zväz ľadového hokeja bol založený v roku 1985. Podmienky pre rozvoj hokeja v meste boli zabezpečené dostatočne. Spustenie ľadovej plochy bolo realizované dňa 30. augusta 2009 na základe rozhodnutia vedenia mesta, hoci krízový rozpočet počítal so spustením ľadovej plochy až 10. októbra 2009. Dôvodom bola tradícia hokeja v Dolnom Kubíne, široká základňa mládeže a záujem mesta podporiť hokejové dianie v meste. Tak bol vytvorený dostatočný priestor na tréningovú prípravu všetkých kolektívov mestského hokejového klubu, vrátane A mužstva, ktoré hralo prvú hokejovú ligu. Návštevnosť prvotligového stretnutia mestskej hokejovej ligy sa pohybovala od 250 do 400 divákov na jednotlivé stretnutia. Závisela od atraktivity súpera a výsledkov mužstva.

V priebehu roka 2009 sa nestal žiaden prevádzkový problém. Strojné a technologické zariadenia fungovali bez porúch. Prevádzka zimného štadióna bola predĺžená do 22.30 hodiny pre veľký záujem.

O krasokorčuľovanie bol malý záujem, a tak sa nepodarilo otvoriť krúžok krasokorčuľovania. Pre záujemcov korčuľovania mesto organizovalo každý utorok a štvok od 29. januára 2009 školu korčuľovania v rámci verejného korčuľovania a zdarma. Obyvatelia mesta veľmi uvítali túto službu a využívali ju. Prehľad návštevníkov roku 2009: január – 2436 ľudí, február – 1939 ľudí, marec – 2615, september – 491, október – 805, november – 1228, december – 1749 návštevníkov.

Na zimnom štadióne sa konali regionálne súťaže v hokeji družstiev miest a obcí Oravy. Využívalo ju desať mužstiev. Ďalšou sledovanou súťažou bola „Malá mestská hokejová liga“ pre amatérskych hokejistov, ktorej sa zúčastňovali hokejové družstvá z regiónu severného Slovenska (Liptovský Mikuláš, Martin, Turany, Ľubochňa, Trstená, Tvrdošín, Dolný Kubín). Organizátorom súťaže bolo mesto Dolný Kubín a konal sa VIII. ročník.

Na zimnom štadióne sa uskutočnilo niekoľko reprezentačných akcií, medzi nimi: sústredenie reprezentácie žien pre majstrovstvá Slovenska a dve medzistátne stretnutia a reprezentáciou z Talianska (marec 2009), sústredenie reprezentantov Slovenska do 16

rokov, medzištátne stretnutia s reprezentáciou z Česka, dve medzištátne stretnutia s reprezentáciou z Nemecka. Tradičné podujatia boli diskotéka na ľade, Valentínsky karneval a hokejový turnaj Old Boys.

Mesto Dolný Kubín počas zimnej športovej lyžiarskej sezóny intenzívne udržiavalo **bežecké trate na Kuzmínove**, lebo od 15. februára 2009 do konca marca sa výrazne zlepšili snehové podmienky pre bežecké lyžovanie. Kuzmínovo poskytovalo všetkým návštevníkom nielen príjemný športový zážitok, ale aj jedinečný a neopakovateľný výhľad na dominanty mesta Dolný Kubín.

Mesto Dolný Kubín podporovalo rôzne športové podujatia. Napríklad školské akcie počas MDD, mestskú ligu základných škôl vo futbale a tradičné (dlhoročné) podujatia ako volejbalový turnaj Petra Hlavatíka, volejbalový turnaj Miroslava Babniča, basketbalový turnaj Petra Rajniaka, medzinárodný turnaj žien na antuke, Pohár primátora v obrovskom slalome, atletické preteky M. Vojteka, vrháčske preteky veteránov, futbalové turnaje, basketbalový turnaj žiakov, tenisový turnaj o Pohár primátora mesta, beh oslobodenia mestom, športové aktivity medzi družobnými mestami Limanovou a Egrom (futbal), vyhodnotenie najlepších športovcov roka 2009.

Kronika športových podujatí v roku 2009:

- **Biatlonisti a lyžiarski bežci ŠK Meteor Dolný Kubín** začali novú zimnú sezónu v dňoch 3.-4. januára 2009 účasťou na pretekoch v Slovenskom pohári v Osrbli a na Skalke pri Kremnici. Počasie bolo jasné a mrazivé – 14 stupňov C. Medajlové pozície obsadili Alžbeta Majdišová a Henrich Lonský. Do 7. miesta sa umiestnili: Lucia Podstrelená, Ivana Diešková, Adam Šoch, Martin Ďurota, Eva Diešková, Marcela Matisová a Silvia Ďurotová. Dňa 17. januára 2009 sa v lyžiarskom stredisku Skalka pri Kremnici konali preteky v biatlone – prvé kolo Slovenského Viessmann pohára. Lucia Podstrelená zo ŠK Meteor DK získala jednu zlatú a jednu bronzovú medailu.

- V dňoch 10.-11. januára 2009 sa konali **preteky v behu na lyžiach** ako prvá časť Majstrovstiev dorastu a dospelých Slovenska na Štrbskom Plese. Alžbeta Majdišová z ŠK Meteor Dolný Kubín vybojovala dve bronzové medaily. V nedeľu 18. januára 2009 sa konal 51. ročník Memoriálu padlých hrdinov SNP a súčasne 3. kolo Slovenského pohára dospelých, juniorov a dorastencov v bežeckom lyžovaní. Alžbeta Majdišová sa umiestnila na

2. mieste, Marcela Matisová na 5. mieste, Rafael Lonský na 6. mieste a Jakub Lonský na 9. mieste. Všetci reprezentovali ŠK Meteor Dolný Kubín.

- **Basketbaloví extraligisti** Dolného Kubína hrali v športovej hale Gymnázia P. O. H. s družstvom Pezinok dňa 16. januára. Prehrali len tesne o štyri body. V januárovej výslednej tabuľke sa tak umiestnili na poslednom 12. mieste.

- V januári sa **šachistom** veľmi nedarilo, úspešný víkend prišiel až koncom februára. V konečnej tabuľke II. ligy sa posunuli na 10. miesto pred Žilinu. Na turnaji dňa 1. marca 2009 bodovali R. Hrnčiar, P. Murín, J. Knaperek, Ľ. Molnár, J. Španko, P. Ambrózi, J. Pecho.

- ZŠ M. Kukučina, Domček CVCČ a atletický klub Orava DK usporiadali XXXIII. ročník skokanskej súťaže **Oravská latka**, zároveň to bol III. ročník celoslovenskej súťaže „Latka 6 miest“. Zúčastnilo sa ho 60 atlétov z Dolného Kubína, Martina, Lučenca, Nítry a Brezna. Na popredných miestach sa umiestnili Dolnokubínčania: Petra Kacová (2. miesto), Ľuboslav Šiška (3.), Patrícia Beňušová (5.) a Tatiana Kurtíková (6.).

- V najvyššej oravskej **súťaži stolných tenistov** hralo družstvo Dolný Kubín B v 5. lige. V polovici januára 2009 sa umiestnili v tabuľke na 1. mieste medzi 12 družstvami. Bodovali: J. Kutlík, M. Lakošík a M. Ondruš.

- **Mestská florbalová liga** sa realizovala vďaka grantovému programu Žilinského samosprávneho kraja „Vráťme šport do škôl“. Dňa 18. januára sa konalo 9. kolo MFL. Poradie družstiev po súťaži bolo nasledovné: 1. All Stars, 2. Jamaica, 3. Riadny kvas, 4. Meteníci, 5. Majstri, 6. Hotelováci, 7. Raptors.

- Dňa 24. januára 2009 sa na Kubínskej holi konali **preteky skialpinistov**. Piateho ročníka oddielových pretekov sa zúčastnilo 54 pretekárov. Organizátorom sa podarilo prilákať nielen slovenskú špičku v tomto športe, ale na pätnásťkilomestrovú trať s prevýšením 1500 metrov sa vydal aj pretekár svetového formátu Peter Svätójánsky, ktorý však prekvapujúco nestačil na domáceho **Juraja Laštíka** a obsadil druhé miesto. Milan Pisarčík sa umiestnil na treťom mieste. Skialpinista Juraj Laštík dosiahol výborné výkony, ktoré ho posunuli do reprezentácie Slovenska. Na Majstrovstvách Európy v talianskych Dolomitoch v dňoch 23.-24. februára 2009 získal bronzovú medailu v kategórii mužov do 23 rokov. Trať bola dlhá 20 kilometrov, prevýšenie 2 tisíc metrov, tri prešľapy a tri veľmi ťažké zjazdy. Po návrate v majstrovstiev sa pripravoval na slovenský pohár na Štrbskom plese a na prestížne skialpinistické preteky vo Francúzsku – Píera Mebta.

- Dňa 24. januára 2009 sa konal medzinárodný **halový futbalový turnaj** o Pohár primátora mesta Dolný Kubín. Poradie družstiev po vzájomných zápasoch bolo nasledovné: 1. Dolný Kubín A, 2. Námestovo, 3. Limanowa, 4. Trstená, 5. Dolný Kubín B, 6. Belá. Brankár M. Frielich bol vyhodnotený ako najlepší, najlepší strelec bol Bartek Krov z Limanovej a najlepší hráč D. Dedinský z Trstenej.
- V januári víťazom **Oravskej volejbalovej ligy** bolo družstvo mužov z Dolného Kubína, avšak silnou konkurenciou boli volejbalisti Trstenej. Na treťom mieste bola Nižná a na štvrtom Námestovo.
- **Futbalový turnaj** žiakov O pohár predsedu Oravského futbalového zväzu sa konal dňa 7. februára 2009 v Tvrdošíne. Súťažilo osem kolektívov, najúspešnejší boli Dolnokubínčania pod vedením trénera R. Ťapajáka.
- **Biliardisti** družstva Kremel' Dolný Kubín Andrej Hutár, Peter Moravčík, Miroslav Brašeň boli úspešní. V II. lige vyhrali všetky zápasy okrem zápasu s Nitrou, postúpili do I. ligy sever a začiatkom roka 2009 tu začali novú sezónu. Mali cieľ vyhrať v I. lige a postúpiť do extraligy v závere roka 2009. Dolný Kubín mal veľa dobrých biliardových hráčov. V II. lige hralo družstvo Mosquitos s hráčmi Martin Papula, Jozef Breda, Marek Brašeň a Róbert Janík.
- Dňa 14. februára 2009 sa uskutočnili majstrovstvá Stredoslovenského kraja a Stredoslovenského pohára v **karate**. Systémom súťaže bol vyradovací pavúk. Z Dolného Kubína nastúpilo sedem pretekárov. Ján Nota obsadil druhé miesto v kategórii seniorov do 68 kg. Marek Radúch si vybojoval prvé miesto, rovnako aj dorastenec Andrej Konečný a Lenka Terenová. Juraj Michalič získal tretie miesto a Daniel Majda štvrté.
- Počas prvého februárového víkendu sa dolnokubínski šípkári zúčastnili celoslovenského **turnaja v hode šípkami** v obci Beluša. V hlavnom turnaji TOP 32 sa darilo Matúšovi Faglicovi a umiestnil sa na 3. mieste v kategórii juniorov. V kvalifikácii sa dobre uviedol Vladimír Macko, ktorý sa svojím výkonom kvalifikoval medzi najlepších 32 hráčov. V turnaji žien sa Katarína Smoleňová umiestnila na 7. mieste. Dňa 27. februára 2009 sa odohrali preteky v hode šípok tzv. Novinár Cup 2009. Hralo sa so steelovými šípkami na sisalové terče. Najviac sa darilo Matúšovi Faglicovi (1. miesto), Jozef Laštík bol druhý a Pavol Líška tretí. Za celomesačné úsilie získal Pavol Faglic prvé miesto, nasledovali Pavol Líška a Milan Paluga. Dňa 28. februára 2009 sa konal turnaj Master Stred v kaviarni U novinára. Zúčastnilo sa ho 49 hráčov zo stredného Slovenska. Matúš Faglic sa umiestnil na 4. mieste. Turnaja žien sa zúčastnilo desať hráčok a najúspešnejšie boli Dolnokubínčanky Katarína Smoleňová a

Lenka Smolková. V Dolnokubínskej lige šípiek v poslednom 10. kole sa na prvom mieste umiestnilo družstvo Snipers, druhé bolo družstvo Kremel'skí mamuti a tretie Rybári. Bodovali: J. Hábek, P. Líška, M. Paluga, J. Vengrín, J. Laštík, V. Macko, P. Macko, P. Ambrózi, L. Svoboda, M. Migo, J. Pribula, M. Faglic, P. Granatier, P. Hrdlička a J. Bača.

- Vo februári skončila tretia slovenská **florbalová liga mužov**. Hráči dolnokubínskeho klubu Žatva 90 postúpili do vyššej súťaže bez straty bodu. Trénoval ich Tomáš David. Muži trénovali trikrát v týždni a juniori päťkrát v týždni. Prihlásili sa do turnajov: Fatpipe Cup Ostrava, Slovak Open a Czech Open. Dňa 21. februára 2009 sa v telocvični ZŠ J. Matúšku odohrali zápasy mestskej florbalovej ligy juniorov. Umiestnenie družstiev v tabuľke po 10. kole bolo nasledovné: 1. L. Flash, 2. Sharks, 3. Molnárovci, 4. Pick Wick, 5. AK-47, 6. Zimbabwe, 7. SR 16, 8. Žatva 90 (dievčatá).

- Dňa 21. februára sa v hostinci Studňa v Dolnom Kubíne uskutočnil turnaj trojčlenných družstiev v **elektronických šípkach Studňa 2009**. Súťažilo štrnásť tímov. Cenu pre najlepšieho hráča získal Matúš Faglic, ktorý zdolal Jozefa Laštíka. Umiestnenie družstiev bolo nasledovné: 1. Kremel'skí mamuti Dolný Kubín (Vladimír Macko, Jozef Laštík, Milan Mateček), 2. Scorpions Martin, 3. Steve Wonders Dolný Kubín (Matúš Faglic, Michal Štrkolec, Katarína Smoleňová), 4. Crazy Trstená, 5. Liptov Ružomberok, 6. Rybári Dolný Kubín, 7. Lasan Team Dolný Kubín, 8. Zero Podbiel, 9. Studňa Dolný Kubín, 10. Čaramandra Dolný Kubín, 11. SVK Podbiel, 12. Swat Podbiel, 13. Seniori Podbiel a 14. Capi Dolný Kubín.

- Dňa 21. februára 2009 sa na Medzihradnom na Kopanici uskutočnil VII. ročník zaujímavého športového podujatia **Tobogán Maslo Cup**. Na snehových dráhach súťažilo medzi sebou 27 pretekárov na igelitových vreciach, pneumatikách, lopároch ale aj na veľmi zaujímavých pretekárskych strojoch. Zastúpenie mali všetky vekové kategórie. Vo vyraďovacom pavúku sa najviac darilo Petrovi Kučeríkovi, ktorý obsadil prvé miesto a získal aj Putovný pohár Tobogán Maslo Cup.

- V dňoch 21.-22. februára sa konali majstrovstvá Slovenska žiakov v biatlone v Osrblí. Dolnokubínčanov úspešne reprezentovali športovci ŠK Meteor a medaile vybojovali: Adam Šoch, Lucia Podstrelená a Ivana Diešková.

- Na **halových atletických majstrovstvách Slovenska** všetkých vekových kategórií sa zúčastnili atléti oddielu Orava. Výborne sa umiestnili Daniel Vajdík (beh), Marek Vajdík

(beh) a Matúš Vajdík, ktorý sa stal majstrom Slovenska v kategórii dorastencov v behu na 3000 metrov. Bronzovú medailu získala aj Natália Halušková (skok do diaľky).

- Dňa 28. februára 2009 sa v SKI Parku na Kubínskej holi uskutočnili dve športové akcie. Prvou bol **snowboardový JIB Session**, ktorého sa zúčastnilo 21 snowboardistov. Prekonávali päť prekážok a diváci mali možnosť vidieť zaujímavé akrobatické výkony športovcov. Víťazom bol domáci športovec Stanislav Molík a ďalší Dolnokubínčan Michal Bencúr sa umiestnil na 3. mieste.

- Druhým športovým podujatím boli lyžiarske preteky amatérov v **obrovskom slalome** o Pohár primátora mesta Dolný Kubín. Príjemné počasie, dostatok snehu a výborná trať prilákali 130 účastníkov. Pretekalo sa v 13 vekových kategóriách. Na popredných miestach sa umiestnili: Miroslav Buľovský, Jana Kapralčíková, Katarína Nečasová, Juraj Pracný, Mária Hrnčiarová, Ján Ustaník, Ján Neznámy, Igor Urban, Boris Gajdoš, Anna Dibdiaková, Patrik Čech, Katarína Hrnčiarová a Adrián Hilbrycht.

- Vyvrcholením sezóny v **biatlone** boli majstrovstvá Slovenska dorastu a dospelých v Osrblí v dňoch 6.-8. marca 2009. Vplyvom poveternostných podmienok to boli najnáročnejšie preteky a počas troch dní siahli pretekári na dno svojich fyzických síl. Dolnokubínski biatlonisti ŠK Meteor boli úspešní. Alžbeta Majdišová vybojovala jedno 2. miesto a dve 3. miesta, Henrich Lonský vybojoval 5. a 6. miesto a Jakub Lonský 3., 4. a 5 miesto. Vo svojich kategóriách boli úspešní Adam Šoch (2. a 3. miesto), Martin Ďurota, Eva Diešková, Patrik Šoch, Ivana Diešková a Lucia Podstrelená.

- Dňa 14. marca 2009 sa uskutočnili v Spišskej Novej Vsi majstrovstvá Slovenska seniorov v **karate**. Z Dolného Kubína sa zúčastnili Marek Radúch, Ján Nota a Juraj Michalič. Marek Radúch sa umiestnil na 2. mieste a Juraj Michalič na 4. mieste.

- Prvé kolo prvej ligy družstiev vo **vzpieraní** sa konalo vo východnej skupine SVZ, ktoré poriadal KKV a SŠ Košice. Zároveň bolo kvalifikáciou do extraligy, kde postúpilo šesť najlepších družstiev zo skupiny východ a západ. Vzpierači ŠK Elkop WLC Dolný Kubín skončili vo východnej skupine na 3. mieste a zabezpečili si postup do extraligy. Výborné výsledky dosiahli športovci M. Janíček, T. Chovanec, Peter Janíček, P. Janák, M. Bajánek a Václav First.

- V dňoch 24.-29. marca 2009 sa konalo v Dolnom Kubíne sústredenie reprezentácie SR žien v **hokeji** pred majstrovstvami sveta. Na zimnom štadióne slovenská reprezentácia odohrala dva zápasy s družstvami z Talianska a Česka.

- Žiaci športových hokejových tried (ŠHT) ukončili sezónu koncom marca 2009. Najviac sa darilo 8. ŠHT, ktorá sa umiestnila v konečnej tabuľke na 4. mieste medzi desiatimi družstvami. Deviata ŠHT sa umiestnila na 8. mieste, šiesta ŠHT a siedma ŠHT nevyhrali počas sezóny ani jeden zápas a tak skončili na konci tabuľky bez bodu.
- Dňa 21. marca 2009 sa konali v Dolnom Kubíne majstrovstvá kraja v **stolnom tenise**. V súťaži jednotlivcov bol úspešný Dolnokubínčan Matúš Diko, umiestnil sa na 3. mieste. V štvorhre hral s Andrejom Kaššayom, ale nevyhrali.
- Podľa tradície v marci sa stretávali **atletickí veteráni** na majstrovstvách Európy alebo sveta. V talianskom Ankone sa zúčastnil aj Dolnokubínčan atlét veterán Peter Sládek. Pretekal v najťažšej atletickej disciplíne, päť-boji. Od bronzového stupienka ho delilo 35 bodov. Umiestnil sa na štvrtom mieste. Na štart nastúpilo 22 pretekárov a súťaž dokončilo 19 pretekárov.
- Po skončení halovej sezóny sa ako prvé konali **majstrovstvá v cezpoľnom behu** pri Zelenej vode v Novom Meste nad Váhom. Z Telovýchovnej jednoty Orava Dolný Kubín sa zúčastnili Matúš a Marek Vajdíkovci, Henrich Lonský a Jakub Lonský. Najúspešnejší bol Matúš Vajdík, umiestnil sa na 2. mieste.
- V dňoch 21.-22. marca odohrali **šachisti** III. ligy posledné turnaje sezóny. Družstvo Dolný Kubín B sa umiestnilo na 2. mieste a Dolný Kubín C na 7. mieste medzi 12 družstvami.
- V dňoch 27.-29. marca sa konali majstrovstvá Slovenska v **elektronických šípkach** v Poprade. Junior Matúš Faglic si vo všetkých súťažiach počínal výborne a stal sa majstrom Slovenska v elektronických šípkach. Medzi ženami bola úspešná Lenka Smolková z Dolného Kubína, umiestnila sa na 4. mieste.
- Dolnokubínski **stolní tenisti**, družstvá mužov, hrali vo štvrtej a piatej lige. Po skončení zimnej súťaže sa v konečnej tabuľke IV. ligy umiestnili na 8. mieste a v konečnej tabuľke 5. ligy na 1. mieste (Dolný Kubín B).
- Dolnokubínski **vzpierači seniori** ŠK WLC Elkop sa zúčastnili majstrovstiev Slovenska vo vzpieraní dňa 4. apríla 2009 v Hlohovci. Peter Janíček sa vo svojej kategórii umiestnil na 1. mieste, Václav First na 2. mieste a Milan Olos na 1. mieste. V súťaži o absolútneho víťaza sa Peter Janíček umiestnil na 4. mieste.
- Na podnet primátora mesta Dolného Kubína Ivana Budiaka sa obnovila tradícia **Behu oslobodenia mesta**. Druhého ročníka sa zúčastnilo 272 pretekárov zo všetkých základných škôl v meste. Súťažilo sa v štyroch vekových kategóriách. Školy sa umiestnili nasledovne: 1.

ZŠ M. Kukučina DK, 2. CZŠ A. Radlinského, 3. ZŠ a MŠ Kňazia, 4. ZŠ J. Matúšku a 5. ZŠ P.Škrabáka. Medzi najlepších jednotlivcov patrili: Veronika Sluková, Martina Pudišová, Patrícia Michalicová, Michal Juščák, Dávid Valek, Adam Brenkus, Stanislav Meľo, Patrik Šoch, Jakub Vankúš, Emília Púčková, Ivana Ťapajová, Lucia Tuturová, Jozef Habáň, Pavol Priesol, Matej Žúbor, Lucia Podstrelená, Ivana Diešková, Silvia Ďurotová, Alžbeta Majdišová, Barbora Kvasničáková, Erika Hriňová, Henrich Lonský, Igor Timko, Martin Okoličány.

- Medzinárodná súťaž v bezmotorovom lietaní pod názvom Pribina Cup mala trasu Nitra-Trenčín – Dolný Kubín. Organizoval ju nitriansky Aeroklub a pretekov sa zúčastnilo 152 špičkových pilotov z 19 krajín. Dňa 11. apríla pristál na poli pri Malom Bysterci jeden pilot (neplánovane) a v konkurencii 43 pilotov sa umiestnil na 40. mieste. Od miestnych Dolnokubínčanov získal obdiv.

- Dolnokubínski **extraligoví basketbalisti** ukončili sezónu 2008/2009 dňa 18. apríla 2009. Hrali zápas s Handlovou. Jednalo sa im o existenciu v extralige. Zažili náročnú sezónu. Posledné dva zápasy im priniesli dva víťazstva, s Košicami a Handlovou. Umiestnili sa v konečnej tabuľke na deviatom mieste, čo bolo sklamanie po minuloročnom bronze. V extralige, najvyššej slovenskej súťaži, sa udržali. Dolnokubínski basketbalisti v novej sezóne nenastúpili. Rozhodol tak basketbalový klub a dôvodom bol nedostatok finančných prostriedkov.

- Dňa 18. apríla 2009 začala **plavecká sezóna** pre plavcov Mestského plaveckého klubu v Dolnom Kubíne. Za účasti asi 200 súťažiacich z Dolného Kubína, Liptovského Mikuláša, Martina, Ružomberka, Prievidze, Banskej Bystrice a Brna sa v Žiline uskutočnilo I. kolo Severoslovenského pohára. Naši plavci boli výborní, aj keď tréningovú prípravu mali obmedzenejšiu, lebo chodili na najbližšiu plaváreň do Ružomberka alebo Nižnej. Od polovice januára do marca ho dopĺňali „suchým tréningom“ v telocvičniach alebo individuálne. Na prvých troch miestach sa umiestnili Dolnokubínčania: Janka Záhradníková (1.), Frederika Vešelényiová, Tibor Halamček, Romana Záhradníková (2.), Martin Stanovský, Gabriela Zemenčíková a Jakub Stanovský (3).

- Dňa 25. apríla na pretekoch plavcov mladších a starších žiakov MPK DK naši Dolnokubínčania nemali šťastie. Najlepšie umiestnenie na štvrtom mieste získali Janka Záhradníková a Jakub Kecera. Naši plavci sa zúčastnili 38. ročníka Memoriálu Pavla Steinera v plávaní dňa 2. mája 2009 v Martine. Z dvanástich dolnokubínskych plavcov vybojovala

Janka Záhradníková dve prvé, jedno druhé a tri tretie miesta a stala sa tak najúspešnejšou pretekárkou z Oravy. Celkom sa zúčastnilo pretekov v Martine 300 plavcov z 26 plaveckých klubov na Slovensku. Dobré umiestnenie získal aj Tibor Halamček, 2. miesto.

- Dolnokubínski **vzpierači** sa zúčastnili dňa 25. apríla v Hlohovci pretekov družstiev ligy masters vo vzpieraní. Vzpierači ŠK Elkop WLC Miroslav Škrobián, Peter Janíček, Milan Olos a Václav First sa umiestnili na 2. mieste v konečnej tabulke.

- Posledná aprílová nedeľa je každý rok začiatkom **atletickej sezóny na dráhe**. Na tartanovej dráhe v Dubnici začala dlhodobá súťaž športovcov stredoslovenskej oblasti. Z Oravy sa zúčastnili športovci ŠK Orava Dolný Kubín. Najhodnotnejší výkon dosiahla Nikoleta Dúhová, ktorá skočila do diaľky 503 cm a ako trinásťročná žiačka prekonalala magickú hranicu 5 metrov v dejinách atletiky na Orave. Športovci Orava DK sa umiestnili na 2. mieste za Dubnicou. Na prvých troch miestach sa umiestnili: Petra Kacová, Patrícia Beňušová, Zuzana Križanová, Nikoleta Dúhová, Ivana Ťapajáková, Jana Križanová, Miriam Košťálová, Paula Smolková a Tatiana Kurtíková. Dňa 1. mája sa na tartanovej dráhe v Banskej Bystrici konalo I. kolo dlhodobej atletickej súťaže dorastu Stredoslovenskej oblasti. Na prvých troch miestach sa umiestnili Dolnokubínčania: Marek Vajdík, Matúš Vajdík, Veronika Štyráková, Pavol Babinský a Zuzana Križanová. Aj mladší žiaci dosiahli úspechy a v prvej trojke sa umiestnili atléti Rastislav Ťapaják, Katarína Opartyová, Emília Púčková a Ivana Ťapajáková.

- Ministerstvo školstva SR a AŠŠ vyhodnotilo účasť škôl a žiakov v **basketbale**. Úspešne reprezentovali školu, mesto a región deviataci Cirkevnej základnej školy A. Radlinského v Dolnom Kubíne. V družstve hrali: Andrej Sklárčik, Henrich Lonský, Filip Kšenzulák, Matúš Pukáč, Igor Trniko, Šimon Mareta, Pavol Podstrelený, Stanislav Matis a Ján Kuhajda. Na záver súťaže sa konali zápasy vybratých piatich družstiev. Dolnokubínčania sa umiestnili na 2. mieste.

- Dňa 2. mája 2009 sa v Košiciach konali preteky družstiev **extraligy vo vzpieraní**. Z Dolného Kubína ŠK Elkop WLC sa zúčastnili Peter Janíček, Miroslav Janíček, Peter Janák, Tomáš Chovanec, Miloš Bajánek a Václav First. Umiestnili sa na 4. mieste medzi šiestimi družstvami.

- V sobotu 9. mája 2009 sa v kaviarni U novinára v Dolnom Kubíne uskutočnil IV. ročník **šachového turnaja** o pohár Novín Orava. V rapid šachu sa v siedmich kolách stretlo v súbojoch 40 šachistov z jedenástich oddielov. Pohár nakoniec ostal doma, získal ho Anton Šingliar z MŠK v Dolnom Kubíne za päť víťazstiev a dve remízy. Na druhom mieste sa

umiestnil Ján Krajniak zo Svitú a na treťom Peter Ambrózy z Dolného Kubína. Udeľovala sa aj cena pre najmladšieho účastníka turnaja, ktorým bol Matúš Péter z Dolného Kubína.

- Do regionálneho kola atletickej súťaže **KINDERIÁDY** v Žilinskom kraji sa prihlásilo 24 škôl, medzi nimi aj z Dolného Kubína. Zúčastnené školy súťažili o postup na majstrovstvá Slovenska do Bratislavy dňa 9. júna 2009. Športovci zo ZŠ M. Kukučina postúpili, veľmi dobré úspechy dosiahli: Daniela Hucíková, Matej Kováčik, Veronika Sluková, Andrej Záchel, Silvia Medvecká, Jozef Foltín a Peter Bača. Celoslovenské finále v Kinderiáde sa konalo dňa 9. júna 2009 v Bratislave. Zúčastnili sa ho športovci zo 183 škôl Slovenska, medzi nimi aj žiaci ZŠ M. Kukučina v Dolnom Kubíne, ktorá sa umiestnila na 6. mieste. Medzi úspešných jednotlivcov, ktorí sa umiestnili na prvých troch miestach patrili: Daniela Hucíková, Matej Kováčik a Silvia Medvecká zo ZŠ Kukučina.

- Počas druhého májového víkendu sa zišlo asi 300 mladých ľudí v Dolnom Kubíne z rôznych obcí a miest Slovenska, lebo sa tu konal **volejbalový turnaj KUBCUP**. Hralo sa v telocvičniach CZŠ A. Radlinského a ZŠ M. Kukučina. Turnaj Kubcup organizovali sestry seleziánky v Dolnom Kubíne a Centrum voľného času Laura. Príjemne ich prekvapila finančná podpora podnikateľov aj ľudí z farnosti.

- V 2. kole Severoslovenského pohára **v plávaní** dňa 9. mája v Liptovskom Mikuláši sa úspešne umiestnili plavci MPK Dolný Kubín. Pretekov sa zúčastnilo pätnásť plavcov a úspech štafety – 2. miesto bol o to cennejší, že sa vyhodnocovala len spoločná „Open“ kategória. Na prvých troch miestach sa umiestnili Dolnokubínčania: Janka Záhradníková, Alžbeta Štajerová, Tibor Halamček, Silvester Hlavaj, Filip Florián Šebo, Gabriela Zemenčíková, Frederika Vešelényiová, Martin Stanovský, Jakub Kecera a Dominik Ján Šebo.

- Dňa 11. mája sa v belgických Antverpách skončili Medzinárodné majstrovstvá telesne postihnutých plavcov, v ktorých mal Dolný Kubín tiež svoje zastúpenie. Úspešne nás reprezentovala Dominika Vešelényiová, ktorá získala 5 medailí, z toho 2 zlaté.

- Dňa 16. mája 2009 sa v Žiline uskutočnili jarné majstrovstvá Stredoslovenskej oblasti v plávaní. Úspešných bolo osem plavcov MPK Dolný Kubín, ktorí v konkurencii 200 plavcov vybojovali viacero medailí. Najúspešnejšia bola Alžbeta Štajerová (1., 2. a 3. miesto), potom Gabriela Zemenčíková, Jakub Kecera, Janka Záhradníková, Michaela Salcerová, Tibor Halamček a v štafete Štajerová, Fulöpová, Žofajová a Zemenčíková.

- V rámci **Svetového dňa atletiky** sa konali preteky v maďarskom meste Tiszaújváros. Zúčastnili sa ho športovci krajín Vyšegrádskej štvorky. Súrodenci Marek, Daniel a Matúš

Vajdíkovci získali výborné umiestnenie v behu. Na pretekoch v rámci Svetového dňa atletiky v Považskej Bystrici boli úspešní Dolnokubínčania Dávid Babinský, Nikoleta Duhová, Petra Kacová, Patrícia Beňušová, Tatiana Kurtíková, Emília Púčková, Miriam Košťalová a Zuzana Križanová.

- Slovenský atletický zväz ako každý rok aj v roku 2009 zorganizoval preteky Grand Prix Slovensko 2009. Martina Valčíčáková z atletického oddielu Orava Dolný Kubín získala 2. miesto vo vrhu guľou.

- V dňoch 16.-17. mája sa v športovej hale Prešovskej Univerzity uskutočnili majstrovstvá Slovenska v **kickboxe** 2009. Z Kick-box klubu Dolný Kubín si postup na majstrovstvá Slovenska vybojovalo počas šiestich kôl Slovenského pohára osem pretekárov. Získali štyri zlaté medaily, päť strieborných, štyri bronzové a tri štvrté miesta. V sezóne 2008/2009 si dvaja kick-boxeri prevzali pohár „Vítaz slovenského pohára“ – Ľuboslav Šiška a Martin Furinda.

- **Stolní tenisti** hodnotili súťažný rok 2008/2009 dňa 22. mája 2009. Odovzdali diplomy družstvám za umiestnenie v turnajoch, medzi nimi v piatej lige na prvom mieste TJ Dolnému Kubínu. Ocenili a poďakovali zaslúžilým členom a hráčom oravského stolného tenisu za činnosť v prospech stolného tenisu a šírenia dobrého mena Oravy. Medzi ocenenými bol aj Jaroslav Lep, aktívny hráč TJ Dolný Kubín.

- **Peter Tatarka** zo ŠK IMPA FC Dynamic Dolný Kubín sa zúčastnil majstrovstiev Európy v **kulturistike** a získal zlatú medailu. V júli 2009 ho čakali Svetové hry, čo je neoficiálna olympiáda neolympijských športovcov.

- Dňa 23. mája 2009 sa konal v telocvični ZŠ J. Matúšku finálový deň juniorskej **florbalovej ligy** v Dolnom Kubíne o pohár viceprimátora Romana Matejova. Najlepším strelcom súťaže sa stal Jakub Barták, brankárom Peter Jarošák a obrancom Jaroslav Bedlek, všetci z oddielu Sharks. Cenu za najlepšieho hráča získal Juraj Pazdera z Light Flash.

- Dňa 30. mája sa vzpierači ŠK Elkop WLC DK zúčastnili majstrovstiev Slovenska jednotlivcov **vo vzpieraní** v Košiciach. **Peter Janíček** sa stal majstrom Slovenska vo svojej kategórii. Tomáš Chovanec a Peter Janák sa umiestnili na druhom mieste.

- Základná škola M. Kukučina a atletický oddiel Orava usporiadali majstrovstvá kraja ZŠ družstiev v **atletike** na štadióne Ivana Chodáka v Dolnom Kubíne. Na prvom mieste sa umiestnila ZŠ Oravská Polhora, na druhom ZŠ M. Kukučina. V súťažiach jednotlivcov sa na

prvých troch miestach umiestnili Dolnokubínčania: Henrich Lonský, Emília Púčková, Petra Kacová, Pavol Podstrelený, Dávid Babinský, Miriam Košťálová a Patrícia Beňušová.

- Na majstrovstvách stredoslovenskej oblasti v **atletike dorastu** boli Dolnokubínčania veľmi úspešní. Celkom získali 20 medailí, z toho 13 majstrovských titulov. Trojnásobným majstrom kraja sa stala Martina Valčičáková a dvojnásobným Daniel Vadík a Tibor Jašica. Na prvých troch miestach sa umiestnili Marek Vajdík, Matúš Vajdík, Veronika Štyráková, Daniel Vajdík, Tibor Jašica, Jaroslav Lupák (veterán), Martina Valčičáková, Jakub Lonský, Peter Sládek (veterán), Patrícia Beňušová a Ondrej Bruncko.

- Na atletickej dráhe v Dubnici nad Váhom bol úspešný Rastislav Ľapaják na majstrovstvách stredoslovenskej oblasti jednotlivcov v **atletike** dňa 6. júna 2009. Získal štyri medaile. V prvej trojke sa umiestnili aj Emília Púčková, Katarína Opartyová, M. Smolková a A. Jakubčeková. Dolnokubínčan Matúš Vajdík reprezentoval Slovensko na medzinárodnom trojstretnutí atlétov z Maďarska, Česka a Slovenska v Nitre. V behu na 3000 metrov sa umiestnil na 2. mieste. Atléti kategórie dorastu každoročne absolvovali preteky majstrovstvá Slovenska v júni. Na tohtoročných pretekoch v Nových Zámkoch nemali Matúš a Marek Vajdíkovci z Orava DK konkurenciu, získali medaily v behu na 3000 m a v behu na 800 metrov. Výborná bola aj Veronika Štyráková, v hode oštepom získala striebornú medailu.

- Vo francúzskom mestečku Foix sa počas tretieho júnového víkendu konali preteky World Series v **kanoistike na divokej vode**, v rámci ktorých boli predmajstrovské preteky juniorov do 18 rokov a finále majstrovstiev Francúzska. Naši juniori štartovali so šiestimi loďami. Najúspešnejšia bola posádka C-2 Daněk a Osadský, postúpili do semifinále v seniorskej kategórii. Celkovo sa umiestnili na 4. mieste.

- Krajské kolo X. ročníka **atletickej súťaže** „Hľadáme nového Jozefa Plachého“ sa uskutočnilo 18. júna 2009 v Martine na atletickej dráhe ZŤS. V súťaži družstiev sa na prvom mieste umiestnila Cirkevná základná škola A. Radlinského a na 2. mieste ZŠ M. Kukučina DK. Medzi najúspešnejších jednotlivcov patrili Emília Púčková a Lucia Podstrelená.

- Dolnokubínski **futbalisti** dosiahli v jarnej súťaži historický úspech. Hrali v II. najvyššej slovenskej lige a umiestnili sa na prvom mieste v konečnej tabuľke. Z 28 zápasov vyhrali 17, remizovali 5 a v šiestich ťahali „za kratší koniec“. Najlepším strelcom bol Savič (8 gólov) a Kubala (5 gólov). O postup sa zaslúžili I. Trabalík, Papiak, Drengubiak, D. Sadžakov, J. Čarnota, Stolárik, Dutka, L. Bakoš, J. Siman, P. Čarnota, Kasan, Oravík, Kubala, Savič, Chovanec, Letko a Lejko. Trénerom mužstva bol Ľubomír Páleník, jeho asistentom

a trénerom brankárov bol Ivan Trabalík. Vedúcim mužstva bol Ľubomír Milan ml., lekárom MUDr. Ľubomír Horný a masérkou Edita Čillíková. Takže postúpili do druhej najvyššej slovenskej súťaže – I. ligy. Manažérom klubu bol Jozef David. Prvá liga začala už 11. júla. V realizačnom tíme nastali zmeny. Trénera Páleníka nahradil Vladimír Goffa, novým asistentom bol Ivan Tittel.

- Vyvrcholením letnej plaveckej sezóny pre plavcov MPK boli Letné majstrovstvá Slovenskej republiky v Štúrove. Hoci sa umiestnili od 5. do 15. miesta, niektorí vylepšili svoje osobné maximá a celkove vytvorili dvadsať rekordov.

- **Tenisový turnaj** amatérskych neregistrovaných hráčov nad 18 rokov pod názvom „Prolink ARDES Cup“ sa konal v dňoch 12.-14. júna 2009. Zúčastnili sa hráči z Dolného Kubína, Martina a Ružomberka. Do semifinále sa dostali Dolnokubínčania Juraj Jonák, Ján Bartoš, Juraj Bystričan a Jaroslav Taraj. Víťazom pretekov bol Dolnokubínčan Juraj Jonák.

- Atlét **Jakub Lonský** sa stal majstrom Slovenska v behu na 5000 metrov časom 16:28,17 min. na majstrovstvách Slovenska juniorov. Medzi bronzových medailistov patrili Marek Vajdík a Matúš Vajdík. Preteky organizoval AK Stavbár Nitra.

- Horolezecký klub JAMES zorganizoval pre horolezcov dňa 4. júla 2009 po prvýkrát „**Deň na špagáte**“ na Vyšnokubínskej Tupej skalke pri príležitosti 20. výročia založenia Horolezeckého klubu v Dolnom Kubíne. HK chcel podujatie organizovať každý rok. Návštevníci sa najviac tešili na tzv. tyrolský traverz, čiže lanovku na špagáte. Pár odvážlivcov si trúfalo aj na skalu. Každá z ciest po skale, dlhá 35 – 50 metrov má svoje meno, ktoré súvisí s udalosťami jej prvého zdolania. Napríklad Baletka, Nežná romanca, Zvoniace ponožky, Daždívá, Ukradnutá, Škola pádov a pod. Na vytrvalostné preteky sa prihlásilo deväť dvojíc a trojíc. Najúspešnejšie si počínali Juraj Laštík a Peter Gebura. Predsedom HK James bol Jozef Čabo, zástupcom Milan Pisarčík a členmi výboru Mikuláš Gebura, Matej Konštiak a Tatiana Mlynarčíková.

- **Horolezec Ján Smoleň** (*1981) z Dolného Kubína s českými kamarátmi vytvoril novú lezeckú cestu na jednej z najneprístupnejších venezuelských stolových hôr v národnom parku neďaleko brazílskej hranice. Sprevádzal ich miestny náčelník hustou džungľou a mačetaami značkovali chodník na stromoch. Na vytipovaných miestach ručne vyvrtali do skaly otvory na istenie pre ďalších lezcov. Výstup trval päť dní. Na vrchole zažili pocit víťazstva, zadosťučinenia za prekonanú drinu a eufóriu. Niekedy boli vydesení z nebezpečného hmyzu

a hadov na každom kroku. Náčelník ich upokojil a povedal, že jeho deti chodia bosé, nahé a sú zdravé a živé. Nič sa im nestalo. Nový chodník vytvorili po 400 - metrovej stene.

- Volejbalový klub Hlavatík Dolný Kubín usporiadal X. ročník Memoriálu Libora Buriana a Petra Rajniaka a IX. ročník Memoriálu Petra Hlavatíka **vo volejbale** v telocvični Cirkevnej základnej školy A. Radlinského. Zvít'azilo družstvo z poľskej Ujsoly, druhé bolo družstvo Hlavatík A, tretie družstvo z Popradu a na štvrtom mieste družstvo Hlavatík B.

- **Atletický oddiel** Orava Dolný Kubín usporiadal 5. ročník Memoriálu Miroslava Vojteka v trojboji na štadióne Ivana Chodáka v Dolnom Kubíne. Tento rok neboli prekonané rekordy v trojboji, ale pretekári dosiahli vynikajúce výsledky a časy. Z Dolného Kubína súťažili: Nikoleta Dúhová, Matúš Vajdík, Ivana Ťapajáková, Daniel Vajdík, veteráni Jaroslav Lupák a Peter Sládek, Jana Karetková.

- Dňa 19. júla 2009 sa konal na Kubínskej holi Slovenský pohár **v zjazde horských bicyklov**, druhé kolo a bolo zároveň majstrovstvami Slovenska. Slovenský reprezentant Filip Polc o Kubínskej holi povedal: „Kubínska hoľa je jedinou traťou na Slovensku, ktorá spĺňa parametre tratí svetových pohárov“. Pretekov sa zúčastnilo asi 200 jazdcov zo Slovenska, Česka a Maďarska, pretekali v kategóriách Muži Elite, Masters, Juniori, Hobby, Hardteil, Ženy a Žiaci. Medzi juniormi Dolnokubínčan Marek Pavelek sa umiestnil na 13. mieste.

- Poslednú júlovú sobotu sa v Dolnom Kubíne uskutočnil II. ročník turnaja v plážovom **volejbale** amatérov Euronics Beach Voleyball. Počasie súťažiacim veľmi neprialo. Zvít'azil kolektív športovcov v zložení: Martina Hadová, Ján Halaj a Miroslav Žilík.

- V dňoch 7.-9. augusta sa v Dolnom Kubíne konal volejbalový turnaj žien Dolný Kubín Cup 2009 s medzinárodnou účasťou. Volejbalistky z Bieloruska, Česka a Slovenska, celkom 98 družstiev, súťažili na antukových dvorcoch Cirkevnej ZŠ A. Radlinského. Poradie družstiev na konci turnaja bolo nasledovné: 1. Baranoviči, 2. Minsk, 3. Brest, 4. Olomouc, 5. Brno, 6. Brno juniorky, 7. juniorky ČR, 8. Slávia UK, 9. Žilina.

- Atletický oddiel Orava Dolný Kubín usporiadal na štadióne MUDr. Ivana Chodáka dňa 15. augusta **XII. ročník medzinárodného veteránskeho mítingu v ťažkom päťboji**. Súťažilo sa o Pohár primátora mesta Dolný Kubín. Na štart nastúpilo 32 veteránov z Poľska, Maďarska, Česka, Juhoafrickej republiky a Slovenska. Domáci pretekár Jaroslav Lupák sa umiestnil vo svojej kategórii na 2. mieste.

- Dňa 15. augusta 2009 sa v Dolnom Kubíne uskutočnil II. ročník medzinárodného **cyklomaratónu**. Vytrvalostných pretekov na horských bicykloch sa zúčastnilo okolo 550

cyklomaratóncov zo Slovenska, Poľska, Lotyšska a Čiech. Trasa viedla od Dolného Kubína do Malatinej, odtiaľ na Borové, kde sa cyklisti otáčali a smerovali zas do Dolného Kubína. Zdatnejší absolvovali 82 km, ostatní 43-kilometrový okruh. Medzi víťazov patrila olympionička Janka Števková a Milan Berényi. Z domácich cyklistov sa z prvenstva tešil Igor Otepka.

- V dňoch 27. augusta – 1. septembra 2009 sa uskutočnil **tenisový turnaj** známy ako Guláš Open, na ktorom súperili tenisti z Oravy a Liptova. Dolnokubínčan Juraj Jonák v dvojhrách zvíťazil nad Danielom Borovým a obhájil minuloročný primát. Štvorhra patrila domácim Ružomberčanom, ktorí vo finále porazili Dolnokubínčanov Jaroslava Taraja a Jána Bartoša. Tretie miesto patrilo Jurajovi Jonákovi s Petrom Gallom.

- V medzinárodných mládežníckych pretekoch Danubia Cup **vo vodnom slalome** si tri zo štyroch prvenstiev vybojovali slovenskí vodáci, medzi nimi aj dvaja Dolnokubínčania. Matúš Daněk a Radoslav Osadský zvíťazili v kategórii dorastencov a Ľubomír Janček z Dolného Kubína získal bronzovú medailu v kategórii K1.

- Vyvrcholením letnej biatlonovej sezóny boli majstrovstvá Slovenska v dňoch 11.-13. septembra 2009. **Dolnokubínsky biatlon** opäť úspešne reprezentovali pretekári ŠK Meteor, ktorí priniesli domov jedno zlato, dve striebra a jeden bronz. Jakub Lonský sa stal vo svojej kategórii majstrom SR, úspešne si počínali Alžbeta Majdišová a Henrich Lonský.

- Dolnokubínski atléti boli úspešní na septembrových podujatiach celoslovenského charakteru. V Košiciach sa uskutočnil **atletický míting Grand Prix Slovakia**, na ktorom medaily získali Daniel Vajdík (1. miesto), Natália Halušková (3.) a Jakub Lonský (3.). Na súťaži Atletický most 2009 v Dubnici nad Váhom sa Daniel Vajdík umiestnil na 2. mieste a Matúš Vajdík na 3. mieste. V atletickej súťaži v Banskej Bystrici boli úspešné Natália Halušková (1.), Petra Kacová, Paula Smolková, Natália Halušková, Emília Púčková a Michaela Smolková. Na atletických pretekoch v Nových Zámkoch Tatiana Kurtíková z TJ Orava DK striebornú medailu a tým sa nominovala do slovenskej reprezentácie.

- I. ročník **tenisového turnaja** „Double OFZ Tennis Cup 2009“ sa odohral na kurtoch v Dolnom Kubíne na Brezovci. Hralo dvadsať párov. Do finále sa prebojovali dvojice Ľ. Turkota – R. Moravčík a J. Taraj – J. Bartoš z Dolného Kubína. Na prvom mieste sa umiestnili Ľ. Turkota a R. Moravčík.

- Poslednú septembrovú nedeľu začala plavecká sezóna 3. kolom Severoslovenského pohára v **plávaní**. Výborné umiestnenie získali Dolnokubínčania: Janka Záhradníková, Frederika

Vešelényiová, Jakub Kecera, Romana Záhradníková, Silvester Hlavaj, Filip Florián Šebo a Dominik Ján Šebo. Plavci MPK DK sa v októbri zúčastnili viacerých pretekov: jesenných majstrovstiev stredoslovenskej oblasti v Žiari nad Hronom, Veľkej ceny Púchova, 29. ročníka Štiavnickeho kahanca v Banskej Štiavnici, medzinárodných pretekov v Banskej Bystrici „Banskobystrický pohár 2009“.

- Atletická súťaž **v cezpoľnom behu žiakov ZŠ a SŠ** sa konala na Kuzmínove ako kvalifikácia pre postup na majstrovstvá kraja. Medzi ZŠ boli úspešné CZŠ A. Radlinského a ZŠ M. Kukučina. Medzi strednými školami boli úspešné Gymnázium P. O. Hviezdoslava a Stredná odborná škola polytechnická Kňažia. Na prvom, druhom a treťom mieste sa umiestnili jednotlivci zo základných škôl: Jozef Habáň, Stanislav Meľo, Matúš Števek, Emília Púčková, Jana Záhradníková a Lucia Podstrelená, jednotlivci zo stredných škôl: Alžbeta Majdišová, Monika Klimčíková, Martina Straková, Jakub Lonský, Matúš Vajdík a Marek Vajdík.

- Dňa 28. novembra 2009 sa vzpierači ŠK Elkop WLC zúčastnili na slovenskom šampionáte. Družstvo v zložení Miroslav Janíček, Peter Janíček, Václav First a Milan Olos sa umiestnilo na 2. mieste. Absolútnym víťazom pretekov bol Miroslav Janíček.

- Po trojročnej prestávke sa uskutočnil tretí ročník turnaja trojčlenných družstiev **v elektronických šípkach** „Kremeľ Cup 2009“. Z víťazstva sa tešilo družstvo Kremeľskí mamuti I v zostave Milan Mateček, Peter Macko a Matúš Faglic. Na 2. mieste sa umiestnili z družstva Betonári: Ján Rakús, Peter Kučerík, Jakub Luši a na treťom mieste Kremeľskí mamuti II: Martin Kučerík, Jozef Laštík a Vladimír Macko.

- Na prelome novembra a decembra 2009 sa v indickom Bengaluru konali **Svetové hry telesne postihnutých športovcov** – IWAS WORLD Games 2009. V jedenástich športoch súťažilo 604 športovcov zo 43 krajín sveta. Slovensko zastupovala skupina atlétov a plavcov. Plavkyňa Dominika Vešelényiová z Dolného Kubína získala zo štyroch štartov tri medailové umiestnenia.

- Na majstrovstvách Slovenska mladších žiakov v plávaní získala bronzovú medailu Janka Záhradníková z Mestského plaveckého klubu v Dolnom Kubíne.

- **Silvestrovský výstup na Choč 2009** sa uskutočnil po 36 krát. Organizoval ho Klub slovenských turistov v Dolnom Kubíne a zúčastnilo sa ho 1700 turistov z Oravy, Liptova, ale aj Poľska a Maďarska.

RÔZNE UDALOSTI

Tradične sme sledovali **narodenie prvého Dolnokubínčana** v našom meste. Prvý Dolnokubínčan v roku 2009 sa narodil mamičke Márii Trnkócyovej (piate dieťa), syn Michal, vážil 3650 gramov a meral 52 centimetrov. Šťastnej mamičke zablahoževal primátor mesta Ing. Ivan Budiak dňa 7. januára 2009 a vedúci odboru sociálnych vecí, zdravotníctva a kultúry MsÚ Jozef Gruchalák. Zároveň mamičke odovzdali finančný dar 166 eur.

Počas roka sa v Dolnom Kubíne narodilo 204 detí a zomrelo 115 občanov. Rodičia dávali novorodencom najčastejšie mená: Jakub, Tomáš, Adam, Viktória, Lucia, Kristína a Terézia. Dolný Kubín mal 19355 obyvateľov, z toho 9929 žien a 9426 mužov. Veková skladba obyvateľov bola nasledovná: detí do troch rokov 642, obyvateľov od 25 do 65 rokov 11301, obyvateľov od 90 do 100 rokov 32. Z trvalého pobytu v meste sa odhlásilo 352 obyvateľov a na trvalý pobyt sa prihlásilo 201 obyvateľov.

Dňa 3. januára 2009 večer sa na historickom cintoríne v Dolnom Kubíne stretlo približne štyridsať mladých ľudí na čele s Mariánom Kotlebom, vodcom Slovenskej pospolitosti. Účastníkom sa prihovoril slovami: *“Je úžasné, že sme prišli o slovenskú korunu a nahradili ju nejakými šekelmi. Slovenské hranice a vlastná mena sú symbolom štátnej zvrchovanosti.”* Pri hrobe Janka Matúšku, autora slovenskej hymny, mladí ľudia, oblečení v čiernom, vyslovili poďakovanie národovcom, ktorí bojovali za prijatie slovenského jazyka, pričom vďaka nim môžeme dnes hovoriť materinským jazykom. Potom odišli k soche P. O. Hviezdoslava pred Oravským múzeom (Bibliotékou), kde ich skontrolovala polícia. Keďže **stretnutie organizované Slovenskou mládežou** bolo ohlásené dopredu, kontrolované osoby mali doklady v poriadku a neporušili zákon. Krátko po šiestej hodine večer sa v pokoji rozišli. M. Kotleba pozval prítomných na oslavy vzniku prvého Slovenského štátu 1939-1945, jeho prezidenta Jozefa Tisu a politikov Slovenského štátu.

Dňa 17. januára 2009 sa konal **spomienkový skialpinistický lampiónový pochod** na Kubínsku hoľu k Pamätníku obetiam lavíny dňa 16. januára 1968. Dolnokubínčania tak vyjadrili úctu študentom Technickej univerzity v Brne, ktorí zahynuli pod lavínou na Kubínskej holi a vyjadrili spolupatričnosť pozostalým.

Týždenník Orava vyhlásil **fotografickú súťaž** pod názvom „Mama, oco a ja!“. Vyzval čitateľov dňa 19. januára 2009, aby zasielali fotografie s touto tematikou na uverejnenie v novinách. Zároveň prebiehalo hlasovanie o najkrajšie snímky. Do súťaže sa zapojilo

množstvo rodičov. Posielali rodinné fotografie. Ocenených bolo šesť fotografií, z Dolného Kubína vyhrali autori štyroch rodinných fotografií, jeden z Malatinej (starosta s dcérkou Lilianou) a jeden z Vyšného Kubína. Ich fotografie sú uložené v zbierke novín Orava v Štátnom archíve v Dolnom Kubíne.

Dolnokubínčania, majitelia rodinných domov, ktorí vykurovali plynom a varili na plynových sporákoch, sa obávali odstavenia Slovenska od prívodu plynu z Ruska pre nehody medzi Ruskom a Ukrajinou a vypuknutím tzv. plynovej krízy. Ukrajina neplatila Rusku za dodávky plynu a následná reakcia bola odstaveniu plynovodov, čo významne zasiahlo Slovensko. Hovorilo sa o **plynovej kríze**. Štátni predstavitelia Slovenska rokovali o dodávke cez iné krajiny, aby občania nepocítili krízu a hlavne zimu. Našťastie, všetko sa vyriešilo, aby nedošlo k obmedzeniam. Následná reakcia obyvateľov mala vytvoriť nezávislosť na vykurovaní od plynu a tak sa zvýšil záujem o uhlie a iné možnosti vykurovania domov. Plynová kríza ohrozovala aj podnikateľov a závody.

S novou menou euro sa objavili na Slovensku aj v Dolnom Kubíne prípady platenia **falošnými bankovkami**. Nepříjemnú skúsenosť zažila majiteľka novinového stánku Iboja Polesná. Mladí ľudia tu chceli rozmeniť falošnú päťdesiateurovku. Zistila, že vodoznak nebol v poriadku. Po vyjadrení svojich pochybností zákazník jej bankovku vzal a odišiel. Za január a február 2009 sa na Slovensku vyskytlo 413 falošných eurobankoviek.

Po prijatí euro meny bolo duálne zobrazovanie cien hlavným nástrojom ochrany spotrebiteľov. Umožňovalo obyvateľom porovnávať, či sa hodnota cien tovarov a služieb v eurách nezmenila, hlavne nezvýšila oproti pôvodným cenám v slovenských korunách. Ceny všetkých tovarov a služieb v Sk sa prepočítavali stanoveným konverzným kurzom. Duálne zobrazenie cien bolo povinné do konca roka 2009.

Počas roka 2009 národné centrálné banky v eurozóne vymieňali občanom slovenské korunové bankovky za euro v oficiálnom konverznom kurze do 28. februára 2009 bezplatne. Výmena pokračovala však do konca roka 2009 v zmysle stanovených pravidiel a zásad.

Prepravný lístok v mestskej hromadnej autobusovej doprave po meste Dolný Kubín stál 33 centov. Zľavu mali študenti, dôchodcovia a telesne postihnutí občania.

Počasiu pripravilo Dolnokubínčanom nevídané pohľady dňa 24. februára 2009, na svätého Mateja. Teplota klesla z – 20 stupňov Celzia na nulu a na rieke Orave sa začali lámať ľady. Rozlámané kusy vytvorili nevšedné okamihy. Kačice, ktoré žijú popri brehoch sa ihneď

na kryhy vyštverali a „predvádzali“. Ľudová pranostika hovorila: „*Matejský ľad už ani líšku neudrží. Matej ľady láme*“.

Dolnokubínčania prijímali cez **televízny signál** MMDS šestnásť programov už sedem rokov. Prevádzkovateľ Miroslav Bobák znížil počet vysielaných programov na osem, medzi nimi aj mestskú televíziu Infoštúdio Dolný Kubín a ako dôvod uviedol vykradnutie vysielача neznámym páchatel'om. Na stretnutí s vedením mesta dňa 22. januára 2009 ponúkol rozšírenie programov formou digitalizácie. Cena za zmenu jedného analógového programu, za ktorú by sa získali štyri digitalizované predstavovala 2656 EUR.

Fašiangy, čas zábavy, karnevalov a plesov aj v tomto roku pripomínal Dolnokubínčanom Vladimír Jančuška z Leštín, už po sedemnásťkrát. V tomto roku si vybral masku hasiča. Do mesta prišiel ráno a odchádzal až večer. Chcel rozveseliť ľudí v meste, často zaklopal na hocijaké okno a zarapkal na rapkáči. Niekedy nič netušiaceho aj „vydesil“. Chodil po ulici, obchodoch, lekárnach aj inštitúciách. Dolnokubínčania si na neho zvykli.

Dňa 13. februára 2009 sa na zimnom štadióne konal **karneval detí na korčuliach**. Okolo 70 detí malo oblečenú nejakú masku, najčastejšie známu postavičku z rozprávky. Aj keď boli najkrajšie masky vyhodnotené, každý účastník dostal sladké maškrtky. Detský karneval pripravili CVČ Domček a Mesto Dolný Kubín.

V utorok 17. marca 2009 večer prekvapila obyvateľov sídliska Veľký Bysterec v Dolnom Kubíne silná rana, ktorá zatriasla oknami. Okamžite sa zaplo niekoľko alarmov osobných automobilov zaparkovaných pred bytovkami. Príčinou nebol výbuch bomby, ale blesk, ktorý udel v blízkosti Cirkevnej základnej školy A. Radlinského. Hrmelo a blýskalo sa aj v iných častiach Oravy. Silný vietor so snežením vystriedala **večerná búrka**, ktorá ľudí prekvapila. Časť z nich si ju spájalo s globálnym otepľovaním. Klimatológ Slovenského hydrometeorologického ústavu v Banskej Bystrici Peter Borsányi vysvetlil: „*Zimné búrky nesúvisia s globálnym otepľovaním. Vyskytujú sa v decembri až februári priemerne raz až dvakrát za desať rokov. V marci sa vyskytujú jeden až dvakrát za dva alebo tri roky.*“ Zimné búrky vznikali pri výrazných frontálnych rozhraniach – pri strete studeného severného vzduchu s teplým južným. Rozdiel medzi zimnou a letnou búrkou bol v tom, že v zime padá sneh z oblohy. Zrážky z tuhého skupenstva vo vyšších vrstvách atmosféry sa nestihnú roztopiť ako v lete a dopadajú na zem v podobe snehu. V lete nás silná búrka môže prekvapiť krupobitím.

XVIII. ročník **Majstrovstiev Oravy v slovenskom mariáši** sa konal dňa 29. marca 2009. Zúčastnilo sa ho 33 súťažiacich z miest a obcí Oravy a pozvaní hráči z Kysúc. S kritériami súťaže všetkých súťažiacich oboznámil Adam Záh z Oravského kultúrneho strediska v Dolnom Kubíne. Z Dolnokubínčanov sa na druhom mieste umiestnil Ján Rešutík. Perličkou súťaže bola účasť 83-ročného Jozefa Trulíka z Lokce, ktorý sa umiestnil na 14. mieste.

Oravská vodárenská spoločnosť v Dolnom Kubíne pri príležitosti svetového Dňa vody ponúkla záujemcom bezplatné **otestovanie pitnej vody** z vlastných studní dňa 23. marca 2009. Limitujúce boli dve hodnoty. Pri pitnej vode nesmie obsah dusičnanov prekročiť hodnotu 50 miligramov na 1 liter, limit 15 miligramov bol určujúci pri príprave umelej stravy pre kojencov. Záujem bol mimoriadne vysoký. Zatiaľ čo v minulom roku prinieslo vzorky päť ľudí, v tomto roku štyridsať. Pätnásť vzoriek prevyšovalo zdravé hodnoty.

Počasié tohtoročných Veľkonočných sviatkov bolo vydarené. Teploty sa vyšplhali až na +20 stupňov Celzia. Veľkonočná oblievačka a šibačka ako tradícia sa v mnohých rodinách dodržiavali. Kupači dostávali čokoládové vajička a peniaze.

Počas Veľkonočných sviatkov sa v Dolnom Kubíne konala **krížová procesia** rímsko-katolíckych veriacich od kostola sv. Kataríny Alexandrijskej na Kuzmínovo. Zastavili sa štrnásťkrát, spievali, modlili sa a so sviecami v rukách počúvali slová zamyslenia. Kríž vynesli až na vrchol kopca Kuzmínova.

Oslavy 1. mája 2009 zorganizovala politická strana SMER-SD pred mestským kultúrnym strediskom. Odznali prejavy politických predstaviteľov a pre dobrú náladu hrala dychová hudba Tvrdošanka. Podujatia sa zúčastnilo okolo sto ľudí.

Mnohí rímsko-katolícki veriaci z Dolného Kubína sa dňa 1. mája 2009 zúčastnili V. ročníka **púte Rádia Lumen v Krakove**. Zišlo sa tu okolo 25 tisíc veriacich. Slávnostnú sv. omšu celebrowalo viacero slovenských a poľských biskupov. V kázni sa veriacim prihovoril spišský biskup František Tondra. Nechýbalo ani hudobné predstavenie a samozrejme spoločná modlitba ruženca Božieho milosrdenstva.

Tohtoročné oslavy **64. výročia oslobodenia mesta Dolný Kubín** boli skutočne pestré. Program začal filmovým predstavením pre stredoškolskú mládež, ktorá si v kine Choč pozrela filmové predstavenie „Náš vodca“. O desiatej hodine sa Hviezdoslavovo námestie zaplnilo mladými športovcami zo základných škôl, ktorí si za slnečného počasia zmerali sily v bežeckej súťaži a absolvovali „Beh o Cenu primátora“. Zástupcovia mesta a pozvaní hostia

odhalili pamätnú informačnú tabuľu s pamätným textom na opornom múre parkoviska supermarketu Tesco (v areáli bývalých dolnokubínskych kasární), venovanú vojenským veteránom. Primátor mesta **Ing. Ivan Budiak** vo svojom príhovore **zdôraznil:** „*Nedopust' me už nikdy tu hrôzu a nezabúdajme na obeť padlých vojakov a partizánov, ktorí položili svoje životy pri oslobodzovaní nášho mesta*“. Za protifašistických bojovníkov a odbojárov prehovoril pán Ján Mihál. Pripomenul hrôzu, krivdy a nenávratnú stratu ľudských životov. Spomínal, ako odboj po potlačení Slovenského národného povstania proti okupantom sa presunul z obcí a miest do hôr. Aj v Chočskom pohorí operovali partizánske oddiely, ktoré mali za úlohu narušovať premávku fašistických vojsk medzi Dolným Kubínom a Ružomberkom. Fašisti podnikli proti partizánom viaceré trestné výpravy a zatýkali Dolnokubínčanov, podozrivých z pomoci partizánom a odviekli ich do koncentračných táborov v marci 1945. V noci zo 4. na 5. apríl 1945 ustupujúci fašisti ničili mosty a cesty v Dolnom Kubíne. Ľudia sa poschovávali do pivníc a úkrytov. Dňa 5. apríla prišli do mesta partizáni a vojaci Červenej armády. Ľudia ich vítali.

Popoludní 5. apríla 2009 hrala na Hviezdoslavovom námestí dychová hudba Tvrdošanka a o trinástej hodine sa konalo slávnostné kladenie vencov k pamätníku oslobodenia na Hviezdoslavovom námestí. Z jestvujúcich politických strán si pamiatku padlých uctili predstavitelia strany SMER-SD okresu Dolný Kubín.

Daňoví poplatníci v našom meste mohli do konca apríla 2009 darovať 2 % zaplatenej dane školám, občianskym združeniam, nadáciám, neziskovým organizáciám atď. Prijímatelia so sídlom v Dolnom Kubíne získali takto 8,9 mil. Sk (295,5 tis. EUR). Najviac 103 tisíc EUR si pripísalo Hutnícke združenie Dolný Kubín, nasledovali Sport klub – klub na podporu mladých športovcov (62,2 tis. EUR), rodičovské združenie pri Gymnázium P. O. Hviezdoslava (20,4 tis. EUR), o. z. Kukučinka (15,4 tis. EUR), o. z. Ekonóm pri Obchodnej akadémii v Dolnom Kubíne (14,9 tis. EUR), ZŠ a MŠ A. Radlinského (3600 EUR), Priateľ materskej školy na Ul. Odbojárov (2530 EUR), o. z. Kohútik (2119 EUR), občianske združenie pri ZŠŠ Dolný Kubín – Kňažia (416 EUR). Medzi ďalších prijímateľov patrili MHK, HK James, ZO STP, ÚS SČK, Reliéf, Edukos, o.z. Femina, o. z. TARGO, Inšpirácie, Žubrienky, poľovnícke združenie, folklórne súbory, Klub priateľov Dánska, n. f. Prečo Nie Konope?, ŠBK a ďalšie.

Oslavy 1. mája sa začali stavaním mája v predvečer tohto sviatku. Mesto dalo postaviť máj (kmeň ihličnatého stromu, zbaveného kôry, zakončený korunou ozdobenou pestrofarebnými stuhami) na Hviezdoslavovom námestí pri kine Choč. Oslavy začali

sprievodom od Mestského kultúrneho strediska na Bysterci, Námestia Slobody. Najprv išli členovia speváckeho folklórneho súboru Orava v krojoch so sprievodom ľudovej hudby, za nimi spevokol Základnej umeleckej školy P. M. Bohúňa, vlajkonosiči, predstavitelia mesta, spoločenských organizácií, niektorých politických strán a občania mesta. Po príchode sprievodu na Hviezdoslavovo námestie nasledoval kultúrny program v podaní hudobných a tanečných súborov.

Rímsko-katolícky farský úrad sv. Kataríny Alexandrijskej v Dolnom Kubíne pripravil pre veriacich **Dekanátny mariánsky deň** 9. mája 2009. V kostole Povýšenia sv. Kríža na Brezovci celebrou sv. omšu pomocný spišský biskup Štefan Sečka. Podľa vyjadrenia kaplána Františka Bebku sa veriaci každú prvú sobotu v mesiaci modlili ruženec počas tzv. Mariánskeho večeradla v kostole na Brezovci a dňa 13. mája si pripomínali výročie zjavenia Panny Márie vo Fatime. V roku 2009 bolo 131. výročie zjavenia.

Dňa 16. mája 2009 sa konala netradičná **súťaž** dolnokubínskych hasičov, policajtov, rýchlej záchranej služby a maturantov vo varení najchutnejšieho gulášu pod názvom „Guláš Feste“. Súťaž vyhrali dolnokubínski hasiči pod vedením náčelníka.

Oslavy Dňa detí zorganizovali štátni policajti, hasiči, horskí záchranári, Územný spolok SČK, Domček CVC, Mestské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne a Oravské kultúrne stredisko dňa 1. júna na Hviezdoslavovom námestí aj pred budovou polície. Deti si pozreli výcvik policajných psov, zbrane a výstroj policajtov. Mohli si skúsiť vyzdvihnutie do výšky 30 metrov na vysokozdvížnej plošine Magirus, vyskúšať hasenie požiaru vodnými striekačkami a ďalšie záchranné zásahy. Veľmi sa im páčilo predstavenie - zásah poľskej skupiny Šróbik, ktorá „oslobodila rukojemníčku z rúk dvoch únoscov“.

Oslavy Dňa detí trvali v meste sedem dní. Dňa 7. júna sa konali pred MsKS. Deti si tu mohli na hrnčiarskom kruhu vyrobiť svoj vlastný hrnček, súťažili v zábavných hrách, maľovali obrázky, strelali z praku, skákali vo vreci. Vyšantili sa na nafukovacom hrade. Všetkých zaujali rytierske súboje o venček princeznej v podaní šermiarskej školy. Účastníci si pozreli predstavenie „Kocúr v čižmách“. Zábavné hry a súťaže pripravili deťom Mestské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne a materské centrum Píšťalka.

Regionálna kancelária Slovenského národného **strediska pre ľudské práva** v Dolnom Kubíne pracovala už 15 rokov a pri tejto príležitosti zorganizovala Deň otvorených dverí dňa 10. júna 2009. Pracovníci kancelárie SNS pre ľudské práva poskytli poradenstvo o problémoch diskriminácie v oblasti sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti,

poskytovanie tovarov a služieb, vo vzdelávaní, v pracovno-právnych vzťahoch a obdobných právnych vzťahoch. Kancelária v Dolnom Kubíne mala provenienciu pre mestá Námestovo, Tvrdošín, Liptovský Mikuláš, Ružomberok, Martin a Turčianske Teplice. Vedúcou bola Mária Brišková.

Mladí filatelisti so svojou vedúcou Máriou Luptákovou sa zúčastnili regionálneho kola filatelickej olympiády. „Kubínska filatelistická škola“ nesklamala a medzi úspešných zberateľov, medzi ktorých patrili: Timotej Mužila, Darina Kucharíková, Martina Brtošová, Peter Jurík, Vlado Hanušniak a Jakub Grman. Víťazi postúpili do celoslovenského kola filatelickej súťaže. **Národná filatelistická olympiáda** sa konala v dňoch 19.-20. júna 2009 v Poprade. Tohtoročná súťaž okrem čisto filatelistických vedomostí a zručností bola zameraná na dopravu s podmienkou 70 % známok slovenských alebo československých a 30 % známok z európskych krajín. Známky na exponátoch dokumentovali vývoj a význam cestnej, železničnej a leteckej dopravy. Vynikajúce umiestnenie získali Dolnokubínčania Timotej Mužila, Mária Brtošová, Peter Jurík a Vladimír Hanušniak. Vedúca dolnokubínskeho filatelistického krúžku Mária Luptáková, učiteľka na dôchodku, dostala mimoriadne ocenenie za dlhoročnú záujmovú prácu so žiakmi a študentmi a pri príležitosti jej blížiacich sa osemdesiatych narodenín.

Štefan Priesol v našom meste mal nevšednú záľubu. Vyrábala valašky, ale aj husle a drevené reťaze. Rezbárstvu sa priučil od svojho ujčeka, umeleckého rezbára. Valaška, kedysi pracovný aj obradný nástroj upadla v modernej dobe takmer do zabudnutia. Svoje výrobky daroval aj do Ameriky a Švajčiarska. Rukoväte vyrábala zo slivkového dreva a pri nedostatku z bukového, javorového alebo jaseňového. Kovové časti vypracoval z antikoru. Inšpirovali ho ľudové motívy. Rukoväť zdobil cvokmi a mosadznými pásikmi.

XIII. ročník motoristického podujatia **Medzinárodná veterán rallye** sa konal v dňoch 13.-14. júna 2009. Zúčastnilo sa 113 posádok zo 17 štátov. Oravský úsek trasy viedol aj cez Dolný Kubín a obyvatelia mali možnosť obdivovať na Hviezdoslavovom námestí historické automobily. Napríklad 48 vozidiel z Francúzska, ozdobou podujatia boli Brohot Di z roku 1904, De Dion Bouton W (1904), Delage A (1905), kompletne skupina Bugatti atď. Najstarším vozidlom peletónu bolo vzácne auto od výrobcu Georges Richard z roku 1899.

Na Slovensku bolo množstvo žien, ktoré sa zaoberali veštením. V našom meste máme **veštkyňu Belu** (42-ročnú), ktorá videla duchov a vycítila príchod smrti. Bela sa sama charakterizovala ako „cestárka“. Povedala: „*Radím ľuďom, ktorí sa ocitli na životnej*

križovatke. Veci precitujem. Pomáham výkladovými kartami a počúvam hlasy vyšších bytostí. Ľudia za mnou chodia s problémami vzťahov a svojho zdravia. Zlá energia je ako lep, sadne na vás a už vás nepustí. Tento rok rezonujú medziludzské vzťahy a peniaze. Spôsobuje to súčasná hospodárska kríza, ktorá potrvá najmenej desať rokov. Svet čaká vojna, ale nie u nás. Cítim silné vibrácie okolo Indie.“ Aj Beline deti prejavovali vlohy na liečiteľstvo a veštenie.

Konto Orange vo svojom programe pod názvom „**Šanca pre váš región**“ podporovalo kultúrne aktivity. Spomedzi 339 žiadateľov o podporu uspeli z Dolného Kubína Oravská knižnica na projekt „Fantasy“ klubu Unicornus a občianske združenie Femina na projekt „Kultúra v prírode“ v mestskej časti Srňacie. Dostali po 1000 EUR.

Pri príležitosti Dňa otcov (23. jún) boli vyhlásené výsledky ankety **Otec roka 2009**, ktorá sa na Slovensku konala už po devätnásť-krát. Medzi nominovaných z nášho mesta patrili Peter Kulák z Dolného Kubína. Manželia Kulákovci mali v pestúnskej starostlivosti štyroch súrodencov. Deti sa u nich cítili dobre. Najstarší Lacko patrili medzi najhorších žiakov, ale po prevzatí do pestúnskej starostlivosti bol v nasledujúcom školskom roku vyznamenaným žiakom. Dňa 19. júna 2009 dostala rodina pozvanie do Bratislavy a zažila krásne chvíle – program a slávnostný večer v primaciálnom paláci, výlet po pamätihodnostiach Bratislavy na vláčiku Prešporáčiku a zážitok v Slovenskom národnom divadle s umelcami Martinom Malachovským a známymi hercami. Aj keď titul Otec roka 2009 „putoval na Východné Slovensko“, naša dolnokubínska rodinka získala možnosť tráviť niektorý víkend v kúpeľoch Brusno, či v Bojniciach.

Významnou osobnosťou v našom meste bol RNDr. **Miloš Pavlík** (*1922), znalec niekoľkých svetových jazykov a prekladateľ Starého zákona z hebrejčiny. Po roku 1989 absolvoval poznávacie cesty do USA, Austrálie, Nového Zélandu, Veľkej Británie a krajinách Európy na pozvanie veriacich. V rokoch 1998-2009 pracoval na preklade Starého zákona. Svoje dielo dokončil a dňa 2. júla 2009 zomrel.

Martina Baleková z Dolného Kubína, je známa z televíznej obrazovky STV päť rokov. Mala pozíciu redaktorky zahraničného spravodajstva a moderátorky krátkych správ, keď dostala novú významnú ponuku. V súčasnosti pôsobí už jeden rok ako poradkyňa manželky prezidenta Slovenskej republiky Silvie Gašparovičovej. Martina Baleková aktívne ovláda nemecký a anglický jazyk, pasívne dánsky jazyk. Jej matka bola riaditeľkou ZŠ M. Kukučina a potom školskou inšpektorkou.

Kronika Mesta Dolný Kubín sa začala písať v roku 1934, a tak mala 75. výročie. Prvým kronikárom bol evanjelický farár Ján Bezek v rokoch 1934-1944.

Výstup na Choč každoročne organizujú seleziáni a je známy ako **Mariánsky výstup**. Dňa 20. septembra 2009 sa konal XIX. ročník Mariánskeho výstupu na Choč. Bolo krásne slnečné počasie. Veriaci vyšli na vrchol Choča, kde sa konala svätá omša.

Vedenie mesta Dolný Kubín aj tento rok symbolicky vzdalo úctu zosnulým občanom nášho mesta. Súčasťou pietneho aktu v nedeľu 1. novembra 2009 bolo **vysvätenie nového centrálného kríža na cintoríne** pri Dome smútku. Na pôvodnom drevenom kríži čas zanechal viditeľné stopy, a preto magistrát rozhodol pristúpiť k jeho výmene i k rekonštrukcii príľahlých priestorov. Nový mramorový kríž s tŕňovou korunou bol slávnostne vysvätený najvyšším predstaviteľom rímsko-katolíckej cirkvi ako aj evanjelickej a. v. cirkvi v Dolnom Kubíne.

Potomkovia židovskej rodiny Schifferovcov navštívili Dolný Kubín, aby spoznali miesta, kde kedysi žili ich predkovia. Ich dom stál na mieste dnešného klubu Ilúzia a predkovia sa zaoberali obchodovaním. Schifferovci si pozreli aj miestny židovský cintorín a zdal sa im poškodenejší ako pred dvoma rokmi. Vzácnu pamiatkou rodu bola stará genealogická kniha, v ktorej sa nachádzajú fotografie dolnokubínskej židovskej synagógy a jej interiéru (dnešné kino Choč).

Nová hra z Japonska tzv. airsoft našla nadšencov aj v našom meste. Hra kopírovala skutočné bojové stratégie v reálnom prostredí a oblečení s replikami ozajstných zbraní. Išlo o reálne napodobňovanie boja v prírode, taktizovanie, rozmýšľanie, ale nikto neprišiel o život. Hráči dokazovali svoje bojové zručnosti a schopnosť prežiť v prírode. Podľa vyjadrenia Matúša Vojtasa si ľudia pletli airsoft a paintballom. Dolnokubínska skupina mala zatiaľ šesť nadšencov, tvorili SAF tím. Keď trénovali na Kuzmínove oblečení vo vojenských maskáčoch, helmách na hlave a so zbraňami v ruke, náhodní nič netušiaci chodci sa ich zľakli a zavolali políciu. Iní ľudia ich fotili, filmovali a čudovali sa, odkiaľ sa tu nabrali. Vnímali ich ako miestnu atrakciu.

Mladí Dolnokubínčania pri príležitosti II. ročníka akcie **Urban Day** dňa 27. júna 2009 rozbehli podpisovú akciu, ktorú adresovali primátorovi mesta Dolný Kubín. Žiadali v nej výstavbu skateparku, rekonštrukciu ihrísk a osadenie basketbalových košov na ihriskách. Mesto nemalo skatepark a jazdiť na verejných miestach bolo zakázané. Urban Day je odvodené od pojmu urban culture, teda kultúra ulice. Od neho sa odvíjajú športy, hudba

a životný štýl. Akcia sa konala na parkovisku pri supermarkete Tesco. Tohtoročná akcia sa niesla s podtitulom „skateboarding id not a crime“, oživil ju turnaj v streetballe. Zúčastnilo sa ho dvanásť tímov aj jazdci na kolieskových korčuliach. V rámci programu vystúpili tanečné skupiny B-power a Refresh.

Na Slovensku žije asi 7576 nositeľov priezviska **rodu Kováčik**, z toho v Žilinskom kraji asi 600. Je to sedemnásť najpočetnejší rod na Slovensku. Dňa 8. augusta 2009 sa konalo IX. stretnutie Kováčikovcov v Dolnom Kubíne. Zúčastnili sa ho dolnokubínski Kováčikovci. Na Orave je najviac potomkov tohto rodu v obci Pribiš. V rodinnom erbe mali podkovičku – symbol šťastia. Súčasťou stretnutia bol bohatý kultúrny program, predstavovanie účastníkov stretnutia podľa regiónov a slávnostná svätá omša, ktorú celebroval Jozef Kováčik z Kysúc, hovorca Konferencie biskupov Slovenska a František Kováčik, kňaz z farnosti Veľké Bielice.

Ján Šuvada s Medzihradného má rád prírodu a je vynikajúcim odborníkom na huby. Nielen že ich zbiera, ale aj fotografuje a na webovej stránke „nahuby.sk“ je uverejnených jeho 1600 snímok v sekciách „Živočíchty, Kvety, Krajinky a Ostatné fotografie“. Venuje sa dopĺňaniu hubárskeho atlasu Slovenska, objavuje nové druhy húb, napríklad na Kubínskej holi objavil žezlovky. Hubári (internetoví zanietenci) sa aj stretávali a vymieňali skúsenosti a vedomosti.

Infoštúdio mesta Dolný Kubín vyhlásilo **súťaž o najkrajšiu fotografiu** tohtoročného hubárskeho úlovu. TV v Dolnom Kubíne dostala päťdesiat fotografií, o ktorých rozhodovala porota v zložení Peter Tomáš z Oravského múzea, Ján Šuvada, moderátor stránky nahuby.sk a Milan Removčík, kameraman mestskej televízie v Dolnom Kubíne. Víťazom súťaže sa stal Matúš Papula z Dolného Kubína, ktorému sa podarilo vyfotografovať nezvyčajnú päťčlennú rodinku Hríba smrekového v chotári obce Malatiná v polovici septembra 2009. U divákov zožala najväčší úspech fotografia Mariána Hlbočana s tromi „pravákmi“ (tri hríby) na Kubínskej holi.

Dňa 11. septembra 2009 pochodovali Dolným Kubínom nespokojní bývalí zamestnanci skrachovanej firmy PPS Detva Holding. Už **sedem rokov bojovali za vyplatenie miezd**. Protestujúci, asi sto ľudí, prišli na Oravu, aby sa stretli so správcom konkurznej podstaty skrachovaných Podpolianskych strojární v Detve Milanom Migom a požiadali ho o stiahnutie jeho mimoriadneho dovolania voči rozsudku Najvyššieho súdu SR Milan Migo má bydlisko aj firmu v Dolnom Kubíne, avšak s demonštrujúcimi sa odmietol stretnúť.

Od 25. októbra 2009 do 28. marca 2010 trval tzv. **zimný čas**. Na Slovensku bol letný čas a zimný čas zavedený v roku 1916 do 1918, potom v rokoch 1940-1949 a znova od roku 1979. V súčasnosti sa určoval podľa smernice Európskeho parlamentu.

- Miroslav Líška predložil vedeniu mesta Dolný Kubín návrh zriadiť **zvierací cintorín**. V súčasnosti jediný zákonný spôsob, ako naložiť s mŕtvou zvieratá, bolo objednať si veterinárnu asanačnú službu, ktorá zabezpečovala zber zvierat a ich likvidáciu v spaľovni biologického odpadu. Chovatelia psov chceli dôstojne pochovať svojho verného spoločníka, lebo sa medzi nimi vyvinula veľká citová väzba.

- Dňa 28. novembra 2009 sa v internetovej kaniarni „U novinára“ konalo spomienkové stretnutie pri príležitosti 20. výročia **„nežnej revolúcie“** v novembri 1989. Stretnutie zorganizovali RNDr. Ján Bencúr a JUDr. Milan Galanda, členovia SKOI. Na podujatí bol premietnutý film „Dobré ráno Slovensko“, podľa námetu F. Gála a P. Zajaca a prezentácia publikácie o udalostiach Novembra 89. Publikáciu darovali do knižnice Štátnemu archívu v Dolnom Kubíne.

Pracovníci Technických služieb mesta v druhej polovici novembra 2009 inštalovali **vianočné osvetlenie** po meste. Slávnostne ho rozsvietil aj s vianočným stromom na Hviezdoslavovom námestí primátor mesta Ing. Ivan Budiak na Mikuláša dňa 6. decembra 2009.

ZOZNAM SKRATIEK

AK	Atletický klub
a. s.	akciová spoločnosť
AŠŠ	Asociácia športových škôl
BK	Basketbalový klub
CO	civilná obrana
CR	cestovný ruch
C ZŠ	Cirkevná základná škola
ČK	Červený kríž
CVČ	Centrum voľného času
DFS	detský folklórny súbor
DD	Domov dôchodcov

DI	dopravná inšpekcia
DK	Dolný Kubín
DONsP	Dolnooravská nemocnica s poliklinikou
DSS	Domov sociálnych služieb
ECAVZ	Evanjelický cirkevný augsburského vyznania zbor
EÚ	Európska únia
fi.	Firma
FK	Florbalový klub
HK	Hviezdoslavov Kubín
HK James	Horolezecký klub James
HZD	Hnutie za demokraciu
HZS	horská záchranná služba
JIS	Jednotka intenzívnej starostlivosti
JSD	Jednota slovenských dôchodcov
KC	Kickbox Club
KD	Klub dôchodcov
KDH	Kresťansko-demokratické hnutie
KVVVD	Klub vojenských veteránov a výsluhových dôchodcov
ĽS HZDS	Ľudová strana Hnutie za demokratické Slovensko
LT	Letné Theatro
MAD	mestská autobusová doprava
MDD	Medzinárodný deň detí
MDŽ	Medzinárodný deň žien
ME	Majstrovstva Európy
MFK	Mestský futbalový klub
MFL	mestská florbalová liga
MHD	mestská hromadná doprava
MHK	Mestský hokejový klub
MK SR	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
MsKS	Mestské kultúrne stredisko
MPK	Mestský plavecký klub
MsP	mestská polícia

MsÚ	Mestský úrad
MS	majstrovstvá Slovenska
MŠ	Materská škola
MŠK	Mestský šachový klub
MŠ SR	Ministerstvo školstva Slovenskej republiky
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MsZ	mestské zastupiteľstvo
n. o.	nezisková organizácia
NR SR	Národná rada Slovenskej republiky
OA	Obchodná akadémia
ObÚ	Obvodný úrad
OG	Oravská galéria
OK	Oravská knižnica
OKB	oddelenie klinickej biochémie
OKS	Oravské kultúrne stredisko
OM	Oravské múzeum
OR HaZZ	Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru
OR PZ	Okresné riaditeľstvo policajného zboru
OÚ PLVH	Okresný úrad, odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva
o. z.	občianske združenie
RKC	Rímsko-katolícka cirkev
RVPS	Regionálna veterinárna a potravinová správa
SAD	Slovenská autobusová doprava
SaS	Sloboda a solidarita
SČK	Slovenský červený kríž
SDKÚ	Strana demokraticko-kresťanskej únie
SFS	spevácky folklórny súbor
SFZ	Slovenský futbalový zväz
SNS	Slovenská národná strana
spol.	spoločnosť
s. r. o.	spoločnosť s ručením obmedzeným

SSOŠ	Súkromná stredná odborná škola
SZŠ	Súkromná základná škola
SZTP	Slovenský zväz telesne postihnutých
SZZ	Slovenský zväz záhradkárov
ŠHT	športová hokejová trieda
ŠK	Športový klub
ŠO	školský obvod
TIK	turistická informačná kancelária
TJ	Telovýchovná jednota
TS	Technické služby
ÚPSVaR	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
ÚS SČK	Územný spolok Slovenského červeného kríža
VO	verejné osvetlenie
VŠMU	Vysoká škola muzických umení
VÚC	Vyšší územný celok
VZN	všeobecno-záväzná nariadenie
ZO	záhradkárská osada
ZOS	zariadenie opatrovateľskej služby
ZPOS	Zbor pre občianske záležitosti
ZSŠ	Združená stredná škola
ZSŠOS	Združená stredná škola obchodu a služieb
ZŠ	Základná škola
ZUŠ	Základná umelecká škola
ŽSK	Žilinský samosprávny kraj